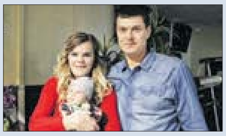

МАМА НА ТРЭНІРОЎЦЫ, ТАТА Ў ДЭКРЭЦЕ

ПРЫГАЖОСЦЬ ПАТРАБУЕ АХВЯР?

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

20 КРАСАВІКА 2023 г. ЧАЦВЕР № 75 (29955)

ЦЫТАТА ДНЯ

Леанід МАРТЫНЮК, памочнік Прэзідэнта — інспектар па Магілёўскай вобласці:

«У невялікіх населеных пунктах медыцынскія работнікі ва ўсе часы былі вельмі паважанымі людзьмі, да думак і меркаванняў якіх грамадзяне заўсёды прыслухоўваліся. Такая тэндэнцыя захоўваецца і цяпер. А таму мы можам казаць аб тым, што, паводле меркавання медработнікаў на месцах, з іх рэакцыі на розныя падзеі фарміруецца грамадская думка як адносна сферы аховы здароўя, так і ўсёй вертыкалі ўлады — як у рамках рэгіёна, так і ўсёй краіны».

КОРАТКА

- **У Беларусі за 2023 год плануюць пасадзіць 32 тысячы гектараў лесу.**
- За 2022 год у Беларусі выдадзена больш за 237 тысяч біяметрычных дакументаў.
- **Тактычнае вучэнне з адным з падраздзяленняў зенітных ракетных войскаў праводзіцца ў Беларусі.**
- Пінск у 2024 годзе прыме абласны фестываль-кірмаш «Берасцейскія сані».

Мінлясгас: наведваць лясы бесперашкодна можна па ўсёй Беларусі.

- Новае абсталяванне плануецца паставіць на Добрушскі фарфоравы завод.
- **«Белавія» 23 мая адкрые прамы рэйс у Мурманск.**
- Інфармацыйна-адукацыйны праект для школьнікаў па рацыянальным харчаванні стартуе ў Мінску.

ISSN 1990 — 763X

23075

Дакрануцца да подзвігу

Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА.

Учора ў сталічным Доме афіцэраў разгарнулася цікавая выстава, на якой свае праекты і дасягненні прадставілі ваенна-патрыятычныя клубы, створаныя на базе вайсковых часцей і ўстаноў адукацыі.

Напрыклад, дзевяцікласнік сталічнай гімназіі № 7 Ілья КОРЗУН зладзіў прэзентацыю партала belaruswar.by.

Ілья — дызайнер і распрацоўшчык гэтага сайта, прысвечанага Вялікай Айчыннай вайне. Цяпер хлопец працуе над новым праектам — стварае віртуальную экскурсію па Пакоі баявой славы ў сваёй гімназіі, якая раскажа аб юных героях.

(Працяг тэмы на 2 стар.)

Погляд збоку

ЗА ДВУМА «ЗАЙЦАМІ»

У пагоні за безбілетнікамі

Многія з нас хоць аднойчы ў жыцці праязджалі ў грамадскім транспарце без білета, імкнучыся ці то ўхапіць крыху адрэналіну, ці то сэканоміць капейчыну. Аднак не заўсёды такія азартныя вандроўкі заканчваюцца на добрай ноце, і ўважлівыя кантралёры ўручаюць недобрасумленным пасажырам пастановы. Карэспандэнт «Звязды» выправілася ў рэйд з работнікамі ДП «Аператар перавозак» па Віцебску і даведалася, якімі спосабамі грамадзяне ўхіляюцца ад аплаты праезду.

СТАР. 3

Сітуацыя

Гамбіт па-сухарэўску

Жыхары аграгарадка Магілёўскага раёна занепакоены пераменамі ў іх гаспадарцы

Аграгарадок Сухары знаходзіцца недалёка ад Магілёва. У даволі вялікім населеным пункце знаходзіцца і цэнтр сельсавета. Здавалася б, праблемы з развіццём у «прыгарадным» (каля абласнога цэнтра) паселішчы ўзнікаць не павінна. Аднак у Сухарах не ўсё так проста. Праблема — у мясцовым сельгаспрадпрыемстве. Дакладней, у яго рэфармаванні.

Спачатку, звярнуўшыся ў карпункт «Звязды», праблему агучыў старшыня пярвічнай ветэранскай арганізацыі ТАА «Сухары Агра» Мікалай ВАЛЮЖЭНІЧ. Ён паведаміў, што таварыства абанкруцілася і практычна спыніла сваё існаванне. Тое, што ад яго засталося, новы інвестар перафармаціраваў. У выніку частка былых работнікаў вымушана ездзіць на работу ў іншы населены пункт за больш як 30 кіламетраў. Жыхары Сухароў занепакоеныя: няма работы на месцы — якое ж жыццё? У роспачы яны напісалі ліст у самую высокую інстанцыю. Карэспандэнту «Звязды», якая прыехала разбірацца ў сітуацыі, адразу паказалі яго копію.

СТАР. 4

Парламенцкі дзённік

Складнікі фінансавай стабільнасці

Павел КАЛАУР праінфармаваў аб асноўных выніках дзейнасці Нацыянальнага банка і задачах, якія стаяць перад банкаўскай сістэмай у бягучым годзе

Выступленне-справаздача старшыні праўлення Нацыянальнага банка на сумесным пасяджэнні Палаты прадстаўнікоў і Савета Рэспублікі — адна з традыцый, закладзеная абноўленай Канстытуцыяй. Згодна з Асноўным Законам краіны, парламентарыі будуць заслухоўваць даклад старшыні праўлення Нацбанка, як і генеральнага пракурора, і старшыні Камітэта дзяржаўнага кантролю, штогод.

Мы сабралі для чытачоў самыя цікавыя моманты з выступлення кіраўніка Нацбанка.

Ад чаго залежалі стаўка рэфінансавання і курс рубля

«Пасля ўвядзення маштабных санкцый у мэтах недапушчэння дэстабілізацыі на ўнутраным рынку, а таксама стрымлівання інфляцыйных працэсаў Нацыянальны банк павысіў стаўку рэфінансавання. З 1 сакавіка мінулага года яна павялічылася з 9,25 да 12 % гадавых і да канца года захоўвалася нязменнай. У сваю чаргу, банкі ў сакавіку—красавіку павялічылі даходнасць па зберажэннях у нацыянальнай валюце. Ужо ў маі 2022 года па меры стабілізацыі сітуацыі на ўнутраным рынку працэнтныя стаўкі пачалі зніжацца. Як вынік, сярэдні кошт новых рублёвых крэдытаў, прадстаўленых банкамі і Банкам развіцця юрыдычным асобам, у канцы мінулага года склаўся на ўзроўні 9,7 % гадавых. У сакавіку бягучага года — 8,97 % гадавых», — адзначыў Павел Калаур.

З мэтай забеспячэння летась устойлівага функцыянавання валютнага і дэпазітнага рынкаў, якія з'яўляюцца найважнейшымі складнікамі фінансавай стабільнасці ў краіне, Нацыянальны банк працягнуў правядзенне курсавой палітыкі ў рэжыме плаваючага курса. Дынаміка курса беларускага рубля ў 2022 годзе ў многім вызначалася змяненнем курса расійскай валюты, адлюстроўваючы значнасць расійскага рынку ў знешнім гандлі Рэспублікі Беларусь. За 2022 год афіцыйны курс беларускага рубля ў адносінах да расійскага знізіўся на 10,2 %, да долара ЗША — на 7,4 %, умацаваўся да кітайскага юаня на 3,4 %. Гібкасць валютнага курса нароўні са спрыяльнымі тэндэнцыямі ў знешнім гандлі, па словах старшыні праўлення Нацбанка, дазволілі забяспечыць збалансаванасць валютнага рынку і не дапусціць звышланавага зніжэння золатавалютных рэзерваў.

Як звярнуў увагу Павел Калаур, стабільная сітуацыя на валютным рынку і ўстойлівасць золатавалютных рэзерваў пазітыўна адбіліся на дынаміцы збераженняў у нацыянальнай валюце. «Па выніках 2022 года аб'ём тэрміновых рублёвых дэпазітаў насельніцтва ў банкаўскім сектары павялічыўся на 25 %, за I квартал бягучага года — на 6,1 %, — паведаміў ён. — Пры гэтым на 1 красавіка 2023 года доля доўгатэрміновых дэпазітаў у агульным аб'ёме тэрміновых і ўмоўных укладаў насельніцтва склала амаль 72 %. Такая дынаміка ўкладаў спрыяльна адбілася на рэсурсным патэнцыяле банкаўскага сектара, сфарміраваўшы базавыя ўмовы для яго ўстойлівага функцыянавання».

Аплаціць з мабільнага і пазычыць грошы ў сотавага аператара

Падрыхтаваны праект Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, які дае права аператарам сотавай сувязі выдаваць нашым грамадзянам пазыкі на спажывецкія патрэбы ў суме, якая не перавышае 200 базавых велічынь.

— З аднаго боку, гэта дазволіць забяспечыць павышэнне доступу фізічных асоб да фінансаў, — растлумачыў Павел Калаур. — З іншага — даванне мікрапазык з выкарыстаннем лічбавых тэхналогій, з правядзеннем адпаведнай ідэнтыфікацыі пазычальніка выведзе мікрафінансаванне на новы ўзровень, які адпавядае цяперашнім рэаліям.

Старшыня праўлення Нацбанка таксама паведаміў, што актыўна развівалася сістэма безнаяўных разлікаў па розначных плацяжах. На канец 2022 года доля безнаяўнага грашовага абароту ў розначным таваразвароце вырасла на 0,9 % і дасягнула 51 %. Для параўнання, у 2014 годзе яна складала менш за 19 %.

У мэтах зніжэння затрат арганізацый гандлю і сэрвісу на прыём безнаяўных плацяжоў за тавары (работы, паслугі) большасць банкаў прапануе кліентам магчымасць ажыццяўлення плацяжоў з дапамогай мабільнага дадатку з выкарыстаннем QR-кодаў. Пры гэтым у аснове тэхналогій, якія дазваляюць ініцыяваць плацяжы непасрэдна з банкаўскіх рахункаў або электронных кашалькоў, ляжаць айчынныя распрацоўкі.

Фінансавая абароненасць

Пытанням кібербяспекі Нацыянальным банкам аддаецца асаблівая ўвага. «Колькасць кіберзлачынстваў у фінансавай сферы за апошнія некалькі гадоў істотна вырасла, — падкрэсліў Павел Калаур. — Асноўная іх частка звязаная з сацыяльнай інжынерыяй, калі грамадзяне самі даюць зламысныкам інфармацыю для доступу да сваіх рахункаў. У сувязі з гэтым на працягу мінулага года Нацыянальным банкам сумесна з праваахоўнымі органамі арганізавана шырокамаштабнае інфармаванне насельніцтва аб сучасных метадах і спосабах здзяйснення кіберзлачынстваў, мерах па іх прафілактыцы. Зацверджаны патрабаванні па забеспячэнні абароны інфармацыі і забеспячэнні кібербяспекі пры аказанні плацежных паслуг».

Пераемнасць грашова-крэдытнай палітыкі і інфармацыйная бяспека

Гаворачы аб задачах, якія стаяць перад банкаўскай сістэмай, Павел Калаур запэўніў, што ў найбліжэйшыя гады грашова-крэдытная палітыка захавае сваю пераемнасць. «Ключавой задачай бачыцца выхад на параметры па інфляцыі, прадугледжаныя пяцігадовай праграмай, і іх устойлівае замацаванне ў далейшай перспектыве, — акцэнтаваў увагу кіраўнік Нацбанка. — Нагадаю, што ў якасці сярэднетэрміновага арыенціра нізкай інфляцыі вызначана падтрыманне прыросту спажывецкіх цэн на ўзроўні каля 5 %».

Па меры запавольвання інфляцыі Нацыянальны банк ужо сёлета знізіў стаўку рэфінансавання на 1,5 працэнтнага пункта да 10,5 % гадавых. Ацэньваецца, што ў сярэднім за год яе ўзровень складзе каля 10 % гадавых. У цэлым працэнтная палітыка Нацыянальнага банка захавае накіраванасць на падтрыманне працэнтных ставак у эканоміцы на станоўчым узроўні ў рэальным выражэнні.

Таксама ў мэтах фарміравання ўстойлівай рэсурснай базы банкаў, неабходнай для пашырэння крэдытавання, будуць прыняты меры па развіцці доўгатэрміновага дэпазітнага рынку, а таксама па павелічэнні долі рублёвых зберажэнняў. Працягнецца стымуляванне банкаў на пашырэнне падтрымкі інвестыцыйнай актыўнасці ў краіне. Прыярытэт будзе аддавацца эфектыўным праектам, а таксама стымуляванню экспарту і імпартазамяшчэння.

У 2023 годзе працягнецца ўдасканаленне сістэмы абароны правоў спажыўцоў фінансавых паслуг, у тым ліку яе прававога рэгулявання. «Асаблівая ўвага будзе ўдзелена распаўсюджванню добрасумленных практык аказання фінансавых паслуг, а таксама парадку разгляду скаргаў і іх ўрэгулявання са спажыўцамі, — заўважыў старшыня праўлення Нацыянальнага банка. — Намечаны мерапрыемствы па развіцці ўзаемадзеяння Нацыянальнага банка з банкамі і дзяржаўнымі органамі ў галіне інфармацыйнай бяспекі. Мяркую, што паспяховая рэалізацыя Нацыянальным банкам усіх запланаваных мер будзе садзейнічаць фарміраванню ўмоў для ўстойлівага росту дабрабыту і павышэння якасці жыцця насельніцтва».

Вераніка КАНЮТА.

У патрыятычнай рабоце не павінна быць выпадковых людзей

Аб гэтым заявіў журналістам да пачатку пасяджэння Рэспубліканскага міжведамаснага каардынацыйнага савета па патрыятычным выхаванні намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Ігар ЛУЦКІ.

Фота БелТА.

Паводле слоў Ігара Луцкага, у краіне даўно створаны ваенна-патрыятычныя клубы. Цяпер першачарговая задача — наладзіць іх узаемадзеянне. У моладзі высокая цікавасць да гістарычнай тэматыкі. Ваенна-патрыятычнае выхаванне знаходзіцца ў цэнтры ўвагі і Міністэрства абароны, і МУС. «У дадзенай справе не павінны з'яўляцца людзі выпадковыя, якія не разумеюць, што такое педагогіка. Прэзідэнт сказаў: патрыёта можа выхаваць толькі патрыёт. А тыя людзі, якія спрабуюць на гэтым зарабіць сабе бонусы, ні ў якім разе не павінны дапускацца да дзяцей», — лічыць Ігар Луцкі.

Першымі на пасяджэнні былі разгледжаны пытанні, якія курыруе Міністэрства спорту і турызму. У прыватнасці, Ігар Луцкі лічыць неабходным перад стартам чарговага турыстычнага сезона пагллядзець экскурсійнае забеспячэнне турыстычных аб'ектаў. Асабліва тых, якія звязаны з трагічнымі падзеямі на беларускай зямлі.

Таксама на сустрэчы абмяркоўвалася дзейнасць пошукавых атрадаў, ДТСААФ, Беларускай федэрацыі армейскага рукапашнага бою і сучаснага панкратыёну. Беларуская рэспубліканская піянерская арганізацыя прадставіла праект «Беларусь памятае». «Роля грамадскіх аб'яднанняў у пытаннях ваенна-патрыятычнага выхавання павінна ўзрастаць», — лічыць Ігар Луцкі.

Наступнай тэмай, якую абмяркуе каардынацыйны савет, стане захаванне і папулярызацыя сямейных каштоўнасцяў. «Дэмаграфічная бяспека для нашай краіны — пытанне нумар адзін. З сям'і пачынаецца выхаванне грамадзяніна і патрыёта», — лічыць Ігар Луцкі.

Паводле БелТА.

Бюджэт, ядзернае паліва і міжнародны гандаль

У Савеце Рэспублікі адобрылі шэраг законапраектаў

Падчас пасяджэння дзясятай сесіі Савета Рэспублікі сенатарамі былі адобраны законапраекты, якія датычацца Бюджэтнага кодэкса, змянення некаторых законаў. На парадку дня былі пытанні абыходжання з ядзерным палівам і дакументы, якія рэгулююць міжнароднае супрацоўніцтва.

Члены Савета Рэспублікі адобрылі праект **Закона Рэспублікі Беларусь «Аб змяненні Бюджэтнага кодэкса Рэспублікі Беларусь». Старшыня Пастаяннай камісіі па эканоміцы, бюджэце і фінансах Таццяна РУНЕЦ** расказала, што дадзены законапраект прадугледжвае ўнясенне кропкавых змяненняў у Бюджэтны кодэкс. Такая неабходнасць узнікла ў сувязі з тым, што раней былі абноўлены некаторыя законы, якія вызначылі канкрэтныя напрамкі бюджэтных расходаў, не замацаваныя ў Бюджэтным кодэксе. І цяпер трэба прывесці ўсё ў адпаведнасць. «З 1 студзеня 2023 года Падатковым кодэксам уведзены падатак на прафесійны даход. У Бюджэтным кодэксе не было вызначана, у які з узроўняў бюджэтаў паступае згаданы падатак. Цяпер гэта ўсё адкарэкціравана, — растлумачыла сенатар. — Калі казаць пра канцэптуальныя змяненні Бюджэтнага кодэкса, то яны будуць, яны цяпер прапрацоўваюцца як Міністэрствам фінансаў, так і мясцовымі органамі ўлады»

Падчас пасяджэння быў адобраны праект **Закона Рэспублікі Беларусь «Аб ратыфікацыі Пагаднення паміж Урадам Рэспублікі Беларусь і Урадам Расійскай Федэрацыі аб супрацоўніцтве ў галіне абыходжання з адпрацаваным ядзерным палівам».** Прадмет пагаднення — увоз апрамененых цеплавыдзяляльных зборак ядзерных рэактараў у Расійскую Федэрацыю для часовага тэхналагічнага захоўвання з далейшай перапрацоўкай, а таксама вяртанне ў Беларусь радыеактыўных адходаў.

Сенатары адобрылі праект Закона Рэспублікі Беларусь «Аб змяненні законаў», які падрыхтаваны ў сувязі з укараненнем у краіне біяметрычных дакументаў новага пакалення. Змяненні закранулі Законы «Аб воінскім абавязку і воінскай службе», «Аб прадастаўленні замежным грамадзянам і асобам без грамадзянства статусу бежанца, дадатковай абароны, прыстанішча і часовай абароны ў Рэспубліцы Беларусь», «Аб парадку выезду з Рэспублікі Беларусь і ўезду ў Рэспубліку Беларусь грамадзян Рэспублікі Беларусь», «Аб прававым становішчы замежных грамадзян і асоб без грамадзянства ў Рэспубліцы Беларусь».

Праектам закона ўдакладняюцца падставы для давання права на адтэрміноўку ад прызыву на воінскую службу, устанаўліваецца часовае абмежаванне на выезд з Рэспублікі Беларусь асоб, адносна якіх вядзецца адміністрацыйны працэс, дадзецца права Камітэту дзяржаўнай бяспекі часова абмяжоўваць выезд фізічных асоб з Рэспублікі Беларусь у інтарэсах нацыянальнай бяспекі, прадугледжваецца дадатковае рэгуляванне парадку выезду за мяжу супрацоўнікаў дзяржаўных органаў.

Змяненні ў прыведзеныя законы сапраўды запатрабаваныя часам. Як паведаміў **міністр унутраных спраў Іван КУБРАКОЎ**, за 2022 год у Беларусі выдадзена больш за 237 тысяч біяметрычных дакументаў, якія пацвярджаюць асобу. Па словах міністра, гэта і грамадзяне Рэспублікі Беларусь, і тыя грамадзяне, якія часова пражываюць на нашай тэрыторыі. «На сённяшні развіццё біяметрычных дакументаў ідзе і ўсё больш грамадзян атрымліваюць біяметрычныя дакументы», — сказаў Іван Кубракоў.

Адабрэнне сенатараў атрымаў праект **Закона «Аб ратыфікацыі Пагаднення паміж Урадам Рэспублікі Беларусь і Урадам Расійскай Федэрацыі аб рэалізацыі Праграмы ваенна-тэхнічнага супрацоўніцтва паміж Рэспублікай Беларусь і Расійскай Федэрацыяй да 2025 года».** Праграма ваенна-тэхнічнага супрацоўніцтва прадугледжвае ў сярэднетэрміновай перспектыве ўзаемныя пастаўкі прадукцыі ваеннага прызначэння ў інтарэсах сілавых структур Беларусі і Расіі, правядзенне навукова-даследчых, доследна-канструктарскіх работ па стварэнні новых і мадэрнізацыі існуючых узораў узбраення, правядзенне мерапрыемстваў адзінай палітыкі ў сферы тэхнічнага нармавання, стандартызацыі і каталагізацыі абароннай прадукцыі, сумесная рэалізацыя праектаў у інтарэсах трэціх краін, удзел у мерапрыемствах ваенна-тэхнічнага супрацоўніцтва, якія праводзяцца ў Беларусі і Расіі.

Таксама сенатарамі адобраны шэраг іншых законапраектаў.

Валерыя СЦЯЦКО.

ЗА ДВУМА «ЗАЙЦАМІ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Павышаны кантроль

У горадзе на Дзвіне ўзмацнілі кантроль за аплатай праезду ў грамадскім транспарце. У звычайным рэжыме работы па вобласці курсіруюць 18 кантралёраў: 9 — па Віцебску, 9 — па Оршы і Полацку. Акцыю, або, правільна сказаць, прафілактычнае мерапрыемства дзяржаўнае прадпрыемства «Аператар перавозак» праводзіць з мэтай павышэння ўзроўню адказнасці пасажыраў і выхавання іх да культуры паводзін у грамадскім транспарце. «Кантралёры выходзяць на лініі штодзённа, аднак цяпер з мэтай павышэння рэнтабельнасці некаторых маршрутаў і праверкі якасці аплаты праезду грамадзянамі па горадзе будуць працаваць 19 чалавек. Штраф за безбілетны праезд складае ад 0,5 да 1 базавай велічыні», — адзначыў **дырэктар ДП «Аператар перавозак» Аляксей ДОЎГІ.**

Кожны дзень толькі ў Віцебску на лініі выходзяць 400 адзінак транспарту: у іх ліку трамваі, тралейбусы, аўтобусы, маршрутныя таксі. Шукаць нядобрасумленных «зайцоў» кантралёры будуць, пачынаючы з 5 гадзін раніцы і да 12 ночы. Асаблівая ўвага — да ранішніх і вячэрніх гадзін пік.

Пра асаблівасці прафесіі

На маршрут мы выходзім а чацвёртай гадзіне дня разам **з кантралёрамі Любоўю ВЕРАМЕЕНКАЙ** і **Інай ГАРБАЧОВАЙ.** За плячыма ў жанчын багаты стаж: чатыры і тры гады адпаведна толькі на прадпрыемстве, а да гэтага — доўгая біяграфія на пасадзе кандуктара. Сказаць, што прафесія кантралёраў салодкая — катайся сабе і правярай білецікі — значыць моцна памыліцца і пасля некалькіх гадзін працоўнага дня забраць свае словы назад.

Пры звычайным рэжыме работы яны працуюць пазменна: з 6 раніцы да 15.00, з 8 да 17.00, апошняя змена доўжыцца з 14.00 да 23.00. Сем-восем гадзін жанчыны (якіх у штаце пераважная большасць) знаходзяцца на нагах, балансуючы ў дрыжачых вагонах і салонах. І гэта, паверце, здаецца нічым у параўнанні са штодзённай камунікацыяй з людзьмі! Ад «зайцоў», якія ў 99 працэнтах выпадкаў даказваюць сваю невінаватасць, у бок кантралёраў сыплюцца не толькі нецэнзурныя словы, але і праклёны, а часам і ўдары. Але пра тое пазней.

Кантралёры сочаць не толькі за білетамі: пад іх агляд трапляюць афармленне прыпынкаў, наяўнасць у транспартным сродку паказальнікаў «уваход» і «выхад», інфармацыя аб кіроўцы і кандуктары, гукавыя аб'явы, нумар транспартнага сродку, наяўнасць выпіскі з правілаў перавозкі пасажыраў, схема маршруту. Тыя ці іншыя недахопы фіксуюцца прыладай відэазапісу і перадаюцца ў «Віцебскаблаўтатранс».

Заходзім у навенькі 12-ы тралейбус, які толькі што выехаў на маршрут. Адразу ў кандуктараў правяраем БУЛ — білетна-ўліковы ліст, дзе адзначаны час прыбыцця на канцавыя станцыі і нумары білетаў. Дарэчы, менавіта па апошніх лічбах на шэрым білеціку мае вопытныя калегі Любоў Уладзіміраўна і Іна Віктараўна адразу ўбачаць, калі «мухлюе» кандуктар. Такія выпадкі здараліся, але даўно, калі кандуктары прадавалі пасажырам пакінутыя або знойдзеныя білеты міма касы. Прахадзім па салоне — усё ў парадку.

У маршрутных таксі правяраюць больш кіроўцаў, чым пасажыраў, бо, як правіла, «прашмыгнуць» міма аплаты ў чалавека не атрымаецца. На білетах уважліва глядзяць на час, калі ён быў прабіты (каб не застаўся з мінулых рэйсаў), перавозчыка і цану. Але маршрутчыкі вызначаюцца асаблівай нелюбоўю да кантралюючых службаў.

Асаблівая ўвага аддаецца транспартным сродкам з бескандуктарнай сістэмай, дзе аплата праезду непасрэдна залежыць толькі ад сумлення грамадзянаў. Такі спосаб уведзены толькі ў некаторых трамваях 3-га і 6-га маршрутаў. У іх абавязкова павінны быць аб'явы аб тым, што білет трэба набыць у кіроўцы і пракампасціраваць, а таксама гукавое суправаджэнне. І, вядома, усе кампосцеры павінны быць у рабочым стане.

Пры выяўленні безбілетніка складаецца пастанова. Калі пасажыр згодны з парушэннем, яму выпісваюць штраф у памеры 0,5 базавай велічыні — 18,5 рубля на сённяшні дзень. Яго можна аплаціць на месцы ў кантралёраў або на працягу месяца ў банку, аднак за пратэрміноўку нават на адзін дзень зверху прыйдзецца дадаць яшчэ дзве базавыя. Вось і пракаціўся на адрэналіне! Калі пасажыр не згодны, яго выклікаюць у кантралюючы орган і прыцягваюць да адміністрацыйнай адказнасці, сума штрафу можа павялічыцца да адной базавай.

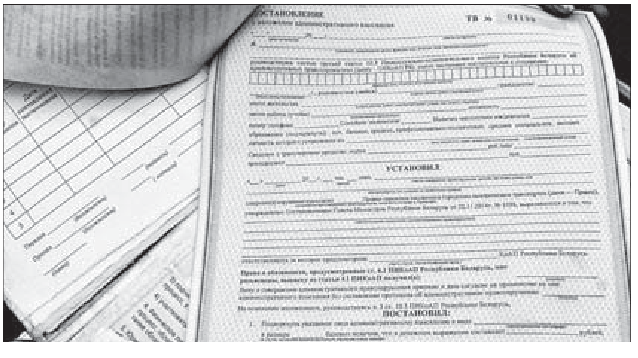

Білетны веер і іншыя варыянты

Заходзім у шосты трамвай, ён якраз працуе без кандуктара. Праходзім па вагоне — і адразу дзве жанчыны трапілі ў рукі кантралёраў. Вядома, запрымеціць работнікаў цяжка — у іх адсутнічаюць сінія камізэлькі з салатавай паласой, выдаюць кантралёраў толькі бэйдж і прылада відэазапісу «Дазор». Дзве жанчыны працягнулі нам нешчаслівыя (як потым аказалася) білеты — адбітак трамвайнага кампосцера не супаў з тым, што быў на білеціку. Але віну сваю прызналі спакойна і выйшлі на прыпынку афармляць пастанову.

На чарзе «тройка», таксама з бескандуктарнай сістэмай аплаты. На гэты раз «зайцам» аказаўся мужчына пенсіённага ўзросту, які ехаў з работы дадому. Сітуацыя аднолькавая: дзірачкі на білеце ёсць, але не тыя. Запэўніўшы кантралёраў у тым, што ён прабіў білет на канкрэтным кампосцеры некалькі прыпынкаў таму, стаў чакаць. Фокус не атрымаўся, тады мужчына спакойна дастаў з кішэні цэлы веер білетаў з рознымі адбіткамі і пачаў шукаць патрэбны, параўноўваючы з арыгіналам. Я назіраю за гэтым, ледзь стрымліваючы смех, і разважаю сама сабе аб арыгінальным падыходзе да сітуацыі. У выніку штраф быў аплачаны на месцы.

«Такі спосаб «аплаты» — адзін з самых частых. Людзі, якія штодзень ездзяць па адным маршруце, збіраюць пракампасціраваныя білеты з розных вагонаў, бо ў кожным трамваі ўзор атрымліваецца розны. А потым падчас кантролю блытаюцца ў сваёй «калекцыі». Некаторыя з пасажыраў нават ручкай падпісваюць нумар вагона на білеце, каб выцягнуць патрэбны, і спадзяюцца на тое, што кантралёры не заўважаць. Некаторыя трымаюць новы білет напагатове і прабіваюць на нашых вачах, гэта таксама лічыцца безбілетным праездам», — расказвае Іна Гарбачова.

Віцебскіх кантралёраў моладзь ведае ў твар, а фота жанчын, зробленыя цішком, рассылаюць сярод сяброў у сацыяльных сетках з мэтай папярэджання. Тады безнаяўная сістэма «Аплаці» дазваляе за некалькі секундаў зрабіць аплату, пакуль кантралёры пройдуць праз салон, — «фішка» працуе безадмоўна. Калі людзі паказваюць праязныя, часта закрываюць пальцам тэрмін яго дзеяння. А некалькі гадоў таму былі распаўсюджаны падробленыя праязныя, аднак і іх вопытныя кантралёры выяўлялі. Любоў Уладзіміраўна ўспамінае, што зусім нядаўна ёй трапіўся пасажыр, які замест білета пракампасціраваў накрыўку ад пачка цыгарэт і з сур'ёзным тварам даказваў, што ён лічыць гэта аплатай.

Мароз, міліцыя і зламаны нос

Калі разважаць аб цяжкасцях работы кантралёраў, то, акрамя фізічнай стомленасці, гэта цяжкі псіхалагічны прэсінг. Мужчыны-безбілетнікі сыплюць на работніц адборныя мацюкі, жанчыны шлюць праклёны. Звыкнуцца з такой камунікацыяй і абстрагавацца ўдаецца нямногім, таму працуюць тут сапраўды загартаваныя людзі. Адна з маіх суразмоўніц успамінае, што ў яе бытнасць кандуктарам кіем па галаве яе моцна ўдарыла пажылая жанчына. Гэта адна з самых запамінальных гісторый, калі не лічыць шматлікіх штуршкоў.

Вяртаемся да асаблівай нелюбові кіроўцаў маршрутных таксі да кантралюючых органаў: на прадпрыемстве здарыліся два рэзанансныя выпадкі, калі чарговая праверка скончылася цялеснымі пашкоджаннямі. У адным маршрутчык галавой ударыў мужчыну-кантралёра ў твар, зламаўшы нос. У другім — жанчына толькі падышла да адчыненых дзвярэй маршруткі і ўхапілася за ручку, як кіроўца пачаў рух, працягнуўшы кантралёра па асфальце. Такія сітуацыі і патрабуюць выходзіць на змену парамі ў мэтах бяспекі.

Пастановы «зайцам» выпісваюць, як правіла, на прыпынку, дзе няма камфортных умоў. Да гэтага яшчэ дададзім вецер, дождж або гарачыню. Любоў і Іна ўспамінаюць, як неаднойчы на лютым марозе выпісвалі штраф задубелымі рукамі. А раніцай узімку, калі на вуліцы яшчэ цёмна, прыходзіцца карыстацца персанальнымі ліхтарыкамі. Самае цікавае, што раней штраф выпісвалі толькі па імені і прозвішчы, а цяпер — толькі пры наяўнасці пашпарта. Калі ў чалавека адсутнічае дакумент — кантралёры выклікаюць нарад міліцыі, які ўстанаўлівае асобу грамадзяніна. Тады працэдура на прыпынку расцягваецца на гадзіну і даўжэй у любое надвор'е, у некаторых выпадках кантралёры разам з безбілетнікам едуць у аддзел міліцыі.

У завяршэнне

Мэты выпісаць як мага больш штрафаў у кантралёраў няма, як і плана выканання дадзенай працэдуры. Галоўнае — вярнуць пасажыраў да культуры аплаты праезду як абавязку. На жаль, нашы грамадзяне забываюць, што аплаціць праезд, як і пакупку ў магазіне, — гэта дзеянне, якое ў першую чаргу павінна быць у інтарэсах самога чалавека. А рэгулярныя прафілактычныя акцыі стануць яшчэ адным крокам на шляху да абуджэння сумлення кожнага.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА,
фота аўтара.

Па сутнасці

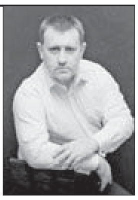

Суботнік Памяці

Радасць і багацце. Кажуць, гэта не заўжды сумяшчальна. Паслухаць дзядуляў ці бабуль, альбо нават бацькоў. Час іх маладосці быў не вельмі прыдатны для камфорту. Працавалі шмат і цяжка, а вось ласавацца даводзілася толькі ў вялікія святы. Але ў касавіцу, падчас жніва, на полі ці на таку заўжды гучалі песні. Пасля кожнага гарачага дня, цяжка адпрацаваўшы ад відна да відна, моладзь, нібы птушкі, зляталася на вечарыны. А былі святы, калі і дарослыя не саступалі маладым. Весяліліся. Бо ўмелі сумяшчаць працу з адпачынкам. Працавалі рупліва, святкавалі гулліва і на ўсё час мелі.

Цяпер час спраў. Добрых учынкаў. Асабліва калектыўных. Час суботніка. Назва савецкая. Сэнс — больш глыбокі. Я некалі здзіўляўся: як гэта раней, без сучасных тэхналогій і інструментаў, хаты, нібы грыбы пасля цёплага дажджу, раслі? Бо будавалі талакой. А сёння тая традыцыя трансфармавалася ў рэспубліканскую талаку. Калі агульную нашу хату прыбіраем разам, калі ствараем новыя праекты.

Цяпер час выклікаў. Трэба адстаяць сваю перамогу. Насуперак заходняму мейнстрыму. Нічога. Мы звыкліся. Яны там зносяць помнікі нашым продкам, тым, хто выратаваў іх ад смерці і знішчэння. Такая вось падзяка. Мэта — вынішчыць з памяці палякаў ды чэхаў праўду аб салдацевызваліцелю. Мала таго што на прасторах уплыву НАТА, здаецца, нібы паўночнаатлантычная ружа вятроў, спрабуе выдзьмуць пераможную памяць і з нашых земляў. Яны сваімі бруднымі кіпцюрамі ўпіліся ў наша мінулае. Каб вырваць пераможны ген у нашага народа. Асабліва ў моладзі. Як нам адказаць? Мірнай добрай справай. Агульнарэспубліканскай талакой. Шанаваць створанае можна навучыць толькі праз працу. Ніколі чалавек не будзе разбураць ім жа зробленае. Таму вельмі мудры падыход. Гэты суботнік — дзеля збережэння гісторыі. Усёй краінай падчас суботнікаў мы зараблялі грошы на будаўніцтва дзіцячых садкоў, лядовых палацаў — яны прывязаныя геаграфічна. Грошы ад талакі выдаткавалі і на Нацыянальную бібліятэку. Гэта так прыемна — нібы сад пасадзіць. Бібліятэка — сад ведаў.

Цяпер жа мы разам будзем ствараць і ўмацоўваць памяць — сродкі ад суботніка сёлета будуць пералічаны менавіта на гэта. Будзем працаваць на будаўнічых пляцоўках, наводзіць парадак у сваіх населеных пунктах або проста займацца сваёй справай на рабочым месцы. З высакароднай мэтай — зберагчы гісторыю, захаваць памяць аб продках-пераможцах і аб тых, хто аддаў жыцці ў той страшнай вайне.

Кожны, хто не абыякавы да подзвігаў сваіх продкаў, павінен унесці сваю маленечкую лепту. Нашы продкі — франтавікі і партызаны, працаўнікі тылу альбо вязні еўрапейскай гуманнасці. Тыя, хто выжыў і хто не дажыў да міру. Гэта ў іх гонар мы адкажам па-беларуску на ўсе вынікі той жудаснай вайны. Па-беларуску — значыць мірнай працай.

Звычайна два мільёны беларусаў бяруць удзел у суботніках. Кожны чацвёрты — дзеля памяці кожнага трэцяга. Летась сродкі пайшлі на рэстаўрацыю «Хатыні». Кожны цяпер можа прыехаць і сказаць: тут і мая капейка, у гэтым бясцэнным праекце памяці. Каб камяні не заімшэлі, а яшчэ больш важна — каб душы не акамянелі.

Пра душы — гэта не пра беларусаў. Не пра сапраўдных суайчыннікаў. Але пра тых, хто гарлапаніць пра свае абранасць і неверагоднасць. Яны і цяпер усчынаюць крык — аб непатрэбнасці талакі, аб немэтазгоднасці, аб тым, куды ідуць грошы ад суботніка. Вы лепш палічыце, колькі плацяць вашым «лідаркам» і «гульцам» у палітыку. І за што такія грошы?

Якая б ні была справа — яны яе намагаюцца паганіць. Прынесці ў ахвяру сваім заморскім ідалам. А калі гэта справа, што гуртуе нарад, калі дзея тая — мудры адказ на выклікі часу, — вэрхал будзе стаяць ці не на ўсю Еўропу...

Сёлета суботнік супадае з часам памінання продкаў — дзесьці робяць на Радаўніцу, дзесьці — напярэдадні ў нядзелю або яшчэ раней — у чацвер. Гэта мясцовыя асаблівасці. Галоўнае — беларусы знітаваныя моцнай сувяззю з родам і зямлёй, з бацькамі і бацькаўшчынай. І ў гэтым наша сіла.

За кошт сродкаў, заробленых на сёлетнім суботніку, будзе рэканструяваны мемарыял «Азарычы» і створаны цэнтр патрыятычнага выхавання моладзі ў Брэсцкай крэпасці. Зусім невялікі рахунак за мінулае і інвесціцыі ў будучыню. Удзячная магчымасць працаваць на сябе, проста жыць і гадаваць дзяцей на мірнай зямлі.

Яўген ПУСТАВОЙ.

Члены Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь выказваюць глыбокія спачуванні родным і блізкім дэпутата Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь шостага склікання, намесніку Адказнага сакратара — начальніку Апарату Прадстаўніцтва Парламенцкага Сходу Саюза Беларусі і Расіі ў Рэспубліцы Беларусь Дзмітрыю Дзмітрыевічу Гобараву ў сувязі з напаткаўшым яго вялікім горам — смерцю МАЦІ.

Гамбіт па-сухарэўску

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Мы, жыхары вёсак Сухары, Харошкі, Зарэсце Сухарэўскага сельсавета звяртаемся з просьбай аб аднаўленні нашай гаспадаркі ТАА «Сухары Агра». Гэта наша жыццё. Мы падтрымліваем пазіцыю наконт таго, што калі знішчым вёску, загубім краіну. Юрыдычна прадпрыемства яшчэ ёсць, а фактычна ўсе рахункі заблакіраваны. Інвестар, ён жа і заснавальнік, ТАА «МагілёўПрадукт», купіў гаспадарку на ўмовах захаваць яе вытворчасць і як мінімум 30 працоўных месяцаў. Але ў выніку за працягу трох дзён 1337 галоў БРЖ (буйной рагатай жывёлы) было вывезена, а 78 асноўных работнікаў вымушаны ездзіць на работу ў Магілёў, вёску Грыбаны, аграгарадок Раманавічы. Цяпер працягваецца вываз тэхнікі, кінуты няздрэнныя жывёлагадоўчыя памяшканні з сучасным дальнім абсталяваннем у аграгарадку Сухары, вёсках Харошкі, Малое Бушкава, Ходнева, а таксама збожжаток, збожжасклады, мехдвор і г. д.» Гэта — сцісілы варыянт калектыўнага ліста на дзявюх старонках.

Днямі ў Сухарах з такой нагоды адбыўся сход з удзелам усіх зацікаўленых. Але пытанні засталіся. Газета не прэтэндуе на ролю апошняй інстанцыі, мы толькі далі магчымасць выказацца абодвум бакам.

«Хочам, каб вёска жыла»

З аўтарамі звароту **Мікалаем ВАЛЮЖЭНІЧАМ, Васілём КОТАВЫМ і Леанідам БАРСУКОВЫМ** сустракаемся на тэрыторыі Сухарэўскага сельсавета. Усе яны — былыя работнікі гаспадаркі, займалі не апошнія пасады, карыстаюцца аўтарытэтам у сваіх землякоў. Той жа Мікалай Валюжэніч у свой час быў галоўным аграномам тады яшчэ калгаса «Камуністычны маніфест», пэўны час працаваў старшынёй Сухарэўскага сельсавета.

Ён расказвае, што праблемы пачаліся з 2012 года пасля акцыянавання СВК і далучэння яго да агракамбіната «Прыдняпроўскі», які ўжо на той момант быў закрэдытаваны. На руках суразмоўніка — вынікі асноўных эканамічных паказчыкаў з 2012 да 2018-га. Мяркуючы па іх, яшчэ пяць гадоў гаспадарка дэманстравала рэнтабельнасць больш за 7 %.

— «Прыдняпроўская» птушкафабрыка ў выніку закрэдытавала і нашу гаспадарку, — канстатуе Мікалай Дзмітрыевіч. — Сёння няўзброеным вокам відаць, што яна ледзь дыхае. Дзяржава будавала аграгарадок, укладвала грошы, а цяпер гэта ўсё можа згаснуць. Людзям трэба шукаць работу дзесьці на баку, рана ўставаць, ісці на прыпынак, ехаць за дзясяткі кіламетраў працаваць, позна вяртацца. Яшчэ адзін аўтобус

вязе нашых людзей у ААТ «Магілёўскі лянок», да якога таксама не адзін дзясятак кіламетраў. Людзей да сямі раніцы забралі, пасля 18.00 прывезлі, а калі жыць? Калі сваёй гаспадаркай займацца, дзецьмі?

Аўтары звароту перажываюць, што працэсы перабудовы сталі адбівацца і на аграгарадку. Апошнія дамы для спецыялістаў узводзіліся тут у 2007 годзе, а новыя гаспадары пра развіццё населенага пункта нават гаворкі не вядуць.

Васіль Васілевіч, былы галоўны ветурач гаспадаркі, наракае, што з населенага пункта з'язджаюць шматдзетныя сем'і. Іх дзеці растуць на асфальце і да зямлі жадання вяртацца не маюць...

— Душа баліць за гэту гаспадарку, — з горыччу кажуць ветэраны працы. — Калі гаспадарка была, людзі хадзілі на работу, з работы, на абед, з абеду. Жыццё кіпела. Цяпер — пустэча. Летам яшчэ дачнікі прыязджаюць, а зімой ідзеш па цэнтральнай вуліцы — і цішыня. Як на могілках.

— Вось нас на сход сабралі і супакойваюць, што ўсё добра, усе пры рабоце, — уздыхае Мікалай Валюжэніч. — Але мы жадаем, каб работа была ў нас, а не дзесьці ў Раманавічах. Столькі памяшканняў засталося — фермы, дальныя залы... Хай там будуць свінні, каровы, нават птушкі — толькі б людзей ад нас нікуды не звозілі. Каб Сухары жылі, каб дамы будаваліся, дзеці ў садок і школу хадзілі. А раслінаводства, якім яны тут плануюць займацца, гэта не вытворчасць. Для пастаяннага абслугоўвання тут людзі не патрэбныя. А мы хочам, каб вёска жыла. Цаліну ўзнімалі і будавалі, сёння наша цаліна — беларуская вёска...

«Хочам, каб гаспадарка працавала рэнтабельна»

Новы этап жыцця ў ТАА «Сухары Агра» пачаўся з мінулага года, калі таварыства з абмежаванай адказнасцю «МагілёўПрадукт» купіла кантрольны пакет акцый згаданай арганізацыі і птушкафабрыкі ў Раманавічах. Абодва суб'екты гаспадарання ўваходзілі калісьці ў склад агракамбіната «Прыдняпроўскі», пасля банкруцтва якога атрымалі статус асобных юрыдычных асоб і пэўны час чакалі інвестараў. Маладое прыватнае прадпрыемства, якое іх купіла, спецыялізуецца на аптовым гандлі прадуктамі харчавання і сельгаспрадукцыі, а таксама займаецца развіццём птушкагадоўлі і раслінаводствам. На момант продажу ТАА «Сухары Агра» тут працавала каля 50 чалавек і ўтрымлівалася больш за 1300 галоў буйной рагатай жывёлы.

— Летась, калі інвестар набываў птушкафабрыку ў Раманавічах, была ўмова забраць і «Сухары Агра», — расказвае **дырэктар ТАА «Сухары Агра» Аляксандр СЕМЯНКОЎ.** — Абедзве гаспадаркі былі выстаўлены на продаж. Калі б птушкафабрыку не купілі, яна б распрадавалася па частках — зямля, памяшканні. Што датычыцца «Сухары Агра», то яно не мела прыбытку, а памер яго доўгу на сённяшні дзень складае мільён рублёў. Тэхніка патрабавала рамонту, жывёла — кармоў, мы і тое, і другое забяспечылі. Для жывёлы куплялі камбікармы, сянаж, сілас. Адкармілі да 580—680 кілаграмаў і перадалі агракамбінату «Усход». Гэтая перадача юрыдычна афармленая і ўзгодненая з мясцовымі ўладамі. Калі жывёла выбыла, работнікам прапанавалі работу на птушкафабрыцы ў Раманавічах. Некаторыя пажадалі працаўладкавацца ў суседніх гаспадарках, нехта паехаў у горад працаваць. Але большасць пагадзілася ездзіць на работу ў Раманавічы. Аўтобус забірае людзей з Зарэсця, Сухароў і праз Магілёў вязе да работы. Зарплата там у 1,5 раза вышэйшая, завозяць, прывозяць — што яшчэ трэба? Работнікам, якім заставалася да пенсіі некалькі месяцаў, афармлялі пенсіі, выдавалі дапамогу. Усе задаволеныя.

Суразмоўнік сцвярджае, што перспектыў у гаспадаркі наогул не было. Яна ўпэўнена ішла на дно.

— «Энерганагляд» папярэдзіў, што ферма ў Сухарах старая і небяспечная для людзей — адсутнічаў зазямляючы контур, — прыводзіць ён аргумент. — На гэта ёсць судовае прадпісанне. Каб зрабіць зазямленне, трэба было спачатку заказаць праектную дакументацыю, якая каштуе прыкладна 20-30 тысяч рублёў, а потым праводзіць усе неабходныя работы, якія занялі б не адзін месяц. Не лепшая сітуацыя па фермах у Ходневе і Харошках, якія былі закрытыя яшчэ да продажу таварыства. Працавалі толькі ў Малым Бушкаве, дзе «Дзяржплемпрадпрыемства» арандуе плошчы, і да нядаўняга часу тут — у Сухарах. Што датычыцца астатніх пабудоў, то калі яны будуць або выкарыстоўвацца, або здавацца ў арэнду. Інвестар не зацікаўлены, каб плошчы пуставалі. Цяпер на мехдвары ў Сухарах некалькі камбайнаў і трактароў, астатняя перагналі ў Раманавічы на рамонт.

Што чакае гаспадарку ў перспектыве? Аляксандр Семянкоў тлумачыць, што будзе развівацца раслінаводства. Да канца года плануецца таксама пашырыць дзейнасць птушніка ў найбліжэйшых да Сухароў Кісяльках. І там будуць створаны дадатковыя працоўныя месцы. Ці вернецца калі-небудзь жывёлагадоўля ў Сухары, суразмоўнік пакуль не загадвае. Але калі і вернецца, яе трэба будзе арганізоўваць з нуля. Бо ў тым выглядзе, якая ферма цяпер, яе нельга выкарыстоўваць. І рэканструяваць бессэнсоўна. Перспектывы залежаць ад фінансаў.

Сцэнарый для вёскі

На тэрыторыі сельсавета сёння зарэгістраваны 841 чалавек, 500 з іх жывуць непасрэдна ў Сухарах. Яшчэ да набыцця інвестарам гаспадаркі тут было на ўліку 48 не прызнаных занятымі ў эканоміцы людзей. І, як сцвярджае **выконваючы абавязкі старшыні Сухарэўскага сельсавета Аляксандр ЗІНЬКЕВІЧ,** іх больш не стала.

— Калі ў тутэйшых узніклі пытанні з працаўладкаваннем, мы пачалі супрацоўнічаць з кіраўніцтвам птушкафабрыкі ў Раманавічах, адкрытага акцыянернага таварыства «Магілёўскі лянок», аграфірмы «Кадзіна», — расказвае ён. — Хто хоча працаваць, праца. Вядома, раней больш зручна было, але ж узнікла вось такая сітуацыя. На сёння пытанняў з працаўладкаваннем былых супрацоўнікаў гаспадаркі няма. Існуе падвоз людзей да месца работы і дамоў. Вядома, свая гаспадарка — лепш. Але добра ўжо тое, што яна не знікла, зямля апрацоўваецца, Раманавічы тэхнікай падтрымліваюць. Жыццё працягваецца.

Аднак тутэйшых чамусьці ўсё гэта не супакойвае. Мікалай Валюжэніч запрашае на экскурсію па Сухарах. Ён — аматар-краязнавец і можа гадзінамі расказваць пра Сухары.

Аграгарадок сапраўды прывабны для жыцця. Чысты раён, рэчка, возера ў восем гектараў, лес з грыбамі ды ягадамі, дарожная сетка — жыві і радуйся. На вуліцы Маладзёжнай двухпавярховікі, пабудаваныя па чарнобыльскай праграме, — сюды пасля аварыі прыехалі перасяленцы. Яны і сёння не пустуюць. На участках каля дамоў завіхаюцца людзі, са школы ідуць дзеці. Школа таксама двухпавярховая, дагледжаная. Сёння тут вучыцца, па словах майго гіда, 70 дзяцей. Яшчэ 20 наведваюць дзіцячы садок, які функцыянуе асобна. Чыста, прыгожа, дагледжана. У невялічкім парку стаяць трэнажоры для заняткаў спортам. Працуе некалькі крамаў, ёсць клуб, амбулаторыя, ФАП, аптэка, прыгожы храм XIX стагоддзя. Ферма, з-за якой перажываюць ветэраны гаспадаркі ў Сухарах, на ўскрайку населенага пункта. Звонку сапраўды выглядае прыстойна. Але прыкметы запусцення ўжо відаць...

Зрэшты, галоўнае, каб гэты пусты будынак не стаў пачаткам апусцення самой вёскі. Будзем спадзявацца, што інтарэсы яе жыхароў і людзей, якія прыйшлі сюды як гаспадары, усё ж супадуць у пэўным яшчэ не крытычным пункце.

Нэлі ЗІГУЛЯ, фота аўтара,
Магілёўскі раён.

Кампетэнтны каментарый

Генадзь ДАВЫДАЎ, першы намеснік начальніка ўпраўлення па сельскай гаспадарцы і харчаванні Магілёўскага райвыканкама:

— Наконт інвестараў, якія прыйшлі, скажу, што гэта людзі талковыя, дзелавітыя, у іх ёсць планы, яны ведаюць, чаго хочуць, і ідуць да сваёй мэты. На сённяшні дзень зямля ўжо прыгледжана. Аднавіць тыя пабудовы, што існуюць у ТАА «Сухары Агра», сёння даражэй, чым пабудаваць новыя. Сэнсу няма ўкладаць туды такія грошы. Работу ўсім прапанавалі. Дарэчы, з пяці механізатараў, якія там працавалі, толькі ў аднаго былі правы на кіраванне тэхнікай. Аўтары звароту ўзнімаюць пытанне, што трэба будаваць дамы, тады людзі вернуцца ў калгас. Але гэта не так. Шмат прыкладаў, калі новыя дамы ёсць, а працуюць у гаспадарцы лічаныя людзі. Нядаўна размаўляў з выпускнікамі школ раёна, і толькі адзін хлопец сказаў, што будзе паступаць у сельскагаспадарчую ВНУ. А без моладзі вёска — не вёска. Вось праблема, над якой трэба працаваць.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Каля 85 працэнтаў насельніцтва Афганістана жыве за мяжой беднасці

Гэта вынікае з даклада «Сацыяльна-эканамічныя перспектывы Афганістана на 2023 год», апублікаванага Праграмай развіцця ААН (ПРААН). «Адразу ж пасля іх прыходу да ўлады (рух «Талібан». — **«Зв.»**) афганская эканоміка, якая на працягу апошняга дзесяцігоддзя скочвалася ў галечу, абвалілася. З насельніцтвам каля 40 мільёнаў чалавек і ВУП у $14,3 мільярда ў 2021-м Афганістан уваходзіць у лік краін з самым нізкім даходам на душу насельніцтва ў свеце, а каля 85 % насельніцтва, паводле ацэнак, жыве за мяжой беднасці», — адзначаецца ў дакладзе. Пачынаючы са жніўня 2021-га ВУП Афганістана зніжаецца, і краіна трымаецца толькі на гуманітарнай дапамозе з іншых краін. Змяншэнне дапамогі на 30 % прывядзе да таго, што Афганістан стане найбяднейшай краінай, у горшым становішчы, чым Сірыя, Судан і іншыя, а яго ВУП вернецца да адмоўнага росту.

Пераход авіяцыі ЕС да вугляроднай нейтральнасці абыдзецца амаль у $900 млрд

Пераход еўрапейскай авіяцыі да вугляроднай нейтральнасці, які плануецца ажыццявіць да 2050-га, будзе каштаваць Еўрасаюзу каля $900 млрд. Пра гэта паведаміла ТАСС са спасылкай на даклад Destination 2050. Згодна з дакладам, найбольшыя расходы будуць звязаныя з набыццём для самалётаў экалагічна чыстага авіяпаліва, якое складаецца з жывёльнага тлушчу і бытавых адходаў. На гэта спатрэбіцца каля $480 млрд. Плануецца, што да 2050-га доля такога паліва ўзрасце з 6 да 83 працэнтаў, што дасць магчымасць знізіць шкодныя выкіды ў атмасферу на 70 %. Акрамя таго, чакаецца, што да 2035 года ў Еўропе з'явяцца вузкафюзеляжныя самалёты на вадароднай цязе. Іх выкарыстанне дапаможа зменшыць выкіды ў атмасферу вуглякіслага газу на 60 % у параўнанні з сучаснымі самалётамі.

У Швейцарыі з аўкцыёну за $5,3 млн долараў прададзены шкілет дыназаўра

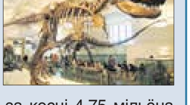

У Цюрыху прайшоў унікальны аўкцыён: на продаж — усяго трэці раз у гісторыі — быў выстаўлены поўны шкілет тыраназаўра. Новым уладальнікам дыназаўра па мянушцы Трыніці стаў невядомы пакупнік, «прыватны калекцыянер з Еўропы», які выклаў за косці 4,75 мільёна швейцарскіх франкаў (каля 5,3 млн долараў). Вышыня шкілета — каля 4 метраў, даўжыня — 11,6 метра, так што нават у спакаваным выглядзе ён займае дзевяць скрынь вельмі вялікага памеру. Менавіта ў такім выглядзе Трыніці была выстаўлена на таргі, праведзеныя аўкцыённым домам Koller. Зрэшты, вялізны чэрап дыназаўра на час правядзення аўкцыёну дасталі: ён знаходзіўся каля падножжа подыума аўкцыяніста. У каталогу лот значыўся пад імем TRX-293. У абрэвіятуры лёгка ўгадваецца назва жахлівага яшчара, а 293 — лік касцей, з якіх складзены шкілет Трыніці.

МАЕ 17 ІМГНЕННЯЎ ВЯСНЫ

З прыходам вясны я згадала, што летась хацела зварыць варэнне з сасновых шышак. Але так і не дабралася. Не памятаю, ці то настрою не было, ці то часу. Хоць, калі быць шчырай з сабой, справа не ў гэтым. Чамусьці на тое, што ТРЭБА, час ёсць заўсёды, і ніякі настрой не з'яўляецца перашкодай. А вось простыя імгненныя жаданні, якія ідуць ад сэрца, адкладваю бясконца...

Днямі сяброўка запрасіла мяне ў тэатр. Спачатку прынеслася думка, што пятніца перад Вялікаднем для гэтага — не вельмі зручны дзень. Прыйдзецца застаца начаваць у Мінску. А мне ж ТРЭБА рыхтавацца да свята: пячы кулічы ды фарбаваць яйкі. Прычыны, каб кудысьці не пайсці, самі разумееце, заўсёды знойдуцца. Але Таня напісала: «Я спачатку думала пайсці на спектакль адна, але згадала, што ты хацела раз на месяц хадзіць, а не ходзіш». (Сапраўды, у лютым я была ў РТБД на «Пачупках» і так натхнілася, што загарэлася паглядзець за год як мінімум 12 спектакляў.) Пасля гэтых слоў я, канешне, пагадзілася і ніколькі не шкадую. Падчас спектакля мы і плакалі, і смяяліся. А потым ішлі да метро пад дажджом і дзяліліся ўражаннямі.

Дык вось, калі б я тады ў лютым не падзялілася з сябрамі сваімі планамі пра наведванне тэатра, думаю, Таня пайшла б на спектакль у тую пятніцу адна. Менавіта гэты факт і натхніў мяне на тое, каб скласці спіс прыемных спраў, якія я адкладваю не адну вясну. Ідэю яшчэ летась падгледзела ў прыяцелькі, вялікай аматаркі кіно. Іра ўжо некалькі гадоў запар змяшчае свае вясновыя жаданні пад хэштэгам «17 імгненняў вясны» на сваёй старонцы ў сацсетках. Кажа, што калі б не гэты спіс маленькіх радасцяў, яна большую частку з іх наўрад ці ажыццявіла б. Таму і я, каб не было спакусы зноў штосьці адкласці, вырашыла падзяліцца сваімі планамі на гэту вясну з вамі.

Такім чынам, мне трэба:

Схадзіць у маі ў РТБД на «Калеку з вострава Інішман».

Наведаць Батанічны сад падчас цвіцення бэзу. Гэты паход я адкладаю з 30 мая 2015 года. Менавіта ў гэты дзень мы з Уладзем стварылі сям'ю і пасля роспісу паехалі ў Батанічны сад. Думала, штогод на гадавіну вяселля будзем хадзіць туды з мужам. Але неяк не склалася...

Часцей усміхацца, у тым ліку сумным мінакам на вуліцах Мінска.

Прачытаць яшчэ як мінімум адну цікавую кнігу. Ужо праглынула тры часткі «Атлант расправіў плечы» Айн Рэнд. Днямі ўзяла ў бібліятэцы па парадзе прыяцелькі раман Яўгена Вадалазкіна «Лаўр». Дарэчы, усім раю запісацца ў бібліятэку. Гэта не толькі дапамагае сэканоміць грошы, але і вельмі дысцыплінуе.

Зварыць варэнне з сасновых шышак.

Адправіцца з сябрамі ў лес збіраць смарчкі.

Пакінуць сына з мужам і выбраца адной на вячаровую прагулку ці прабежку да лесу. Каб хаця б 30 хвілін пабыць сам-насам, са сваімі думкамі.

Запісацца на масаж.

Есці пабольш зеляніны, гародніны, садавіны. І піць пабольш вады.

Пабегаць з сынам у гумовых ботах па лужах падчас дажджу.

Набыць і запусціць паветранага цмока.

Зладзіць сямейную вандроўку па Віцебшчыне, перад гэтым склаўшы цікавы маршрут месцаў, дзе мы яшчэ не былі.

Навучыцца пячы салодкія і несалодкія венскія вафлі, бо падораная вафельніца ўжо даўно ляжыць без справы.

Зрабіць сюрпрыз дарагому чалавеку без нагоды, калі ён (ці яна) менш за ўсё гэтага чакае. Наогул, зламіла сябе на думцы, што клопат пра іншых людзей асабіста мне прыносіць процьму станоўчай энергіі.

Паспрабаваць штосьці новае, чаго дагэтуль не спрабавала.

Паехаць на лыжа-ролерную трасу і пакатацца на роліках, якія апошнія некалькі гадоў пыляцца на паліцы.

Штодзень заўважаць, як прырода прачынаецца пасля зімы, як раннія крокусы ды прымулы змяняюцца на нарцысы ды цюльпаны. Рабіць перапынкі паміж бясконцымі «ТРЭБА», час ад часу сыходзіць, як паравозік з Рамашкава, з наезджаных рэек і любавацца ландышамі, слухаць песні салаўя, прачынацца з сонцам і сустракаць світанкі. І ўсё гэта — каб не спазніцца на ўсю вясну.

Магчыма, хтосьці з вас таксама натхніцца і складзе свае 17 імгненняў вясны. Наперадзе ж яшчэ цэлы май! Неабавязкова агучваць жаданні, як я, публічна. Можна павесіць свой спіс на халадзільнік, каб проста быў навідавоку. Бо недарэмна кажуць, што думкі матэрыяльныя. А запісаныя дык удвая. Давайце разам напаўняцца маленькімі простымі радасцямі. І памятаць, што кожны новы дзень — гэта маленькае жыццё.

Надзея ДРЫНДРОЖЫК.

Сямейная газета

Выпуск № 7 (210)

Тыя, хто побач

Мама на трэніроўцы, тата ў дэкрэце.

Як жыве чэмпіёнская сям'я

Прыйшоў, убачыў, перамог — кар'ера Артура Літвінчука ў трох словах. Пакуль іншыя весляры пачыналі раскрываць свой спартыўны патэнцыял, ён стаяў на найвышэйшай прыступцы п'едэстала Алімпійскіх гульняў 2008 года. У складзе каманды байдаркі-чацвёркі разам з Раманам Петрушэнкам, Вадзімам Махневым і Аляксеем Абалмасавым яны перамаглі на дыстанцыі ў тысячу метраў. Артуру Літвінчуку было 20 гадоў, на грудзях свяцілася алімпійскае «золата». Тое, што яшчэ нядаўна здавалася немагчымым, стала рэальнасцю. Ён сапраўды прыйшоў (правільней будзе сказаць, уварваўся) у эліту сусветнага веславання, убачыў, як ідуць справы, і перамог разам са сваімі таварышамі. Перамог на Алімпійскіх гульнях, затым на чэмпіянаце свету і на чэмпіянаце Еўропы. Наколькі хутка экіпаж пераадолеў дыстанцыі на галоўных стартах, настолькі імклівай аказалася і спартыўная кар'ера Артура Літвінчука. Але гэтае прозвішча ў гісторыі сусветнага веславання не згубілася. Сёння яго актыўна ўслаўляе жонка чэмпіёна — Марына Літвінчук.

(Заканчэнне на 3-й стар. «СГ».)

Кропка на сэрцы

«ХАЧУ ДАДОМУ. І КАБ МАМА ПАПРАВІЛАСЯ...»

Ёсць журналісцкія заданні, падчас выканання якіх на вочы наварочваюцца слёзы. Гэта — з іх ліку. У прытулку, які я наведала днямі, дзеткам створаны ўсе ўмовы для камфортнага жыцця. Чыстая пасцельная бялізна, прыгожае адзенне, смачная і цёплая ежа, шмат цацак у гульнявым пакоі, сучасны камп'ютарны клас... Але, калі прыглядаешся, у вачах хлопчыкаў і дзяўчынак, якія знаходзяцца паміж домам і дзіцячым домам, чытаюцца непадробныя сум і роспач... Трапілі яны сюды не ад добрага жыцця. Тым не менш, як гэта ні парадаксальна, усе хочуць да мамы, якая б яна ні была...

Калі бацькі «накасячылі»

Прыехала я ў Сацыяльна-педагагічны цэнтр Маскоўскага раёна Мінска ў другой палове дня. Якраз у гэты час старэйшыя дзеці вярнуліся са школы і разам з выхавацелькай клеілі калажы на тэму здаровага ладу жыцця. Дашкольнікі ж паверхам ніжэй будавалі вежы з кубікаў ды складалі пазлы. На момант майго прыходу ў прытулку знаходзілася 18 хлопчыкаў і дзяўчынак. Усіх іх аб'ядноўвае цяжкая псіхічная траўма, нанесеная самымі блізкімі людзьмі на свеце...

— Вось Ніна ў нас даўжэй за ўсіх тут. Дамоў, напэўна, хочаш? — пытаецца **Таццяна Пятроўна ІЗОТАВА, дырэктар установы і дзяржаўны апякун.**

— Не, — матляе галавой дзесяцікласніца. — Я тут засталася б назаўсёды.

— Ну, тады табе трэба закончыць педуніверсітэт і прыйсці сюды працаваць.

— Па льготах яна праходзіць у педклас, — уступае ў размову выхавацелька. — Усё рэальна, было б жаданне.

— А вось гэта Макар, ён літаральна тыдзень у нас. Як ты адаптаваўся, нармальна? (Дзевяцікласнік ківае галавой.) Раскажы, чаму ты тут?

— «Накасячылі» бацькі...

— Мама яшчэ не прыходзіла?..

— Пакуль не. Ну, у яе ж работа. Яна да 21.00 працуе...

Ужо потым, калі мы выйшлі з класа, дырэктар прытулка распавяла мне ва ўсіх падрабязнасцях гісторыі сваіх выхаванцаў. Вось у Макара, напрыклад, ёсць яшчэ малодшыя брацік і сястрычка. Іх мама ўжо аднойчы пазбаўлялася бацькоўскіх правоў. Дзеці былі ў бабулі на апецы. Потым маці аднавілася ў правах, і брацікі з сястрычкай вярнуліся дадому. Але неўзабаве жанчына зноў запіла-загуляла... Дзеці чарговы раз апынуліся ў прытулку...

— Не ад добрага жыцця яны тут. Але да апошняга апраўдваюць сваіх бацькоў. Калі да іх, каб праверыць умовы пражывання, прыходзяць настаўнікі са школы, могуць сказаць, што мамы дома няма, яна выйшла ў краму па прадукты. Ці ў яе ўкралі кашалёк, таму цяпер няма грошай на рамонт. Многія дзеці пераносяць віну на сябе. Маўляў, я прапускаў урокі, дрэнна вучыўся, таму настаўнікі сталі хадзіць да мамы. Гэта я вінаваты, што яе пакаралі, што мяне адабралі... У нашых выхаванцаў шмат праблем, у тым ліку і з самаацэнкай, таму з дзецьмі з першых дзён працуе педагог-псіхолаг.

Нявызначанасць — самае цяжкае для іх. Вось Ніна, напрыклад, паўгода таму трапіла ў прытулак разам са сваімі дзвюма сястрычкамі. Іх мама двойчы выходзіла замуж, таму ў дзяўчынак розныя таты. Літаральна днямі быў суд. Маму, якая злоўжывае алкаголем, пазбавілі бацькоўскіх правоў. Айчым Ніны сваіх дачок адразу забраў да сябе. Ніна да апошняга спадзявалася, што ён і яе забярэ разам з сястрычкамі. У судзе яна сказала, што, паколькі яе мара не ажыццявілася, хацела б, каб яе таксама забраў родны тата. Той жыве ў вёсцы разам са сваёй маці і старэйшай дачкой. На першым судовым пасяджэнні мужчына сказаў, што забярэ Ніну. Але ўжо на другім пасяджэнні пры ўсіх заявіў, што не гатовы. Самае цікавае, што пасля суда гэты тата падышоў да дачкі, як быццам нічога ніякага, абняў яе і сказаў: «Ну, бывай, Нінуся». Такое адчуванне, што ён нават не разумеў, што ў гэты момант рабілася ў душы дзіцяці ад такіх паводзін дарослых. Дзяўчынка адчувае сябе наогул нікому непатрэбнай...

(Заканчэнне на 2-й стар. «СГ».)

Добрая справа

УКОЛ ЖЫЦЦЯ

Яго аднаго дастаткова, каб маленькая Рыта перамагла страшную хваробу

У сям'і Юшкевіч з Ліды трое дачушак. Малодшай, Рыце, у снежні 2021 года ўрачы паставілі страшны дыягназ — спінальна-мышачная атрафія 2-га тыпу. Каб перамагчы каварную хваробу, дзяўчынцы патрэбны ўсяго адзін укол, кошт якога... амаль два мільёны долараў.

Усмешлівай Рыце неўзабаве споўніцца тры гадкі. За сваё кароткае жыццё яна паспела перажыць шмат выпрабаванняў. Калі дзяўчынцы споўнілася 2,5 месяца, мама заўважыла несіметрычныя складкі на яе целе. У 4 месяцы малечы наклалі гіпс ад шчыкалаткі да грудзей. З ім яна пражыла паўтара месяца. Потым яшчэ 4,5 месяца з шынай. Пасля яе зняцця Рыта пачала няўпэўнена поўзаць. Думалі, што хутка ўсё наладзіцца. Аднак неўзабаве дзяўчынка перастала нават поўзаць. Пасля перанесенага каранавіруса яе экстранна направілі ў РНПЦ «Маці і дзіця». Там ёй паставілі дыягназ СМА.

Сёння Рыце тэрмінова патрэбна дапамога, бо кожны дзень тысячы нейронаў гінуць у целе дзяўчынкі з-за недахопу бялку, пазбаўляючы яе мышцы тонусу і магчымасці нармальна развівацца. Каб ратаваць Рытачцы жыццё, патрэбны ўсяго адзін укол Zolgensma (Золгенсма). Ён замяніць непрацоўны ген на рабочы. Яго дастаткова ўвесці ўсяго адзін раз! Пасля гэтага спатрэбіцца толькі рэабілітацыя, каб аднавіць раней страчаныя мышачныя функцыі. Кошт прэпарата — 1 819 000 долараў. Збор грошай ідзе ўжо больш за год, але сабрана 10 працэнтаў з невялікім. Тым не менш бацькі Рыты не апускаюць рукі, вераць, што змогуць знайсці неабходную суму, тым самым падарыўшы дачушцы шанц на жыццё.

«Гэта сума непад'ёмная для нашай шматдзетнай сям'і, — са слязамі на вачах кажа мама Рыты Святлана Юшкевіч. — Таму мы вымушаны стукаць ва ўсе дзверы з надзеяй, што нехта адчыніць іх нам і нашай бядзе. Мы будзем удзячны за любую пасільную дапамогу: хтосьці можа дапамагчы рублём, а хтосьці — расказаць пра нас іншым. Любая ваша падтрымка дапаможа нам зрабіць рывок да закрыцця збору на прэпарат Zolgensma. Без уколу Рыта патухае. Ёй нават цяжка трымаць лыжку ў руцэ... СМА павольна і каварна забірае яе сілы... Але ўсё гэта можна яшчэ змяніць. У Рыты ёсць шанц стаць звычайным дзіцём са сваім «Я магу! Я сама!» Я веру, што наша жыццярадасная дзяўчынка-СМАйлік абавязкова будзе хадзіць. Ведаеце, мяне часта пытаюцца, дзе я бяру сілы. Усё проста: я гляджу на сваю моцную дачушку. Зазірніце на нашу старонку ў Інстаграм @rita_sma2 і падзівіцеся, як Рыта пасля рэабілітацыі сама ехала на інвалідная калясцы да машыны. Стомленая, павольна, але сама!»

Дапамагчы маленькай Рыце можа кожны. Самы просты спосаб перавесці грошы на мабільны нумар МТС +375 (29) 264-06-46. Цуды здараюцца там, дзе ў іх вераць. А чараўніком можа стаць кожны.

Надзея ДРЫНДРОЖЫК.

«ХАЧУ ДАДОМУ. І КАБ МАМА ПАПРАВІЛАСЯ...»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

На першым месцы... алкаголь

Дзеці, якія знаходзяцца ў прытулку, не маюць статусу сіраты. Яны часова адабраныя ў бацькоў. Апошнім даецца шанц на рэабілітацыю, каб спыніцца і задумацца над сваім жыццём. Праўда, карыстаюцца ім, на жаль, далёка не ўсе мамы і таты.

— Калі бацькі хочуць вярнуць дзяцей, гэта відаць з першага дня. Часта ж мамы прыходзяць праз месяц і пачынаюць расказваць, як яны любяць сваіх крывіначак... За 16 гадоў, што ўзначальваю прытулак, я навучылася патрабавальна ставіцца да бацькоў, мяне не правядзеш казкамі пра «заўтра» альбо «не было такога». Мяркую толькі па канкрэтных учынках.

«Найлепшы варыянт — гэта апека. Як правіла, яе афармляюць бабулі, дзядулі, дзядзькі ці цёткі дзяцей, якія засталіся «сіротамі» пры жывых бацьках».

— Якія прычыны адабрання дзяцей у бацькоў?

— Часам у прытулак трапляюць брацікі і сястрычкі, бацькі якіх — наркаманы. Ніколі не забудуся, як некалькі гадоў таму забралі ў нарказалежных мамы і таты чацвярых дзяцей-пагодак. Пра тое, што там было ў кватэры, не расказаць. Абадраныя шпалеры, разбітыя дзверы ў пакоі... Мы не маглі знайсці, у што адзець тых дзяцей. Яны хадзілі па кватэры голенькія ці ў памперсе, які быў настолькі поўны, што цягаўся па падлозе. Склалася адчуванне, што дзеці ніколі не былі на вуліцы. Хоць старэйшым было па 3-4 гадзікі, яны зусім не размаўлялі, быццам Маўглі. Жавальны рэфлекс у іх быў на ўзроўні бутэлечкі. У прытулку яны вельмі хутка адаптаваліся і загаварылі. І потым іх забрала пад апеку бабуля. Як толькі да нас паступае дзіця, мы адразу вывучаем усе сваяцкія сувязі. Бо часам бацькі ўтойваюць, што ў іх забралі дзяцей, нават ад бабуль і дзядуляў, калі тыя жывуць у вёсцы. На сёння ў нас каля 140 апякунскіх сем'яў. Я заўсёды радуюся, калі ў дзетак знаходзяцца блізкія сваякі, якія маглі б і хацелі пра іх паклапаціцца.

Яшчэ адна, даволі рэдкая, прычына адабрання дзяцей — гэта калі бацькі не могуць выконваць бацькоўскія абавязкі па сваіх разумовых здольнасцях.

— У нас зараз адзін такі хлопчык ёсць. Яго мама сама сірата. Атрымала сацыяльную кватэру. Выйшла замуж. Згодна з заключэннем урачэбна-кансультатыўнай камісіі, бацькі не ў стане выконваць свае абавязкі. Яны не разумеюць, ні як выхоўваць дзяцей, ні якое харчаванне патрэбна ім у адпаведнасці з іх узростам, ні як зрабіць рамонт у кватэры (жывуць у голых бетонных сценах). А дзяцей трое. Трохгадовы Росцік пакуль знаходзіцца ў нашым прытулку. Двое меншых знаходзяцца ў Доме дзіцяці.

Але гэта адзінкавыя выпадкі. Асноўная прычына, чаму дзеці трапляюць у прытулак, вядома, — п'янства бацькоў. Тацццяна Ізотава прызналася, што сам працэс адабрання, калі практычна сілай адрываеш малечу ў слязах ад маці, якая ледзь трымаецца на нагах, вытрымаць складана. «З гадамі ж выпрацоўваецца імунітэт, мы проста разумеем, што для дзіцяці так будзе лепш».

— Да нас трапляюць у асноўным з тых сем'яў, дзе на першым месцы — алкаголь. Гора-бацькі нідзе не працуюць, жывуць за кошт грошай, якія дзяржава выплачвае на дзяцей. Апошнія ж пакутуюць... Хлопчыкі і дзяўчынкі жывуць у нас максімум шэсць месяцаў. Калі мы бачым, што бацькі нават і не спрабуюць нешта зрабіць, каб вярнуць дзіця, падаём іск у суд на пазбаўленне іх бацькоўскіх правоў. Калі рашэнне суда ўступае ў сілу, шукаем ім замяшчальныя сем'і. На працягу апошніх 15 гадоў мы не змяшчаем дзяцей з прытулку ў інтэрнатныя ўстановы. У нас у Маскоўскім раёне 17 дзіцячых дамоў сямейнага тыпу і сем прыёмных сем'яў, заўсёды знаходзіцца месца там. Але найлепшы варыянт — гэта апека. Як правіла, яе афармляюць бабулі, дзядулі, дзядзькі ці цёткі дзяцей, якія засталіся «сіротамі» пры жывых бацьках.

Калі ёсць хоць маленькі шанц...

— Але ж ведаю выпадкі, калі гора-бацькі адумваюцца і выпраўляюцца...

— Кожнаму такому выпадку мы радуемся разам з дзеткамі. У прыватнасці, у нас зараз жыве хлопчык. Яго мама зрабіла ў кватэры рамонт. Сужыцеля, які садзейнічаў распіццю спіртных напояў, выгнала. Таму мы плануем у найбліжэйшы час вярнуць Сашу маме. Я не сказала б, што гэта жанчына была моцнай п'яніцай, яна і працавала (хоць зарабляла і няшмат). Але калі яны з сужыцелем запівалі, то халадзільнік быў пусты. А калі хлопчык захварэў, нават грошай на лекі не было.

Мама Барыса таксама не моцна п'е. У цэлым жа прычынай адабрання дзіцяці стала тое, што хлопчык цэлы год не хадзіў у школу. Яна ніяк не магла ці не хацела на гэта паўплываць. А потым Барыс украў электрасамакат... Зараз хлопчык ходзіць у 8 клас. Спачатку было складана, але паступова прывык, разнаёміўся, знайшоў сяброў, і паводзіны ў яго на ўроках неблагія. Мама ж усвядоміла сваю памылку, пастаянна прыходзіць яго праведваць і ўсё робіць для таго, каб сына забраць.

Па статыстыцы, 40 працэнтаў дзяцей вяртаецца ў біялагічную сям'ю.

— Але, на жаль, з гэтых 40 працэнтаў, напэўна, працэнтаў 15 дзяцей трапляюць да нас зноў... Памятаеце, калі заходзілі ў гульнявы пакой, бачылі двух брацікаў, трох і шасці гадоў. Яны такія самастойныя, вельмі перажываюць за сваю маму. Перад Новым годам ёй паставілі ўмову: альбо яна праходзіць курс лячэння, альбо ў яе забіраюць дзяцей. Жанчына тры тыдні ляжала ў бальніцы. Дзеці ўвесь гэты час жылі ў прытулку. Якраз быў Новы год. Ім надарылі столькі падарункаў, што, калі мама прыехала іх забіраць, я жартавала, маўляў, вам трэба самазвал выклікаць, каб іх вывезці. І, што думаеце, не прайшло і месяца, як яна зноў запіла. Дзеці зноў апынуліся ў прытулку, але ўжо па пастанове камісіі па справах непаўналетніх... Але нядаўна жанчына закадзіравалася, прыходзіць праведваць хлопчыкаў кожны дзень. Але алкагалізм — каварная хвароба, трэба вялізная сіла волі, каб з ёй справіцца. А яны яшчэ жывуць у камунальнай кватэры, там агульная кухня на тры сям'і, і ўсе — п'яніцы. Як хлопчыкам жыць у такой атмасферы?.. Разам з тым сёння падстаў, каб не вяртаць дзяцей маме, няма. Я ўвесь час стараюся чапляцца за любую магчымасць, каб толькі захаваць сям'ю для дзіцяці.

«Не ад добрага жыцця яны тут. Але да апошняга апраўдваюць сваіх бацькоў».

Сёння ў Маскоўскім раёне сталіцы 405 дзяцей стаяць на ўліку як тыя, хто знаходзіцца ў сацыяльна небяспечным становішчы. Работнікі прытулка стараюцца як мага раней выяўляць неспрыяльныя сем'і і часова ізаляваць малых. Папершае, таму што маленькія дзеці, у адрозненне ад падлеткаў, лягчэй адаптуюцца да новых умоў, для іх прасцей знайсці замяшчальную сям'ю. Позняе выяўленне дрэннае яшчэ і тым, што дзеці, якім 15+, на жаль, часам становяцца копіяй сваіх гора-бацькоў. І тады дапамагчы ім стаць на правільны шлях вельмі складана... Ды і ў бацькоў, пакуль маладыя, больш шанцаў своечасова адумацца і выкарабкацца з «багны». Бо, як вядома, залежнасць ад алкаголю з часам толькі ўзмацняецца...

...Калі я выходзіла з прытулка, на першым паверсе сустрэла смуглявую Мар'яну з вялікім белым бантам, якую прыйшла праведаць мама. Дзяўчынка мяне не заўважыла, бо сядзела, утаропіўшыся ў мабільны. Яе ж даволі маладая мама знаходзілася як быццам побач, але глядзела кудысьці ўдалечыню... Увесь вечар мне не даваў спакою той далёкі позірк, а таксама поўныя надзеі словы шасцігадовага Даніка: «Хачу дадому і каб мама хутчэй папраўлася...» Як жа хочацца, каб яна пачула...

Надзея ДРЫНДРОЖЫК.

Фота носіць ілюстрацыйны характар.

P. S. *Імёны дзяцей зменены па этычных меркаваннях.*

Мама на трэніроўцы, тата ў дэкрэце...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

Марына — спартсменка ўнікальная. «Закрываць» столькі дысцыплін, колькі яна, мала хто здольны. У яе актыве — перамогі на байдарках-адзіночках, і на чацвёрках яна паспяхова выступае на кароткіх і доўгіх дыстанцыях. На пытанне «У чым сакрэт?» адказвае проста: «Трэба шмат працаваць, адпрацоўваць кожную дыстанцыю, выконваць заданні трэнера». І ў гэтым уся Марына Літвінчук. Яе гонар — галоўныя медалі: «бронзу» Алімпійскіх гульняў 2012 года яна заваявала разам з Вольгай Худзенкай, Надзеяй Папок і Ірынай Памелавай, а «бронзу» ў алімпійскім 2016-м і «серабро» ў 2020-м — разам з Вольгай Худзенкай, Маргарытай Махневай і Надзеяй Папок на байдарцы-чацвёрцы ў дыстанцыі 500 метраў. Пералічваць усе дасягненні Марыны Літвінчук можна бясконца. Яе кар'ера ў лічбах — гэта шэсць залатых, пяць сярэбраных і сем бронзавых медалёў чэмпіянату свету, а таксама сем залатых, шэсць сярэбраных і чатыры бронзавыя медалі чэмпіянату Еўропы. І гэта толькі вынікі з галоўных стартаў! Сама Марына жартуе, што, калі колькасць узнагарод пераваліла за 200, лічыць яна іх перастала: прыкмета дрэнная, ды і часу гэта займае шмат, а ёй працаваць трэба і прысвячаць час мужу і сыну Эльдару.

Калі ёсць надзейны тыл, нават самыя непераадольныя цяжкасці можна адолець.

«Мы ніколі не лічылі, у каго медалёў больш. У гэтым і сэнсу асаблівага няма. Зразумела, што ў Марыны іх больш», — заўважае Артур. На прыкладзе сям'і Літвінчукоў можна ўпэўніцца, якім непрадказальным і ад гэтага цікавым можа быць спартыўнае жыццё. У Артура кар'ера аказалася вельмі яркай і імклівай, нібы спрынтарскі заезд. Марына — «марафонец», які шмат гадоў запар не стамляецца ад трэніровак і спаборніцтваў. І кожны з іх — яркая і непаўторная фігура ў вяслярным свеце. За адным вялікім спартсменам стаіць другі вялікі спартсмен. Як жыве чэмпіёнская пара, Марына і Артур Літвінчукі расказалі «Сямейнай газеце».

Спаборніцтвы ўсё пакажуць

«Тое, што для адносін дрэнна, калі муж і жонка займаюцца адной справай, — абсалютны стэрэатып. Спартсменаў гэта не датычыцца. Ніхто не зразумее спартсмена так, як іншы спартсмен. Мой муж скончыў кар'еру ў 2013 годзе. Але ён заўсёды мяне падтрымлівае, прысутнічае на маіх трэніроўках. Мой муж выйграў галоўныя старты ў свеце і ў жыцці кожнага спартсмена. І ён як ніхто іншы ведае, якая гэта каласальная праца і як штораз трэба пераадольваць самога сябе. Яго падказкі, цярпенне даюць мне дадатковыя сілы, адкрываюць вочы на многія рэчы. Часам ён лепш бачыць, дзе мне трэба прыкласці больш намаганняў, а дзе варта крыху спыніцца і прыслухацца да свайго арганізма», — разважае Марына.

У багатай медальнай калекцыі Марыны Літвінчук не хапае галоўнага экспаната — алімпійскага «золата», да якога яна ідзе, не зважаючы на цяжкасці і выпрабаванні. У спартыўным свеце добра вядома, што Марына Літвінчук трэніруецца да сёмага поту, кожны дзень выконваючы вялізныя аб'ёмы. Старшы трэнер жаночай зборнай па весляванні на байдарках і каноэ Генадзь Галіцкі ў адным з інтэрв'ю расказваў, што Марыну часам на трэніроўках трэба спыняць, яе максімалізм проста зашкальвае. Аднойчы журналісты прыехалі здымаць праграму пра трэніровачны дзень спартсменкі. Праз чатыры гадзіны яны стаміліся проста за ёй назіраць, а Марына ўвесь гэты час напружана працавала.

«Я стараюся ёй нешта раіць, але Марына — вопытная спартсменка, у яе свой пункт гледжання. Таму часта мае парады застаюцца толькі парадамі. Трэніравацца ў адзіночцы, двойцы і чацвёрцы адразу — гэта вельмі цяжка, але рэальна. Марына ў прынцыпе гэта даказвае. Я толькі хвалююся, каб яна не атрымала траўму. Галоўнае — добра рабіць сваю працу, а спаборніцтвы ўсё пакажуць», — сцвярджае Артур.

У 2008 годзе, калі Артур Літвінчук стаў алімпійскім чэмпіёнам, Марына, тады яшчэ Палтаран, у алімпійскую сталіцу не паехала. Спартсменка была ў выдатнай форме, але адабрацца на галоўны старт не змагла. Перашкодзілі абставіны: чэмпіянат свету сярод моладзі 2006 года праходзіў пры пякельнай спякоце каля 40 градусаў, ды яшчэ і заезд перанеслі. Марына кажа, што гэта вельмі паўплывала на настрой, магчыма, добра выступіць не дазволіла і нявопытнасць. У 2012 годзе, калі Марына ў Лондане заваявала свой першы алімпійскі медаль, не выступаў Артур. Мужчынскі экіпаж, які лічыўся непераможным, не адабраўся на Алімпійскія гульні. З часам Артур Літвінчук скончыў спартыўную кар'еру, а Марына ўвайшла ў смак перамог. Хоць гэта было і няпроста. Але калі ёсць надзейны тыл, нават самыя непераадольныя цяжкасці можна адолець. Марына Літвінчук разам з напарніцамі па камандзе ў 2016 годзе змагла стаць бронзавым прызёрам Алімпійскіх гульняў. Калі ўспомніць, што на тыя Гульні дзяўчаты паляцелі без трэнерскага штаба, які быў несправядліва адхілены пасля допінгавага скандалу, можна ацаніць, наколькі каштоўны гэты медаль. Пра тое, колькі праблем спартсменам прынёс 2020 год, ведаюць усе. Але перанос Алімпіяды аказаўся Марыне на руку (у прамым сэнсе) — яна вырашыла даўнюю праблему з плячамі. У Токіа беларуская байдарка-чацвёрка на сваёй каронннай пяцісотцы размяняла бронзавыя алімпійскія медалі на сярэбраныя. Але ў Токіа яны ехалі не па гэта... Таму пасля трох Алімпіяд Марына першая прыязджае на трэніроўку і апошняя ад'язджае. «Каб дабіцца медалёў, рэкордаў, ты павінен жыць гэтым, здзекавацца з сябе і атрымліваць задавальненне», — сцвярджае Марына. І як важна, што побач з ёй чалавек, які гэта разумее і прымае.

Змог заваяваць алімпійскі медаль? У дэкрэце справішся!

У 2018 годзе Марына і Артур Літвінчукі атрымалі сваю галоўную ўзнагароду — сына Эльдара. На пытанне, ці вернецца Марына ў спорт пасля родаў, адказ быў толькі адзін: канешне, вернецца. «Я лічу, што пры вялікім жаданні і па вялікай любові можна сумяшчаць і сям'ю, і працу. Я трэніравалася да восьмага месяца цяжарнасці. Было цудоўнае цёплае надвор'е, цяжарнасць працякала добра, я выдатна сябе адчувала — чаго мне было дома сядзець? Артур выносіў лодку, і свае пяць кіламетраў я спакойна праязджала. Доктар раіў не трэніравацца, але я пасля кансультацыі пераходзіла дарогу і ішла ў трэнажорную залу. Я ведала, што пасля родаў абавязкова вярнуся ў спорт», — расказвае Марына.

«Вядома, я непакоіўся за яе здароўе, але падтрымліваў, дапамагаў усім чым мог, лодкі выносіў. Іншага выйсця ў мяне не было, Марыне нельга нешта забараніць, Марыну немагчыма спыніць», — дадае Артур.

Для прафесійнага спартсмена кожны прапушчаны месяц — вялікая страта. На першую трэніроўку пасля родаў Марына прыйшла праз паўтара месяца. Хто сумняваецца, што жанчыны здольныя на ўсё?

«Сын нарадзіўся вагой 3600 грамаў, гэтае шчасце не параўнаць ні з адным медалём. Амаль адразу дома я стала з ім на руках прысядаць. Але вяртацца ў спорт было няпроста. Калі змагла ўсяго адзін раз падцягнуцца, спалохалася, бо да цяжарнасці магла і 35 разоў. Сіла сышла, але, на шчасце, засталася тэхніка веславання. Мышачная памяць засталася, таму крок за крокам вярталася ў форму. Дзякуй вялікі мужу за тое, што ўзяў на сябе клопат аб дзіцяці. Ён выдатна спраўляўся з усім. Пакуль я трэніравалася, Артур карміў, купаў сына, мяняў памперсы і па начах уставаў. Нямногія мужчыны на такое здольныя», — расказвае Марына.

«Тое, што для адносін дрэнна, калі муж і жонка займаюцца адной справай, — абсалютны стэрэатып. Спартсменаў гэта не датычыцца. Ніхто не зразумее спартсмена так, як іншы спартсмен».

Асаблівасць гэтай сям'і яшчэ і ў тым, што ў дэкрэтны адпачынак пайшоў тата. Нават у наш прагрэсіўны час гэта можа здзівіць. Але сам «вялікі нянь» нічога дзіўнага тут не бачыць: «Тры гады правёў у дэкрэце і хачу сказаць усім мужчынам, што нічога страшнага ці складанага там няма. Пакарміць дзіця, памяняць падгузак, пакласці спаць — што тут складанага? Ды і тут праца спартыўны прынцып: чым больш трэніруешся, тым лепш атрымліваецца. Калі змог алімпійскі медаль выйграць, то і з гэтым справішся. Ну і нам пашанцавала крыху: Эльдар быў дастаткова спакойны, і начамі мы спалі добра. Мусіць, разумееш, што сон — найлепшы спосаб аднаўлення для спартсмена».

Адлегласці каханню не перашкода

Артур расказвае, што ледзь Эльдару споўніўся месяц, як яму зрабілі пашпарт, і ўсёй сям'ёй адправіліся на збор за мяжу. Графік Марыны прадугледжвае шмат збораў і спаборніцтваў, а сям'я мусіць трымацца разам. Таму на зборы Марына, Артур і Эльдар ездзяць разам. А калі Марына выступае на спаборніцтвах, мужчыны падтрымліваюць яе дома. Хіба для кахання важныя адлегласці?

«Яго падказкі, цярпенне даюць мне дадатковыя сілы, адкрываюць вочы на многія рэчы. Часам ён лепш бачыць, дзе мне трэба прыкласці больш намаганняў, а дзе варта крыху спыніцца».

Лагічным уяўляецца пытанне, ці ёсць у Эльдара шанц у будучыні займацца чымсьці іншым, акрамя веславання? Усё ж генетыка — вялікая рэч. Тым больш што, па словах Марыны, Эльдар — сапраўдны фанат лодак. Але яго бацькі ўпэўнены, што сын будзе займацца выключна тым, што выбера сам. А будзе гэта весляванне ці нешта іншае — не мае значэння. Чэмпіёнскія гены спатрэбяцца ў любой справе.

«Спадзяюся, што сын возьме ад мяне працавітасць, якасць, карысную не толькі ў спорце, але і ў жыцці. Я не ведаю, ці працягне ён дынастыю весляроў на байдарках. Я была б не супраць, але падтрымаю любыя яго жаданні. На мой погляд, нашы дзеці павінны быць лепшымі за нас. Вядома, нараджэнне сына мяне змяніла. Я стала, мабыць, мудрэйшай і адназначна больш стрыманай. Стаўшы маці, я зразумела, што ёсць жыццё, даражэйшае за маё, і што ёсць чалавек, якому я патрэбна, як ніхто іншы. Раней у канцы дня я магла думаць аб сваіх трэніроўках, выступленнях, цяпер пасля працоўнага дня мяне хвалююць толькі сямейныя пытанні. Калі гэты маленькі чалавек цябе абдымае, усе працоўныя бязладзіцы забываюцца, і я зноў гатовая на подзвігі. Я стала працаваць больш прадукцыйна, таму што разумею, што сын бярэ з мяне прыклад. З нараджэннем дзіцяці ў маёй душы прачнуліся пачуцці, якія апісаць і зразумець можа толькі маці. Мне хочацца данесці да свайго сына і замацаваць у яго свядомасці, што галоўнае багацце — тое, што ўнутры чалавека, а не грошы і іншыя матэрыяльныя каштоўнасці», — прызнаецца Марына.

Артур называе сучасных дзяцей вельмі цікавымі, а іх выхаванне — займальным заняткам: «Яму пяць гадоў, а ён ужо такі дарослы. Часам мне здаецца, што ён ведае больш за мяне. І такога няпростага маленькага чалавека трэба выхаваць так, каб ён вырас вялікім чалавекам. Узровень адказнасці нават вышэйшы, чым на Алімпійскіх гульнях. Зрэшты, мы з Марынай ужо ведаем, што вынік даюць сур'ёзны падыход і камандная праца. Мы выступалі ў камандных экіпажах, мы ведаем, што такое працаваць у камандзе. Таму ў нас у сям'і няма кагосьці галоўнага. Мы за раўнапраўе, падтрымку і каханне».

Валерыя СЦЯЦКО.

Остров чистоты и вкуса

ПРАВИЛА РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «СЧАСТЛИВЫЙ СЛУЧАЙ. 6 сезон. Тур 1»

1. Сведения об организаторе.

Общество с ограниченной ответственностью «Торговая компания Ромакс» (далее – Организатор). УНП 190761848. Зарегистрирован решением Минского горисполкома от 04.10.2006 г. № 2011. Регистрационный номер в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей № 190761848.

Местонахождение Организатора: 220100, г. Минск, ул. Кульман, д. 35А, пом. 8

Почтовый адрес: 220100, г. Минск, ул. Кульман, д. 35А, пом. 8.

2. Наименование Рекламной игры.

«Счастливый случай. 6 сезон. Тур 1».

3. Территория проведения.

Магазины «Остров чистоты», «Остров чистоты и вкуса» на территории Республики Беларусь и интернет-магазины ostrov-shop.by, zht.by, zhs.by, zhi.by.

4. Сроки проведения.

27.04.2023 – 30.06.2023 (включая срок выдачи выигрышей и опубликования результатов проведения Рекламной игры).

5. Состав комиссии по проведению Рекламной игры.

Председатель:

1. Волкова Вероника Александровна, ООО «Торговая компания Ромакс», экономист по материально-техническому снабжению.

Члены комиссии:

1. Раманович Екатерина Владимировна, Частное предприятие «ЗападХимТорг», ведущий специалист по Рекламной коммуникации.

2. Евстратенко Яна Валерьевна, Частное предприятие «ЗападХимТорг», ведущий специалист по рекламной коммуникации.

3. Петрусенко Дарья Сергеевна, Частное предприятие «ЗападХимТорг», специалист по рекламной коммуникации.

4. Стасюк Евгений Владимирович, Частное предприятие «ЗападХимТорг», начальник отдела рекламы.

6. Перечень продукции, участвующей в Игре.

Рекламная игра проводится в целях стимулирования продаж продукции торговых марок Master Fresh, EXXE, EmilyStyle, Fresh Idea, Parlo (далее – товары-счастливчики), реализуемых в магазинах «Остров чистоты», «Остров чистоты и вкуса» и интернет-магазинах ostrov-shop.by, zht.by; zhs.by; zhi.by.

7. Условия, при соблюдении которых физическое лицо становится участником Рекламной игры.

Участниками Рекламной игры могут стать физические лица – граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие на территории Республики Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства, имеющие вид на жительство на территории Республики Беларусь и постоянно проживающие в Республике Беларусь, достигшие 18 лет, выполнившие условия участия в Рекламной игре.

К участию в Рекламной игре не допускаются члены комиссии.

Участником Рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства.

Для участия в Игре необходимо в период с 27.04.2023 по 24.05.2023 включительно:

1. Совершить покупку товаров-счастливчиков на сумму не менее 10,00 (десяти) белорусских рублей в любом магазине «Остров чистоты» или «Остров чистоты и вкуса» или в интернет-магазине на интернет-сайтах ostrov-shop.by; zht.by; zhs.by; zhi.by, с использованием при расчете за покупку дисконтной карты «Остров чистоты», «Остров чистоты и вкуса».

Покупатели, осуществляющие расчет за товар на кассе торгового объекта «Остров чистоты» или «Остров чистоты и вкуса» с использованием карт рассрочек («Халва», «Карта покупок», «Карта Fun» и др.), не могут быть участниками Рекламной игры, так как дисконтная карта не может быть применена при расчете картами рассрочек в соответствии с программой лояльности в магазинах «Остров чистоты», «Остров чистоты и вкуса».

2. В личном кабинете в интернет-магазине на интернет-сайтах ostrov-shop.by; zht.by; zhs.by; zhi.by (далее – Интернет-сайт):

2.1. достоверно заполнить персональные данные (либо проверить корректность ранее заполненных данных) в день совершения покупки (или до момента оформления заказа через Интернет-сайт), а именно:

- фамилия (обязательно), имя (обязательно), отчество (если такое имеется);
- дата рождения (обязательно);
- адрес проживания, пребывания в Республике Беларусь: область (обязательно), район (обязательно), населенный пункт (обязательно), улица (обязательно, при наличии), дом (обязательно), корпус (обязательно, при наличии), номер квартиры (обязательно, при наличии);
- адрес электронной почты (обязательно);
- абонентский номер мобильного телефона белорусского оператора сотовой связи участника в международном формате (обязательно);
- оператор сотовой связи А1, МТС, life:) (обязательно).

2.2. Дать согласие Организатору (равно как и Частному предприятию «ЗападХимТорг», ООО «ЗападХимСервис», ООО «ЗападХимИнвест») путем проставления соответствующих отметок на Интернет-сайте:

2.2.1. на обработку персональных данных для использования в целях, связанных с проведением Рекламной игры;

2.2.2. на участие в Рекламной игре.

В случае если согласие на участие в рекламных мероприятиях было дано ранее, повторное подтверждение не требуется.

3. Участник Рекламной игры вправе в любое время в период ее проведения отозвать согласие на обработку персональных данных путем направления соответствующего письменного уведомления в адрес Организатора (равно как и Частного предприятия «ЗападХимТорг», ООО «ЗападХимСервис», ООО «ЗападХимИнвест»).

4. При отказе от дачи согласия на обработку персональных данных либо при последующем отзыве такого согласия участие в Рекламной игре не регистрируется (аннулируется).

5. При отсутствии согласия на участие в Рекламной игре лицо не регистрируется в данной игре в качестве участника.

Игровые коды присваиваются с первого разряда (0000001, 0000002, 0000003 и т. д.) автоматически по порядку.

Участник получает один Игровой код за покупку товаров-счастливчиков на сумму не менее 10,00 (десяти) белорусских рублей в чеке при покупке в торговых объектах «Остров чистоты» или «Остров чистоты и вкуса», на сайте интернет-магазинов ostrov-shop.by; zht.by; zhs.by; zhi.by (например, за покупку товаров-счастливчиков на сумму 55,00 (пятьдесят пять) белорусских рублей в чеке участник получает пять Игровых кодов).

Каждому покупателю, который впервые совершил действия, указанные в пп. 1 и пп. 2 п. 7 настоящих Правил, присваивается следующий после последнего присвоенного, Игровой код на дату и время регистрации на Интернет-сайте.

Каждому покупателю, который совершил повторные действия, указанные в пп. 1 настоящих Правил (и который прошел прежде регистрацию на Интернет-сайте, согласно пп. 2 п. 7), присваивается порядковый Игровой код по дате и времени покупки.

Присвоенные Игровые коды отображаются в диалоговом окне личного кабинета Интернет-сайта в течение 5 (пяти) суток после присвоения.

Каждый участник может принимать участие в Рекламной игре неограниченное количество раз при условии соблюдения установленных условий Рекламной игры.

8. Состав и размер призового фонда. Источники формирования.

Источником формирования призового фонда является имущество и денежные средства Организатора. Общий размер призового фонда составляет: 26 832,96 (двадцать шесть тысяч восемьсот тридцать два) рубля 96 копеек и включает следующие призы:

№ п/п	Наименование	Кол-во, шт.	Стоимость за ед., бел. руб	Всего стоимость за ед., бел. руб.
1	Денежный приз в размере 10 000 белорусских рублей	1	10 000	10 000,00
	Денежные средства в размере возмещения подоходного налога за приз	1	1 466,46	1466,46
2	Стиральная машина BOSCH WAN2408GPL WLM68 (страна производства – Польша) 1710-ES/22-2119,0163/2023	5	1706,7	8533,50
	Денежные средства в размере возмещения подоходного налога за приз	5	184,73	923,65
3	Пылесос-робот Redmond RV-R640S Белый (страна производства – Китай) 2305-17-4509,0408/2022	5	699,96	3499,80
	Денежные средства в размере возмещения подоходного налога за приз	5	59,37	296,85
4	Отпариватель для одежды Tefal IT2461E0 (страна производства – Китай) 93154064-8240,0391/2023	5	300	1500,00
	Денежные средства в размере возмещения подоходного налога за приз	5	9,56	47,80
5	Электроутюг BRAUN SI 3041GR 127405001 (страна производства – Китай) 150422-3774,-3775,0313/2023	5	112,98	564,90

9. Место, дата, время и порядок проведения розыгрыша призового фонда, в том числе порядок определения выигравших участников Рекламной игры.

Розыгрыш призов состоится 01 июня 2023 года в 14.30 по адресу: г. Минск, ул. Сторожовская, 15, 1-й этаж, малый конференц-зал.

9.1. Порядок проведения розыгрыша.

К моменту проведения розыгрыша Организатором формируется список Игровых кодов по возрастанию, сформированный согласно п. 7 настоящих Правил, с указанием фамилии, имени, отчества (при наличии) Участников, номера дисконтной карты, даты подтверждения согласия на участие в Рекламной игре, даты и времени совершения покупки. Игровые коды имеют одинаковую разрядность.

Для проведения розыгрыша используется лототрон, состоящий из 7 секций, каждая из которых соответствует определенному разряду Игрового кода, и несколько наборов шаров в количестве 10 штук с номерами от 0 до 9. Определение выигрышных Игровых кодов получателей призов происходит путем их формирования слева направо из номеров шаров, поочередно извлекаемых из секций лототрона. Розыгрыш начинается с первого разряда слева.

За ходом розыгрыша призов следит комиссия по проведению Игры. Итоги розыгрыша призов Игры фиксируются в Протоколе комиссии, который составляется и подписывается присутствующими членами комиссии.

Призовой фонд разыгрывается в последовательности, указанной в п. 8 настоящих Правил.

Игровой код победителя, выигравший один из призов, может признаваться выигрышными только один раз. В случае повторного попадания в Игровой код, уже выигравший один из призов в розыгрыше не участвует, выигрышным считается следующий по списку Игровой код.

Если следующий за выигрышным Игровой код принадлежит победителю, выигравшему один из призов, то выигравшим становится следующий после него первый Игровой код иного участника. В случае если Игровой код попадает на конец списка, то выигрышным будет считаться первый Игровой код иного участника с начала списка.

10. Срок и способ информирования участников, выигравших призы, место, порядок и сроки выдачи призов.

Участники-победители будут уведомлены о выигрыше посредством почты и телефонного звонка по 15 июня 2023 года включительно.

Победитель может получить приз лично, предъявляя документ, удостоверяющий личность (паспорт, вид на жительство), или его уполномоченное лицо при предъявлении документов, удостоверяющих его личность и доверенности, полученной и удостоверенной, в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь, в офисе Организатора и оригинала дисконтной карты «Остров чистоты и вкуса», «Остров чистоты» по адресу: г. Минск, ул. Кульман, д. 35А, пом. 8, по 30 июня 2023 года с 10.00 до 17.00 в рабочие дни, а также по предварительной договоренности в субботу 17 июня 2022 года с 12.00 до 14.00.

Организатор удерживает из суммы денежной части призов сумму подоходного налога победителя, в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь.

В случае отказа победителя от получения приза или неполучения приза в установленные сроки и в установленном порядке, победитель теряет право на получение приза, и приз данного победителя остается в распоряжении Организатора и может быть использован им по собственному усмотрению.

Выплата денежного эквивалента стоимости приза или замена его на другой приз не допускается.

Участники Рекламной игры, претендующие на получение призов, обязуются: заполнить и подписать все необходимые для их получения документы, предоставляемые Организатором, предоставить Организатору необходимые сведения. В случае невыполнения указанного условия Организатор имеет право отказать в выдаче призов.

Победитель при получении приза письменно подтверждает факт его получения и заполняет все необходимые документы, предоставленные Организатором и связанные с получением приза.

11. Название печатного средства массовой информации, в котором будут опубликованы результаты розыгрыша призового фонда, а также сроки их опубликования.

Настоящие правила подлежат опубликованию в газете «Звязда» до начала Рекламной игры.

Результаты проведения Рекламной игры подлежат опубликованию в газете «Звязда» по 30 июня 2023 г. включительно.

12. Общие условия Рекламной игры.

Принимая участие в Рекламной игре, участник подтверждает свое ознакомление и согласие с Правилами и со всеми условиями участия в Рекламной игре.

Решения Организатора по всем вопросам, связанным с проведением Рекламной игры, а также результаты проведения Рекламной игры будут считаться окончательными и будут распространяться на всех участников.

Информацию об условиях участия и проведения Рекламной игры можно получить по телефону «горячей линии» 7882 с 09.00 до 21.00, а также на сайте ostrov-chistoty.by.

Свидетельство № 4300 о государственной регистрации рекламной игры, зарегистрированной 10 апреля 2023 г., выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

ИНКАСС ЭКСПЕРТ

Закрытое акционерное общество
«Небанковская кредитно-финансовая организация
«ИНКАСС.ЭКСПЕРТ»

220073, г. Минск, ул. Ольшевского, 20/11, 13-й этаж
тел. +375 (17) 359 74 88
inbox.nkfo@incass-expert.by, www.incass-expert.by

Финансовая отчетность о деятельности банковского холдинга, в состав которого входит закрытое акционерное общество «Небанковская кредитно-финансовая организация «ИНКАСС.ЭКСПЕРТ», опубликована на веб-сайте www.sber-bank.by

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 01 апреля 2023 года

в тыс. бел. руб.

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.04.2023	01.01.2023
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	89 138	79 104
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	36	16 865
5	Средства в банках	1104	352	484
6	Ценные бумаги	1105	-	-
7	Кредиты клиентам	1106	1	1
8	Производные финансовые активы	1107	-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	-	-
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	6 436	5 873
11	Доходные вложения в материальные активы	1110	-	-
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111	-	-
13	Отложенные налоговые активы	1112	-	-
14	Прочие активы	1113	5 688	6 009
15	ИТОГО активы	11	101 651	108 336
16	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
17	Средства Национального банка	1201	-	-
18	Средства банков	1202	80 500	87 201
19	Средства клиентов	1203	458	574
20	Ценные бумаги банка	1204	-	-
21	Производные финансовые обязательства	1205	-	-
22	Отложенные налоговые обязательства	1206	-	-
23	Прочие обязательства	1207	2 786	3 073
24	ВСЕГО обязательства	120	83 744	90 848
25	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
26	Уставный фонд	1211	3 711	3 711
27	Эмиссионный доход	1212	-	-
28	Резервный фонд	1213	821	678
29	Фонды переоценки статей баланса	1214	6	6
30	Накопленная прибыль	1215	13 369	13 093
31	ВСЕГО собственный капитал	121	17 907	17 488
32	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	101 651	108 336

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за три месяца, закончившихся 31 марта 2023 года

в тыс. бел. руб.

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.04.2023	01.04.2022
1	2		3	4
1	Процентные доходы	2011	1	170
2	Процентные расходы	2012	108	186
3	Чистые процентные доходы	201	(107)	(16)
4	Комиссионные доходы	2021	1 913	2 423
5	Комиссионные расходы	2022	442	683
6	Чистые комиссионные доходы	202	1 471	1 740
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	-	-
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	17	(7)
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	-	-
11	Чистые отчисления в резервы	207	1	19
12	Прочие доходы	208	9 521	8 828
13	Операционные расходы	209	10 130	9 518
14	Прочие расходы	210	51	115
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	720	893
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	300	370
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	420	523
18	Сведения о прибыли на одну акцию в белорусских рублях			
19	Базовая прибыль на простую акцию			
20	Разводненная прибыль на простую акцию			

Председатель Правления Э.Г. Гонтарь

Главный бухгалтер Е.М. Грибанова

Дата подписания: 04.04.2023 г.

УНП 807000255

ПРЫГАЖОСЦЬ ПАТРАБУЕ АХВЯР?

Здароўе ў абмен на худзізну

Сёння шмат гавораць аб небяспецы лішняй вагі, з якой звязана павышаная рызыка развіцця шматлікіх хвароб — сардэчна-сасудзістых, эндакрынных і нават анкалагічных. Але, з пункту гледжання шкоды здароўю, яшчэ больш небяспечны недабор вагі. Астэнічны целасклад можа быць дадзены чалавеку ад прыроды. Але істотна часцей за худзізну даводзіцца змагацца. І многія людзі (часцей, вядома, жанчыны) у гэтай вайне з вагой ахвяруюць здароўем і нават жыццём.

Тысяча ў год

18-гадовая Ганна пачала худзець у 14. Яе неаднаразова лячылі ў аддзяленні расстройстваў харчовых паводзін РНПЦ псіхічнага здароўя, прычым большасць шпіталізацый былі прымусовымі. Пад кантролем медыкаў стан паляпшаўся, і яе выпісвалі, а дома зноў пагаршаўся — з ростам 163 см яна важыла 39 кг. Нават у стацыянары дзяўчына знясільвала сябе фізічнымі практыкаваннямі, рэзала дзясны, каб было немагчыма есці. У выніку яна трапіла ў рэанімацыю, дзе загінула праз 10 дзён.

У кожнай палаце ёсць санітарка, якая сочыць, каб пасля прыёму ежы хворыя не выклікалі ваніты. А пацыентка пры гэтым... пад коўдрай умудраецца зрабіць 70 адцісканняў.

Паводле статыстыкі, прыкладна 60—70 тысяч беларусаў, у асноўным дзяўчат і маладых жанчын, пакутуюць ад адхілення ў харчовых паводзінах. Штогод фіксуецца каля 1000 новых выпадкаў захворвання нервовай анарэксіяй у прадстаўніц прыгожага полу ва ўзросце ад 13 да 23 гадоў.

Пачыналася з супермадэлі Твігі

Выпадкі добраахвотнай адмовы ад ежы ўпершыню сустракаюцца ўжо ў працах Авіцэны. Праз больш чым пяць стагоддзяў гэтую паталогію ахрысцяць «нервовымі сухотамі». А ў пачатку XX стагоддзя ўрачы ўпершыню паставяць дыягназ — анарэксія. Праўда, да 60-х гадоў мінулага стагоддзя такія выпадкі былі выключнай рэдкасцю.

У гэты час грымела на ўвесь свет імя супермадэлі Леслі Лоўсан, вядомай пад псеўданімам Твігі, што ў літаральным перакладзе азначае «тоненькая». Пры росце ў 166 см яна важыла ўсяго 40 кг. Тады ніхто і выказаць здагадку не мог, што дзяўчына з залішняй худзізной, якая мяжуе з дыстрафіяй, зможа заняць вяршыню мадэльнага Алімпу. А галоўнае — стаць няўдалым прыкладам для маладых фанатак.

— Анарэксія — захворванне, якое праяўляецца дакучлівым імкненнем да пахудзення, страхам атлусцення. Хворыя на анарэксію звяртаюцца да страты вагі з дапамогай дыет, галадання, знясільвальных фізічных практыкаванняў, прамывання страўніка, клізмаў, выкліку ванітаў пасля ежы, — расказвае **ўрач-псіхіятр-нарколаг Мінскага гарадскога клінічнага цэнтра псіхіятрыі і псіхатэрапіі Алена КАНАШ.** — Пры анарэксіі назіраецца прагрэсіўнае зніжэнне вагі, парушэнне сну, дэпрэсія, узнікае пачуццё віны пры прыёме ежы, неадэкватная ацэнка сваёй вагі. Як вынік захворвання ўзнікаюць парушэнні менструальнага цыкла, мышачныя спазмы, бледнасць скуры, адчуванне холаду, слабасць, арытмія.

Мардуюць самі сябе

Анарэксія — хвароба каварная, якую вылечыць на «раз-два» не атрымаецца. Тым больш што ў наш час давесці сябе да знясілення нескладана: у інтэрнэце велізарная колькасць дыет, якія абяцаюць імгненны эфект. Многія з дзяўчат, а часам і мужчын, з галавой акунаюцца ў падлік калорый, колькасць якіх паступова сыходзіць на мінімум. А потым і зусім забараняюць сабе есці. Наступствы такіх абмежаванняў часам фатальныя.

Для хворых характэрны свядомыя абмежаванні ў прыёме ежы і вадкасці ці поўная адмова ад ежы. Часам дзяўчаты для памяншэння пачуцця голаду звяртаюцца да прыёму хімічных злучэнняў, якія прыгнятаюць апетыт.

Пік росквіту хваробы — 16—20 гадоў, але сустракаюцца як больш раннія выпадкі, так і позныя. Дзяўчаты мардуюць сябе фізічнымі практыкаваннямі — тройчы на дзень пасля кожнага мізэрнага прыёму ежы выконваюць паўтарагадзінны комплекс практыкаванняў. Або ўся ежа, якая трапляе ў страўнік, тут жа падвяргаецца неадкладнай ліквідацыі пасродкам самаадвольных ванітаў.

Пры гэтым вылечыцца назаўсёды ад анарэксіі нельга, яе наступствы могуць нагадваць пра сябе цягам усяго жыцця. Адна з пацыентак аддзялення расстройстваў харчовых паводзін на працягу 5—7 гадоў лячылася часта і падоўгу, са шпіталізацыяй цягам года і перыядычнымі пераводамі ў рэанімацыйнае аддзяленне. Яе хвароба працягваецца да гэтага часу, нягледзячы на тое, што яна ўмоўна сацыяльна адаптаваная. Пацыентка дагэтуль рознымі спосабамі падтрымлівае нізкую масу цела.

Адны пацыенткі пасля шпіталізацыі адразу адмаўляюцца ад медыцынскай дапамогі, іншыя пад кантролем медыкаў застаюцца на доўгія месяцы ці нават гады. Некаторыя выпадкі заканчваюцца трагічна, але іх няшмат — дзесьці адзін на год.

Медыцынская статыстыка сведчыць, што ў 30 % хворых на анарэксію стан паляпшаецца, а 12 % пацыентаў гінуць з прычыны знясілення ці самагубства. Насамрэч з такімі пацыентамі складана спраўляцца нават у стацыянары. У кожнай палаце ёсць санітарка, якая сочыць, каб пасля прыёму ежы хворыя не выклікалі ваніты. А пацыентка пры гэтым... пад коўдрай умудраецца зрабіць 70 адцісканняў.

Хвароба выдатніц

— Часта дзяўчаты пачынаюць худзець на фоне заніжанай самаацэнкі, незадаволенасці знешнасцю, жадання быць прыгажэйшымі, прыцягнуць да сябе ўвагу і каханне. Як правіла, да гэтай хваробы схільныя адказныя, абавязковыя, адэкватныя перфекцыяністы асобы. Невыпадкова анарэксію называюць яшчэ хваробай выдатніц, — расказвае **ўрач-псіхатэрапеўт Мінскага гарадскога клінічнага цэнтра псіхіятрыі і псіхатэрапіі Анастасія ШАРКОВА.**

Акрамя таго, спецыялісты лічаць, што анарэксія — своеасаблівы маркер праблем паміж дзецьмі і бацькамі.

Для хворых характэрны свядомыя абмежаванні ў прыёме ежы і вадкасці ці поўная адмова ад ежы. Часам дзяўчаты для памяншэння пачуцця голаду звяртаюцца да прыёму хімічных злучэнняў, якія прыгнятаюць апетыт. Да гэтай катэгорыі ў першую чаргу адносяцца псіхастымулятары, уключаючы танізуючыя сумесі, моцны чай і каву.

Сюды ж адносяцца спробы паскорыць метабалізм і павялічыць энергетычныя выдаткі арганізма. З гэтай мэтай звяртаюцца да знясільвальных фізічных практыкаванняў, бегу, стаянню пасля ежы, а таксама выкарыстанню некаторых гармаанальных і стымулюючых прэпаратаў. Асабліва часта такія парушэнні паводзін сустракаюцца ў спартсменак і прафесійных танцорак.

Вылечыцца назаўсёды ад анарэксіі нельга, яе наступствы могуць нагадваць пра сябе цягам усяго жыцця.

Яшчэ адным шырока распаўсюджаным сімптомам нервовай анарэксіі з'яўляецца штучна выкліканыя ваніты.

Прыкметы анарэксіі

У медыцынскай класіфікацыі псіхічных і паводзінавых расстройстваў нервовая анарэксія выдзелена ў асобнае захворванне.

Сярод прыкмет, неабходных для пастаноўкі дыягназу, Алена Канаш пералічвае наступныя:

- вага цела захоўваецца на ўзроўні, прынамсі, на 15 % ніжэйшым за чаканы;
- чалавек імкнецца да зніжэння вагі цела, пазбягаючы ежы ці выклікаючы ў сябе ваніты, прымаючы слабільныя сродкі, празмерна займаючыся фізічнымі практыкаваннямі, выкарыстоўваючы анарэксігенныя і дыўрэтычныя сродкі;
- скажонае ўяўленне пра ўласнае цела, дакучлівыя звышкаштоўныя ідэі «не дапусціць атлусцення», магчымасць якога выклікае жах.

Таксама ў хворых часам назіраецца агульнае эндакрыннае расстройства, якое закранае вось гіпаталамуса-гіпофіза, што ў жанчын выяўляецца аменарэяй, а ў мужчын стратай палавой цягі і патэнцыі. Могуць быць павышанымі ўзроўні гармону росту і картызолу, адбываюцца змены метабалізму тырэоіднага гармону і парушэнне сакрэцыі інсуліну.

У такіх дзяўчынак назіраецца затрымка росту і развіцця другасных палавых прыкмет. Можа прысутнічаць дэпрэсіўная сімптаматыка.

Каларыйнае харчаванне і псіхатэрапія

У большасці выпадкаў (акрамя ранніх стадый без выяўленага знясілення) анарэксію лечаць ва ўмовах стацыянара. Першай задачай медыкаў з'яўляецца аднаўленне звычайнай масы цела і абмену рэчываў. Для дзяўчат, якія паступаюць з прыкметамі вострай сардэчнай недастатковасці пры значным знясіленні, праводзяцца больш сур'ёзныя мерапрыемствы — карэкцыя водна-электралітнага стану, аднаўленне іоннага балансу (утрымання калію ў сыроватцы). Прызначаюць мінеральныя і вітамінныя комплексы, каларыйнае харчаванне з высокім утрыманнем бялку.

Калі пацыентка адмаўляецца ад ежы, пажыўныя рэчывы ўводзяцца з дапамогай кропельніцы. Базавай тэрапіяй пры анарэксіі з'яўляецца псіхалагічная дапамога і падтрымка. Спецыялісты імкнуцца карэкціраваць дакучлівыя станы, адцягнуць псіхіку ад зацыкленасці на знешнасці, вазе і ежы, пазбавіць пацыентку ад адчування непаўнавартаснасці, вучаць развіваць асобу і павагу да сябе, здольнасці прымаць сябе і свет вакол. Для падлеткаў рэкамендавана сямейная тэрапія.

Ці можна пазбавіцца назаўсёды?

Анарэксія лічыцца захворваннем з высокай смяротнасцю — каля 12 % ад агульнай колькасці хворых, на жаль, выратаваць не ўдаецца. Прычым больш за палову смяротных выпадкаў з'яўляюцца вынікам самагубства. Прычынай натуральнай смерці ад анарэксіі ў асноўным становіцца сардэчная недастатковасць з-за агульнага знясілення арганізма.

Поўнае выздараўленне адзначаецца менш чым у паловы тых, хто пакутуе на анарэксію. Вельмі часта адзначаюцца выпадкі рэцыдываў, акрамя таго, наступствы галадання нагадваюць пра сябе цягам амаль усяго жыцця.

Алена КРАВЕЦ.

«Бізун» прафесійных мадэляў

— Практычна 15 % жанчын, якія захапіліся дыетамі, даводзяць сябе да развіцця дакучлівага стану і анарэксіі, больш анарэксікаў — падлеткі і маладыя дзяўчаты. Анарэксія і булімія — «бізун» прафесійных мадэляў. Паводле статыстыкі, гэтымі захворваннямі пакутуе 72 % дзяўчат, якія працуюць на подыуме, — кажа Алена Канаш.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 25 мая 2023 г. проводит 7-й открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности

Номер лота	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)
36	Автомобиль «Фольксваген Поло», легковой седан, кузов (рама) № XW8ZZZ61ZCG060849, 2012 г., пробег 223876 км	г. Могилев, ул. Тимирязевская, 29	17 000,00	3 400,00
37	Автомобиль «Фольксваген Поло», легковой седан, кузов (рама) № XW8ZZZ61ZCG060589, 2012 г., пробег 213059 км	г. Могилев, ул. Тимирязевская, 29	17 000,00	3 400,00
38	Автомобиль «Фольксваген Поло», легковой седан, кузов (рама) № XW8ZZZ61ZCG060846, 2012 г., пробег 212583 км	г. Могилев, ул. Тимирязевская, 29	18 000,00	3 600,00
39	Автомобиль грузовой (цистерна) MAZ 533702 AC-2,5-40, кузов (рама) № Y3953370A90018028, Y3M53370290010275, рег. № AK 9236-3, 2008 г., пробег 95874 км	г. Гомель, пр. Речицкий, 35 А	21 100,00	4 220,00
40	Автомобиль грузовой (цистерна) MAZ 437043 AC 2,0-33/4, кузов (рама) № Y39437043A0046023, Y3M437043A0001052, рег. № AE 9153-3, 2010 г., пробег 67701 км	г. Гомель, пр. Речицкий, 35 А	20 000,00	4 000,00
41	Автомобиль «Фольксваген Поло», легковой седан, кузов (рама) № XW8ZZZ61ZCG060795, 2012 г., рег. № 5293 IE-1, пробег 243030 км	г. Брест, ул. Мицкевича, 3	17 000,00	3 400,00
42	Автомобиль «Фольксваген Поло», легковой седан, кузов (рама) № XW8ZZZ61ZCG057928, 2012 г., рег. № 5182 IE-1, пробег 232270 км	г. Брест, ул. Мицкевича, 3	17 000,00	3 400,00
43	«Фольксваген Поло», легковой седан, кузов (рама) № XW8ZZZ61ZCG060812, 2012 г., пробег 222050 км	г. Гомель, Интернациональный проезд, 13	17 000,00	3 400,00
44	«Фольксваген Поло», легковой седан, кузов (рама) № XW8ZZZ61ZCG059724, 2012 г., пробег 176800 км	г. Гомель, Интернациональный проезд, 13	18 000,00	3 600,00
45	«Фольксваген Поло», легковой седан, кузов (рама) № XW8ZZZ61ZCG061977, 2012 г., пробег 193100 км	г. Гомель, Интернациональный проезд, 13	17 000,00	3 400,00

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж, 25 мая 2023 г. в 10.00.

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток, гарантийный депозит и подавшие заявление на участие в аукционе, соглашение, учредительные и другие необходимые документы **до 15.00 22 мая 2023 г**.

Заключительная регистрация участников аукциона будет производиться 25 мая 2023 г. с 9.15 до 10.00.

Победитель аукциона обязан:

1. Заключить договор купли-продажи не позднее 3 банковских дней с момента проведения аукциона.
2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение 5 банковских дней для резидентов Республики Беларусь и 10 банковских дней для нерезидентов Республики Беларусь со дня подписания договора купли-продажи.

Задаток, указанный в таблице, а также гарантийный депозит в размере 300,00 белорусских рублей за участие по каждому лоту и денежные средства за выигранное имущество перечисляются на расчетный счет РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ»: белорусские рубли – р/с BY12BELB30120002R20010226000, российские рубли – р/с BY64BELB30120002R20040226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», ул. Заславская, 10, код BELBBY2X, УНП 101099370, ОКПО 37401662. Корреспондент – ПАО Сбербанк, г. Москва, № корсчета 30101810400000000225. Реквизиты банка: БИК 044525225, ИНН 7707083893, к/с в ОАО «Банк БелВЭБ» №30111810800000000659. SWIFT/BIC: SABRRUMM. Без НДС.

Справки по тел./факс:
8 (017) 319-35-41, +375 (44) 583-77-45.
Электронная почта: **auk@bsk.by**.
Извещение опубликовано на сайте
http://www.gki.gov.by/ru/ и https://bsk.by.

Извещение о проведении **02 мая 2023 года** повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5»

Предмет торгов (сведения о продаваемом имуществе)*
«нефтепродукт – обводненное (с примесями) сырьё для производства мазута (гудрона)» в количестве 2 000 тонн (ориентировочно), содержащийся в битумохранилище, расположенном по адресу: Минская область, Дзержинский район, г. Фаниполь, АБЗ «Фаниполь»
Начальная цена: 300 000,00 бел. руб. без учета НДС
Сумма задатка: 30 000,00 бел. руб.

** Покупатель обязуется своими силами, средствами и за свой счет произвести вскрытие битумохранилища, выемку нефтепродукта (продаваемого имущества) с полной зачисткой всего содержимого битумохранилища, включая утилизацию отходов: загрязненного песка, грунта и т. п., с предоставлением разрешительных документов Министерства природных ресурсов и охраны окружающей среды Республики Беларусь, а также вывоз сырья с территории производственной базы продавца имущества. Окончательное количество продаваемого имущества определяется по мере выборки нефтепродукта с учетом его контрольного взвешивания.*

Продавец имущества: ОАО «ДСТ № 5», г. Минск, ул. Лукьяновича, 4-253.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10.

Условие торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица, а также при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет № BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, БИК BLBBBY2X, кодификатор назначения платежа – 40901, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежного документа о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа.

Торги проводятся 02 мая 2023 года в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов.

Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 20.04.2023 по 29.04.2023 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. По вопросу осмотра объекта следует обращаться по телефону (017) 388-43-21.

Телефоны для справок: (017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (017) 388-43-21, (029) 179-23-02 (ОАО «ДСТ № 5»).

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества унитарного предприятия «Вилейское СМУ ОАО «Минскводстрой»

Лот	Наименование	Начальная цена с учетом НДС 20 %, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Труба круглая 426х22, 7 м	940,80	94,08	47,04
2	МФУ CANON IR 2520 инсталлир. с двусторонним податчиком оригиналов AB1 3796B003, инв. № 202	1008,00	100,80	50,40
3	Компрессор винтовой CSD 85T8.5бар 400/50EU, инв. № 187	28140,00	2814,00	1407,00
4	Станок токарно-винторезный РТ-21002, инв. № 200	4200,00	420,00	210,00
5	Станок 1В62Г, инв. № 232	4032,00	403,20	201,60
6	Пресс гидравлич. ОКС 1671м, инв. № 237	2940,00	294,00	147,00
7	Ножницы комб., инв. № 50	1728,00	172,80	86,40
8	Персональный компьютер, инв. № 157	12,48	1,25	0,62
9	Блок-контейнер, инв. № 75	1536,00	153,60	76,80
10	Блок-контейнер, инв. № 76	1536,00	153,60	76,80
11	Мотопомпа бензиновая высоконапорная SERM50VBAA, инв. № 143	700,80	70,08	35,04
12	Мотопомпа бензиновая высоконапорная SERM50VBAA, инв. № 206	700,80	70,08	35,04
13	Машина сверлильная на э/м основании МС8+, инв. № 183	307,20	30,72	15,36
14	Автомобиль ГАЗ-32213-408 сл. кузов, инв. № VIL00208	2976,00	297,60	148,80
15	Инструменталка, инв. № 109	816,00	81,60	40,80
16	Автомобиль Iveco EuroStar, инв. № 61	11328,00	1132,80	566,40
17	Трансформатор ТДМ-403, инв. № 93	81,60	8,16	4,08
18	Автомобиль ГАЗ 32213-414, инв. № 62	960,00	96,00	48,00
19	Инструменталка, инв. № 116	816,00	81,60	40,80
20	Бензопила «Штиль» MS 250 (без цепи и шины), инв. № 186	288,00	28,80	14,40
21	Инструменталка, инв. № 126	816,00	81,60	40,80
22	Полуавтомат для сварки инверторный MIG500A/MMA, инв. № 203	1440,00	144,00	72,00
23	Автомобиль ГАЗ 32213-244 X96322130D0762983, инв. № 197	3936,00	393,60	196,80
24	Холодильник МХМ-2808-90. сер-т BY/112 03/06/002, инв. № 139	211,20	21,12	10,56
25	Сварочный бензиновый генератор WAGT 220DC HCB, инв. № 130	422,40	42,24	21,12
26	Трансформатор свар. ТДМ252 (380В, плав. регул. 50-250А), инв. № 121	153,60	15,36	7,68
27	Станок гор.-фрез. 6М82Г, инв. № 230	2784,00	278,40	139,20
28	Станок ток.-винт. 1В62Г, инв. № 231	4128,00	412,80	206,40
29	Станок верт.-сверл. 2Н135, инв. № 233	3168,00	316,80	158,40
30	Выпрямитель ВДГ-303, инв. № 81	172,80	17,28	8,64
31	Станок попер.-стр. 7Б35, инв. № 236	2208,00	220,80	110,40
32	Сканер CANON 400 2996C010, инв. № 218	288,00	28,80	14,40
33	Станок БВ-801, инв. № 24	2880,00	288,00	144,00
34	Ножницы НБ-318, инв. № 243	2784,00	278,40	139,20
35	Электроталь ТЭ-100-51120-01, инв. № 85	614,40	61,44	30,72
36	Настольно-сверлильный станок 2М112, инв. № 244	672,00	67,20	33,60
37	Агрегат сварочный (САК), инв. № 103	1440,00	144,00	72,00
38	Монитор ЖКИ, инв. № 70	28,80	2,88	1,44
39	Сварочный полуавтомат ПДГ-354, инв. № 115	672,00	67,20	33,60
40	Окрасочный агрегат 650 на колесиках со шлангом 3/8, поводок 1/4 и держателем XHD, инв. № 216	1152,00	115,20	57,60
41	Многофункциональное устройство CANON MF-4450, инв. № 152	144,00	14,40	7,20
42	Монитор LCD Philips, инв. № 100	28,80	2,88	1,44
43	Принтер Phaser 3150, инв. № 79	63,36	6,34	3,17
44	Молоток электр. Makita HM1801 (1900 Вт/63 Дж. 30 кг. хв. 6, инв. № 144	739,20	73,92	36,96
45	Сварочный генератор WAGT 220DC HSB, инв. № 140	566,40	56,64	28,32
46	Персональный компъютер, инв. № 165	12,48	1,25	0,62
47	WK330EA ноутбук HP Probook 4520s i333M 15 4GB/500, инв. № 149	153,60	15,36	7,68
48	Компъютер без монитора, инв. № 88	12,48	1,25	0,62
49	Монитор ЖК, инв. № 89	28,80	2,88	1,44
50	Под. мех. ПДГ-312, инв. № 43	163,20	16,32	8,16
51	Выпрямитель ВДГ303-3, инв. № 44	172,80	17,28	8,64
52	Кунг К-375 № 01115, инв. № 128	844,80	84,48	42,24
53	Сварочный трансформатор ТДМ-405 (380В,AI) № BY/112 03, инв. № 136	50,88	5,09	2,54
54	Станок обдир.-шлифов., инв. № 482	480,00	48,00	24,00
55	Автомобиль Газ-32213, инв. № 48	3936,00	393,60	196,80
56	Монитор LCD Philips, инв. № 99	28,80	2,88	1,44
57	Автомоб. кран гидравл. г/п 28 тонн «Силач» КТА-28 с, инв. № 96	47904,00	4790,40	2395,20

В отношении лотов №№ 1–6 проводятся третьи повторные торги. **Стоимость снижена на 30 %.** Ранее публикация о торгах размещалась в газете «Звязда» № 252 (29874) от 23.12.2022, стр. 14, № 21 (29901) от 02.02.2023, стр. 10, № 55 (29935) от 23.03.2023, стр. 15.

В отношении лотов №№ 7–57 проводятся вторые повторные торги. **Стоимость снижена на 20 %.** Ранее публикация о торгах размещалась в газете «Звязда» № 21 (29901) от 02.02.2023, стр. 10, № 55 (29935) от 23.03.2023, стр. 15

Местонахождение лотов №№ 1–56:
222410, Минская область, Вилейский район, г. Вилейка, ул. 1 Мая, д. 97б.
Местонахождение лота № 57:
Минская область, Смолевичский район, д. Перемежное

Дата и время проведения торгов	**5 мая 2023 года в 14.30 (регистрация с 14.00 до 14.25)** по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127
Срок приема заявлений и внесения суммы задатка	**С 10.00 20 апреля 2023 года до 16.00 3 мая 2023 года**

Условия для участия в торгах: 1. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с **BY36ALFA30122215570040270000**, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: OTHR 40901. Задаток для участия в торгах по Лоту __, Унитарное предприятие «Вилейское СМУ ОАО «Минскводстрой», проводимых 05.05.2023.

2. Заявление на участие (на каждый лот отдельное) и необходимые документы (соглашение о правах и обязанностях сторон в 2 экземплярах (на каждый лот отдельное), копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31–33, действующая прописка); копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113, г. Минск, а/я 524) или личной подачи. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов).

3. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов.

4. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.

5. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона. **Вознаграждение аукциониста – 7 % от конечной цены предмета торгов.**

Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания протокола о результатах торгов. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 15 (пятнадцати) рабочих дней со дня проведения торгов.

6. Подробнее с правилами проведения торгов можно ознакомиться в разделе «Ликвидация» на сайте https://orgtorg.by/info.

7. Все желающие могут предварительно ознакомиться с предметом торгов. Контактное лицо для осмотра предмета торгов **– Чеслав, +375299999112.**

8. Организация и проведение аукциона осуществляется на основании норм Положения «О порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.

9. Все мероприятия, связанные со снятием имущества с учета в уполномоченном государственном органе, осуществляет покупатель собственными силами и за свой счет на основании выданной доверенности

Информация о продавце	**Унитарное предприятие «Вилейское СМУ ОАО «Минскводстрой», в лице ликвидатора – ООО «Центр антикризисных проектов», тел.: 80172552928; +375293489225 (222410, Минская обл., Вилейский р-н, г. Вилейка, ул. 1 Мая, д. 97б)**
Организатор аукциона	**ООО «Фрондера» 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127: ☎ 8 (029) 308 28 97 • e-mail: info.torgi@orgtorg.by • сайт https://orgtorg.by • telegram https://t.me/orgtorg**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ТОАО «ГРОДНО КУЛЬТТОРГ»

<table>
<tr><th></th><th colspan="2">Лот № 1</th><th colspan="2">Лот № 2</th></tr>
<tr><td>Предмет торгов, краткая характеристика</td><td colspan="2">Капитальное строение, инв. № 400/С-30916 (здание для складирования обуви № 2-3) общей площадью 1570,2 кв. м; капитальное строение, инв. № 400/С-102939 (уборная) общей площадью 9,8 кв. м; капитальное строение, инв. № 400/С-161061 (благоустройство) общей площадью 608,8 кв. м; капитальное строение, инв. № 400/С-161057 (ограждение территории) протяженностью 122,1 м, пожарно-охранная сигнализация и запорная пожарная арматура (в здании для складирования обуви № 2-3, инв. № 400/С-30916)</td><td colspan="2">Капитальное строение, инв. № 400/С-50031 (административное здание) общей площадью 673,4 кв. м; капитальное строение, инв. № 400/С-82001 (проходная) общей площадью 7,0 кв. м; капитальное строение, инв. № 400/С-161059 (благоустройство) общей площадью 339,1 кв. м; капитальное строение, инв. № 400/С-161058 (ограждение территории) протяженностью 4,8 м; капитальное строение, инв. № 400/С-34936 (кабельные линии электропередачи) протяженностью 0,5705 км; капитальное строение, инв. № 400/С-34941 (водопроводная сеть дворовая) протяженностью 0,0185 км; капитальное строение, инв. № 400/С-102940 (тепловая сеть) протяженностью 150,3 м; капитальное строение, инв. № 400/С-103117 (канализационная сеть) протяженностью 332,97 м; пожарно-охранная сигнализация; котел отопительный КСТБ-95</td></tr>
<tr><td>Местонахождение</td><td colspan="2">г. Гродно, по ул. Соколовского, 20К</td><td colspan="2">г. Гродно, по ул. Соколовского, 20</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Информация о земельном участке</td><td colspan="2">Кадастровый номер 440100000001012001, площадь – 0,4192 га, право аренды по 06.10.2070 г.</td><td colspan="2">Кадастровый номер 440100000001012002, площадь – 0,1189 га, право аренды по 06.10.2070 г.</td></tr>
<tr><td colspan="4">В соответствии с градостроительным проектом общего планирования «Генеральный план г. Гродно» земельный участок расположен на территории, предусмотренной под коммунально-обслуживающую и коммунально-складскую зоны. При переходе права собственности на капитальные строения и права аренды на земельные участки возможно использование новыми собственниками указанных строений для размещения административно-производственных, коммунально-складских и коммунально-обслуживающих объектов, объектов сопутствующего обслуживания</td></tr>
<tr><td>Обременения</td><td colspan="2">Часть площадей сдается в аренду: инв. № 400/С-30916 (108,4 кв. м – по 24.09.2023 г; 217,7 кв. м – по 30.11.2025 г.)</td><td colspan="2">Часть площадей сдается в аренду: инв. № 400/С-50031 (152,5 кв. м – по 30.11.2025 г.; 65,2 кв. м – по 28.02.2025 г.; 43,7 кв. м – по 28.02.2025 г.; 29,4 кв. м – по 10.05.2025 г.</td></tr>
<tr><td>Начальная цена с учетом НДС</td><td>579 378,63 руб.</td><td>Задаток (1 %) – 5 794,00 руб.</td><td>1 008 790,06 руб.</td><td>Задаток (1 %) – 10 088,00 руб.</td></tr>
<tr><td>Сведения о продавце</td><td colspan="4">ТОАО «Гродно Культторг», г. Гродно, ул. Пушкина, 37А, тел.: 8 (0152) 568291, 8 (029) 1688378</td></tr>
<tr><td>Сведения об организаторе торгов и номер счета для перечисления задатка</td><td colspan="4">Гродненское областное учреждение финансовой поддержки предпринимателей, г. Гродно, ул. Мицкевича, 8, тел.: 8 (0152) 621632, 621631, номер счета BY65BLBB30150500481906001002 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской обл., код BLBBBY2X , УНП 500481906</td></tr>
<tr><td colspan="5">Срок заключения договора купли-продажи: в течение 15 дней с момента проведения аукциона. Оплата в течение 30 календарных дней с момента заключения договора купли-продажи</td></tr>
<tr><td colspan="5">Торги состоятся 05 мая 2023 года в 12.00 по адресу: г. Гродно, ул. Мицкевича, 8</td></tr>
<tr><td>Срок подачи документов</td><td colspan="4">По 28 апреля 2023 года включительно до 16.00 по адресу: г. Гродно, ул. Мицкевича, 8</td></tr>
<tr><td colspan="5">Условия участия и порядок проведения аукциона размещены на сайте организатора торгов www.fincentr.by
Тел. для справок: 8 (0152) 621632, 621631. Предыдущая публикация: газета «Звязда» от 26.01.2023 г.</td></tr>
</table>

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Гродненский филиал)

информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего открытому акционерному обществу «Лидский завод электроизделий»

Аукцион состоится 12.05.2023 г. в 11.00 по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209. Телефон для справок 55-87-71

Лот № 1	
Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона	ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 420/С-3357 (назначение – здание нежилое, наименование – охотничий домик), общей площадью 58,0 кв. м, расположенное по адресу: Лидский р-н, Дворищанский с/с, южнее дер. Юровичи. Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый номер 423683000044000001, площадью 0,0613 га (назначение – для обслуживания охотничьего домика) по адресу: Лидский р-н, Дворищанский с/с, южнее дер. Юровичи. Условия проведения аукциона – возмещение победителем аукциона затрат Продавца по уплате вознаграждения Организатору торгов в размере 5 % от конечной цены продажи объекта. Условия оплаты – по договоренности сторон
Начальная цена продажи	7 830 руб. (семь тысяч восемьсот тридцать рублей) с учетом НДС
Сумма задатка	391,50 руб. (триста девяносто один рубль пятьдесят копеек)
Реквизиты для перечисления задатка	BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225
Место, дата и время окончания приема заявлений	Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед – с 12.30 до 13.18. **Последний день приема заявлений – 10.05.2023 г. до 15.00**
Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 16.03.2021 г.	
Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержатся в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – https://grino.by/auktsiony	

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» **(организатор аукциона)** по продаже имущества **ОАО «Ритм» (продавец)** в лице управляющего в деле о банкротстве Насонова В.В. извещает о проведении **5 мая 2023 года открытого повторного аукциона со снижением на 50 %** в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, 2-й этаж

Срок приема заявлений на участие в торгах и оплаты задатка – с 20.04.2023 по 03.05.2023 с 9.00 до 16.00. Подробный перечень имущества в количестве 6 лотов, порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участников торгов, порядок проведения аукциона и условия размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-usluga.by или www.gomeloblreklama.by, раздел «Аукционы» и www.bankrot.gov.by. Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 22.10.2022 г. № 208 (29830).

Контактные данные: 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 651-22-19, 8 (029) 341-15-45.

УНП 400071204

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества ОАО «МИНСКВОДСТРОЙ»

Лот	Наименование	Начальная цена с учетом НДС 20 %, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Форма универсальная для фунд. блоков ФБС 24.4.6, 10 шт.; дополнительные элементы для ФБС 24.3.6	8640,00	864,00	432,00
2	Бункер БП-1.6, инв. № 460; бункер БП-1.6 СМБ-0.46, инв. № 1062; бадья для бетона БП-1.6, инв. № 254; бункер БН-1,0 Л, инв. № 2417	720,00	72,00	36,00
3	Подмости, инв. № 1273; подмости шарнирные, инв. № 1444; подмости шарнирные, инв. № 1447; подмости шарнирные, инв. № 1699; подмости шарнирные, инв. № 1445; подмости шарнирные, инв. № 1448; подмости шарнирные, инв. № 970; подмости шарнирные, инв. № 971; подмости инвентарные шарнирно-панельные ПШ-000А с настилом, инв. № 1247; подмости инвентарные шарнирно-панельные ПШ-000 М2 (с настилом), инв. № 2392; подмости инвентарные шарнирно-панельные ПШ-000 М2 (с настилом), инв. № 2393; подмости инвентарные шарнирно-панельные ПШ-000 М2 (с настилом), инв. № 2394; подмости шарнирные, инв. № 967; подмости, инв. № 1272	4953,60	495,36	247,68
4	Пластиковый контейнер на 1000 л, б/у, 3 шт.; емкость пластиковая 1000 л, 1 шт.; емкость пластиковая 1000 л, 2 шт.; емкость пластиковая 1000 л, 2 шт.	633,60	63,36	31,68
5	Ящик для пропановых баллонов, 2 шт.; ящик для песка каланча 0,50 м³, 2 шт.	97,92	9,79	4,90
6	Трансформатор сварочный TECHNOLOGY 175 HD в кейсе, инв. № 1617; сварочный аппарат ММА-200 LUX ELAND, б/у, инв. № 1615; инвертор сварочный HDC Atlanta 200, инв. № 2785	285,12	28,51	14,26
7	Кровать металлич., 15 шт.; кровать метал. КМП-1-1.00.000-02, 2 шт.	538,56	53,86	26,93
8	Электронасос «Гном» 6-10 Д 220В, инв. № 2822; насос «Бурун» Н1ВБ2,5/2 380В +Н1В2,5/2 «Бурун Обойма» 23ТНП12 000,011, инв. № 2682	324,00	32,40	16,20
9	Холодильник «Минск»-15 /ПТО/, инв. № 19; телевизор «Горизонт»-37/664, инв. № 416; холодильник, инв. № 429; холодильник МХМ 2835, инв. № 703; холодильник-1320, инв. № 894; холодильник МХ М2823-80, инв. № 665; телевизор «Горизонт»-37/664, инв. № 416; телевизор «Горизонт» 21А20, инв. № 418; холодильник «Атлант», инв. № 2530; холодильник МХМ 2823-80, инв. № 904	276,48	27,65	13,82
10	Компьютер в сборе /ПЭВМ ENERGY, монитор Philips/, инв. № 1685	43,92	4,39	2,20
11	Контейнер для ТБО 02 Б М*-17004/01; контейнер для ТБО 02 Б М*-17004/01; контейнер для ТБО 01К	151,20	15,12	7,56
12	Сейф металлический, 2 шт.; сейф металлический; сейф	174,96	17,50	8,75
13	Щит 3000*750*100, 3 шт.; щит 3300*1000*100; щит 2700*740*100; щит 2700*750*100; щит 3000*900*100; щит 3000*800*100; щит 3300*1350*100, 6 шт.; щит 3300*300*100; щит опалубочный ЩК 1350*3300С, 46 шт.; щит опалубочный ЩК 300*3300С, 4 шт.; щит опалубочный ЩК 300*3300 Уг, 8 шт.; щит опалубочный Щк 600*3300С, 5 шт.; щит опалубочный ЩК 900*3300 Ун, 5 шт.; щит линейный «Гелиос-Армада ST-120» 0,78х3,0, 1 шт.; щит угловой внутренний «Гелиос-Армада ST-120» 0,3х3,0, 4 шт.; щит 3000*200*100; щит линейный «Гелиос-Армада ST-120» 0,3х3,0; подпорный раскос оцинк., 8 шт.; щит 3000*450*100; щит 3000*600*100, 2 шт.; щит 3000*500*100, 4 шт.; щит угловой внутренний 0,3х0,3х3,0,4 шт.; щит опалубочный ЩК 1350*3300С, 46 шт.	7831,44	783,14	391,57
14	Фундамент Ф-1; двуконусный блок 30*30 Н300, 2 шт.; ПДн 10, 6 шт.; ПДн 10	216,14	21,61	10,81
15	Туалетная кабина МТК «Стандарт» Ecogr (зеленый) в разборе, инв. № 2763; туалетная кабина «Стандарт-ЭС+», инв. № 2751; кабина уличная «Стандарт» зеленая, инв. № 2572	446,40	44,64	22,32
16	Туалетная кабина «СтандартЭС+», инв. № 2750; туалетная кабина МТК «Стандарт» Ecogr (зеленый) в разборе, инв. № 2761; биотуалет МТК EcoGR « Ecoslylo»в сборе, инв. № 2866; биотуалет МТК EcoGR Ecostyie в разборе (зеленый), инв. № 2915	662,40	66,24	33,12
17	Кузов К-375, инв. № 204; кузов К-375, инв. № 112; инструменталка, инв. № 372; кузов -375, инв. № 64; кунг, инв. № 1744	1245,60	124,56	62,28
18	Тумба стационарная ТС-04; тумба стационарн. 400*600*750; тумбочка /бук/, 3 шт.	198,00	19,80	9,90
19	Инструменталка, инв. № 744	612,00	61,20	30,60
20	Кунг автомобильный, инв. № 1101	360,00	36,00	18,00
21	Инструменталка, инв. № 2439	367,20	36,72	18,36
22	Инструменталка, инв. № 747	612,00	61,20	30,60
23	Инструменталка, инв. № 1788	612,00	61,20	30,60
24	Бытовка строительная, инв. № 2396	669,60	66,96	33,48
25	Инструменталка, инв. № 613	612,00	61,20	30,60
26	Инструменталка, инв. № 523	612,00	61,20	30,60
27	Кунг-бытовка, инв. № 509	360,00	36,00	18,00
28	Инструменталка, инв. № 1705	612,00	61,20	30,60
29	Инструменталка, инв. № 1424	612,00	61,20	30,60
30	Инструменталка / склад для инструмента № 7/, инв. № 2459	612,00	61,20	30,60
31	Инструменталка, инв. № 1026	612,00	61,20	30,60
32	Инструменталка, инв. № 1275	612,00	61,20	30,60
33	Инструменталка, инв. № 746	367,20	36,72	18,36
34	Инструменталка, инв. № 1803	532,80	53,28	26,64
35	Инструменталка, инв. № 2406	720,00	72,00	36,00
36	Бытовка-кунг на шасси, инв. № 2467	561,60	56,16	28,08
37	Вагон-дом, инв. № 115	1152,00	115,20	57,60
38	Кунг, инв. № 900	360,00	36,00	18,00
39	Блок-контейнер 6*2,45, инв. № 1955	561,60	56,16	28,08
40	Вагон-бытовка № 7, инв. № 2457	720,00	72,00	36,00
41	Блок-контейнер, инв. № 493	561,60	56,16	28,08
42	Инструменталка, инв. № 503	720,00	72,00	36,00
43	Блок-контейнер «В», инв. № 601	432,00	43,20	21,60
44	Блок-модуль CU-85, инв. № 845	295,20	29,52	14,76
45	Инструменталка, инв. № 1103	612,00	61,20	30,60
46	Вагон-дом ЭРУП-5, инв. № 352	316,80	31,68	15,84
47	Вагон-дом ЭРУП-5, инв. № 353	720,00	72,00	36,00
48	Кунг-бытовка, инв. № 510	360,00	36,00	18,00
49	Инструменталка, инв. № 369	612,00	61,20	30,60
50	Кунг К-375 отразд/РЛ 35/, инв. № 310	360,00	36,00	18,00
51	Инструменталка, инв. № 1772	612,00	61,20	30,60
52	Инструменталка, инв. № 924	612,00	61,20	30,60
53	Сушилка для обуви конвективная СОК-30, инв. № 2679	511,20	51,12	25,56
54	Стеллаж архивно-складской, 5 шт.	244,80	24,48	12,24
55	Инструменталка, инв. № 742	612,00	61,20	30,60
56	Инструменталка, инв. № 511	612,00	61,20	30,60
57	Инструменталка, инв. № 1391	612,00	61,20	30,60
58	Шкаф комбинированный Ш15, 11 шт.	871,20	87,12	43,56
59	Тумба прикроватная 11Т010, 16 шт.	587,52	58,75	29,38
60	Инструменталка, инв. № 1276	612,00	61,20	30,60
61	Вагон-бытовка, инв. № 1992	720,00	72,00	36,00
62	Инструменталка, инв. № 1104	612,00	61,20	30,60
63	Инструменталка, инв. № 1391	612,00	61,20	30,60
64	ФБС 24.3.6 Н, 12 шт.; ФБС 12.3.6-Н, 1 шт.; ФБС 24.4.6 Н, 11 шт.; ФБС 24.4.6 Н, 10 шт.; ФБС 12.4.6 Н, 1 шт.; ФБС 12.4.6 Н, 5 шт.; ФБС 12.4.3 Н, 18 шт.; ФБС 12.3.6 Н, 12 шт.; ФБС 12.3.6 Н, 1 шт.; ФБС 9.4.6 Н, 5 шт.; ФБС 9.4.6 Н, 1 шт.; ФБС 24.3.6 Н, 2 шт.; ФБС 12.4.6-Н, 9 шт.	1304,64	130,46	65,23
65	Холодильник «Атлант» МХМ-2835-90, инв. № 2776; холодильник-морозильник ХМ-4012-000 РБ, инв. № 1339; холодильник МРМ-46-CJ, инв. № 2480; холодильник «Атлант»-морозильник ХМ-4010-022, инв. № 2775; печь микроволновая «Горизонт» 20MW700-1378В, инв. № 12718; холодильник МХ-2823-80, инв. № 609; холодильник МХМ 2808-97, инв. № 1878; холодильник МХ М2706-80, инв. № 674	661,68	66,17	33,08

В отношении вышеуказанного имущества проводятся четвертые повторные торги. **Стоимость снижена на 40 %.** Ранее публикация размещалась в газете «Звязда» № 252 (29874) от 23.12.2022, стр. 15, № 23 (29903) от 04.02.2023, стр. 14, № 40 (29920) от 01.03.2023, стр. 14, № 53 (29933) от 21.03.2023, стр. 14

Местонахождение лотов №№ 1–18, 27–65: Минская обл., Минский р-н, пос. Боровляны, ул. 40 лет Победы, 19; **лотов №№ 19–26:** Минская обл., Минский р-н, пос. Сокол

Дата и время проведения торгов	**4 мая 2023 года в 14.30 (регистрация с 14.00 до 14.25)** по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127
Срок приема заявлений и внесения суммы задатка	С 10.00 20 апреля 2023 года до 16.00 2 мая 2023 года

Условия для участия в торгах:

1. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с **BY36ALFA 30122215570040270000**, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: **OTHR 40901.** Задаток для участия в торгах по Лоту «__», ОАО «МИНСКВОДСТРОЙ», проводимых 04.05.2023.
2. Заявление на участие (на каждый лот отдельное) и необходимые документы (соглашение о правах и обязанностях сторон в 2 экземплярах (на каждый лот отдельное), копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31–33, действующая прописка); копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113, г. Минск, а/я 524) или личной подачи. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов). По вопросу подготовки необходимых документов для участия в аукционе обращаться по телефонам: +375293082897, +375293058650.
3. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов.
4. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.
5. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона. **Вознаграждение аукциониста – 7 % от конечной цены предмета торгов.** Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 10 (десяти) календарных дней с момента подписания протокола о результатах торгов. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 15 (пятнадцати) календарных дней со дня проведения торгов.
6. Подробнее с правилами проведения торгов можно ознакомиться в разделе «Ликвидация» на сайте https://orgtorg.by/info.
7. Все желающие могут предварительно ознакомиться с предметом торгов. Контактное лицо для осмотра предмета торгов – **Андрей, +375293042560.**
8. Организация и проведение аукциона осуществляется на основании норм Положения «О порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.
9. Все мероприятия, связанные со снятием имущества с учета в уполномоченном государственном органе, осуществляет покупатель собственными силами и за свой счет на основании выданной доверенности

Информация о продавце	**ОАО «МИНСКВОДСТРОЙ» в лице ликвидатора – ООО «Партнёр-Консультант», тел.: +375173515452, +375293396845, e-mail: pc-bel@tut.by (220090, г. Минск, улица Широкая д. 4, УНП 600013209)**
Организатор аукциона	**ООО «Фрондера» 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127: ☎ 8 (029) 308 28 97 • e-mail: info.torgi@orgtorg.by • сайт https://orgtorg.by • telegram https://t.me/orgtorg**

Дапамагчы «ратавальніку»

У якіх выпадках варта «прытармажваць» альтруізм і ахвярнасць?

Ёсць людзі, якія заўсёды гатовы дапамагчы. Часта яны выклікаюць захапленне. Але не заўсёды і не ва ўсіх. Інакш псіхолагі не казалі б пра «сіндром Чыпа і Дэйла», які, на іх думку, не ўкладваецца ў паняцце нормы і мае патрэбу ў карэкцыі.
Аб гэтым цікавым чалавечым феномене гутарым з псіхолагам Таццянай ШАРАНДА.

— Таццяна Міхайлаўна, давайце ўсё ж удакладнім, што ж такое «сіндром Чыпа і Дэйла»? Чаму здаровае і нават высакароднае імкненне прыйсці на выручку псіхолагі часам расцэньваюць як анамалію?

— Жаданне дапамагаць закладзена ў чалавеку першапачаткова, гэта біялагічная норма, уплеценая ў маральныя асновы грамадства, — дзякуючы ёй прасцей выжываць. Але часам гэтая асаблівасць становіцца гіпертрафіраванай, набывае нездаровы характар. Тады і гавораць аб «сіндроме Чыпа і Дэйла». У папулярнай псіхалогіі яго яшчэ называюць «сіндром ратавальніка»: гэта пра тых, хто кідаецца на дапамогу незалежна ад таго, прасілі яго пра гэта ці не.

— Па якіх прыкметах норму можна адрозніць ад анамаліі?

— Асноўныя прыкметы «сіндрому Чыпа і Дэйла» — пачуццё ўласнай значнасці і адчуванне ўлады над іншым чалавекам. «Ратавальнікі» адчуваюць задавальненне, умешваючыся ў чужыя справы, вырашаючы нечыя праблемы, праяўляючы актыўнасць, шчыруючы цікавасць і спачуванне. Праўдзівы «ратавальнік» становіцца ў нейкай ступені вяршыцелем лёсаў. «Разрульваючы» чужыя канфлікты, садзейнічаючы і падтрымліваючы, ён узнімае сваю самаацэнку, гадуе ў сабе пачуццё ўласнай выключнасці.

— Значыць, «ратавальнікі» маюць патрэбу ў павышэнні самаацэнкі?

— Не толькі. Сярод іх ёсць і тыя, хто проста не здольны адмовіць іншым у дапамозе, а адмовіўшы, адчувае віну. Гэта людзі, якія не ўмеюць выбудоўваць уласныя межы, няздольныя абараняць ад замахаў асабістую тэрыторыю. Часам стаць «ратавальнікам» прымушае страх не атрымаць зваротную падтрымку, і ў выніку чалавек аказваецца схаванай «ахвярай». Існуе меркаванне, што «сіндром Чыпа і Дэйла» характэрны для высокачулівых мужчын і жанчын. Гэтага нельга выключаць. Але часта гэты феномен тлумачыцца не столькі тонкай душэўнай арганізацыяй, колькі няздольнасцю сказаць «не»: чалавек заняты жыццём іншых, дзеля іх забываецца на свае інтарэсы, узвальвае на сябе чужую адказнасць, лічыць, што павінен усіх засцерагчы і ашчасліць. Тут вельмі тонкая грань паміж сапраўдным пачуццём спагады і некаторай псіхалагічнай дэфармацыяй.

— Якія прафесіі часцей за ўсё выбіраюць людзі з «сіндромам Чыпа і Дэйла»? Ці здольны род дзейнасці абвастрыць пэўныя асаблівасці і прывесці да хранічнай формы гэтага сіндрому?

— Людзі з індывідуальна-тыпалагічнымі рысамі ратавальніка часта становяцца псіхолагамі, урачамі, адвакатамі, супрацоўнікамі МНС. У сваю чаргу, і род дзейнасці адбіваецца на фарміраванні спецыфічна-прафесійнага тыпу асобы, вядзе да прафдэфармацыі. У такіх выпадках праявы «сіндрому Чыпа і Дэйла» маюць месца не толькі на службе, але і дома, у найбліжэйшым асяроддзі. Каб не ператварыцца ў хранічнага «ратавальніка», трэба ўвесь час трымаць «руку на пульсе» — памятаць пра свае межы і межы навакольных.

— Як усё ж такі разабрацца: калі падстаўляць плячо, працягваць руку дапамогі, а ў якіх выпадках лепш ад гэтага ўстрымацца?

— Усё вельмі індывідуальна, і нельга даць рэкамендацыю на кожны пэўны выпадак. Бываюць сітуацыі, калі няма часу разважаць, а трэба тэрмінова дзейнічаць незалежна ад таго, прасілі ці не — на кон пастаўлена жыццё чалавека, ёсць рэальныя пагрозы яго здароўю, любое прамаруджванне можа абярнуцца непапраўнай трагедыяй. Нармальны спагадлівы чалавек не можа не дапамагчы. Усё ж астатняе, як правіла, — спробы перакласці чужую адказнасць за вырашэнне праблем на свае плечы.

— Гэта значыць, не варта адгукацца на заклікі аб дапамозе ў тых выпадках, калі няма пагрозы жыццю і здароўю чалавека?

— Калі да вас звяртаюцца першы раз, то можна адгукнуцца. Калі гэта паўтараецца трэці, тым больш дзясяты раз, то лепей устрымацца. Ёсць пэўная катэгорыя людзей з добра засвоенай і арганічнай для іх роллю просьбіта. Адна катэгорыя такіх людзей — відавочныя маніпулятары, якія ўсведамляюць сваю выгаду і робяць усё, каб атрымаць максімальныя «дывідэнды» з любой сітуацыі. Прычым неабавязкова ў грашовым эквіваленце, эмоцыі для іх мала чым саступаюць звону манет. Іншая катэгорыя — тыя, хто, аднойчы прымераўшы ролю просьбіта, неўсвядомлена загуляліся, і гэта стала ўжо патрэбай.

— Ці можна прывесці прыклад згубнай дапамогі «ратавальнікаў»?

— Самая распаўсюджаная сітуацыя, калі бацькі з лепшых памкненняў не даюць сталець сваім дзецям, забяспечваючы ўсе іх патрэбы і пазбаўляючы стымулу развівацца, заваёўваць уласнае месца пад сонцам. Мама і тата ратавальнікі, на жаль, часта не бачаць згубных наступстваў сваёй апекі.

— Па якіх прыкметах можна распазнаць, што чалавек залішне самаадданы дапамагае іншым?

— Калі на шкоду сваім інтарэсам, прафесійнай дзейнасці, сям'і ўсю энергію чалавек аддае іншым, жыве іх жыццём, забываючы пра сябе і блізкіх, — гэта ўжо сігнал трывогі. Нярэдка, вырашаючы чужыя праблемы, «ратавальнік» у нейкай ступені становіцца для блізкіх «энергетычным вампірам», за іх кошт аднаўляючы свае рэсурсы — эмацыянальныя і фізічныя. Часам хранічныя «ратавальнікі» пачынаюць адчуваць моцную ўнутраную спустошанасць, поўнае выгаранне. Яны ўсё радзей адчуваюць задавальненне ад жыцця, усё часцей упадаюць у дэпрэсію.

Калі дзіўным, містычным чынам да вас пачынаюць прыцягвацца падзеі і людзі, якія патрабуюць падтрымкі, — гэта сур'ёзны сігнал.

Пабудаваць сваё жыццё найлепшым чынам атрымліваецца пры ўмове, што мы лічымся з законамі логікі. Вельмі карысна аналізаваць свой унутраны стан, усведамляць, што рухае намі, разумець свае эмоцыі і ў выніку карэкціраваць свае паводзіны, фарміраваць канструктыўную мадэль узаемадзеяння са светам і людзьмі.

Вольга ПАКЛОНСКАЯ.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ПАКАШТУЙЦЕ!

НЕЗВЫЧАЙНЫЯ СТРАВЫ НА МАНГАЛЕ

З ГРЫБОЎ

Калі ў вас грыбы невялікага памеру, то іх можна, заправіўшы соллю і спецыямі, проста запекчы на шпажках.

Калі купіць грыбы з вялікімі капялюшыкамі дыяметрам ад 10 см, іх можна нафаршыраваць сумессю памідораў з сырам і зелянінай і таксама запекчы на мангале. Насамрэч такія шапачкі грыбоў — гэта як міні-піца, і нафаршыраваць вы іх можаце чым заўгодна на свой смак: перцам, курыцай, вяндлінай і г. д.

З ГАРОДНІНЫ

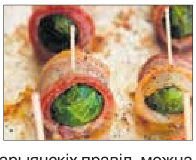

Разрэзаўшы квяцістую капусту ўздоўж і заправіўшы яе часнаком і соллю на смак, трохі апырскаўшы алеем, вы можаце запекчы яе на рашотцы. Атрымаецца смачная і карысная вегетарыянская страва. Для прыхільнікаў гародніны, але без вегетарыянскіх правіл, можна прыгатаваць на шпажках брусельскую капусту, загорнутую ў бекон.

Смачнай на мангале атрымліваецца бульбачка «Вулкан». Бульбу бяром для гэтага ўжо звараную ў мундзірах. Фаршыруем яе на свой смак: сыр, вяндліна. Але можна зрабіць свой варыянт з таго, што ёсць у халадзільніку: грыбы, памідоры, курыца. Сыр вельмі пажаданы. Абгортваем бульбу беконам і гатуем на барбекю ў вертыкальным становішчы да залацістай скарыначкі бекону.

З ЛЯПЁШКІ З ГАРОДНІНАЙ

Асновай можа быць лаваш або аснова для піцы.

Наразаем усю гародніну, якая ёсць у асартыменце па сезоне, на кольцы аднолькавай таўшчыні. З даступнай гародніны вельмі смачнай атрымліваецца морква. Гародніну злёгку прысольваем, змазваем алеем і запякаем на рашотцы. Для тых, хто любіць вастрэй, да гатовай гародніны дадаём часнок. Выкладваем гародніну на адну частку ляпёшкі, дадаём сыр, зеляніну, любімы соус. Складаем напалову і запякаем на мангале.

З САСІСАК

Для аматараў ёсць варыянт прыгатаваць на мангале сасіскі з гароднінай. Яшчэ лепш для гэтага падыходзяць тоўстыя сардэлькі ці гатовыя хатнія каўбаскі. Наразаем сасіскі наўскасяк, каб у іх атрымаўся большы дыяметр, і нанізваем на шампур папераменна з гароднінай — памідоры, цукіні, можна дадаць і грыбы. Такія шашлыкі гатуюцца вельмі хутка.

Смачны атрымліваецца перац, фаршыраваны сырам, сасіскамі і запечаны ў беконе. Напаўняем палавінкі перцу мяккім сырам тыпу брынзы. Кладзём зверху на кожную палавінку сасіску. Загортваем у бекон. І запякаем. Смачна і хутка.

УМЕЛЫЯ РУЧКІ

ШАЛІК-ЖАКЕТ

Шалік-жакет складаецца з палатна прамавугольнай формы і тонкага пояса.

Прамавугольнае палатно складаецца з трох сегментаў: левая полачка, хустачная вязка па цэнтры і правая полачка.

У правай полачцы вывязваюцца тры пятлі для гузікаў.

Пояс прышываецца да сярэдзіны доўгага ніжняга краю прамавугольнага палатна.

ПОЯС. Вымераць сантыметрам стан. Хустачнай вязкай звязаць прамавугольнік шырынёй 3 см і неабходнай для вас даўжыні. У поясе вывязаць пятлю для гузіка.

ЗБОРКА. Скласці шалік напалову і змясціць маркер па лініі згінання на доўгім баку (насупраць краю адтулін для гузікаў) для абазначэння сярэдзіны. Скласці напалову пояс і змясціць маркер на адной з бакоў па лініі згінання для абазначэння сярэдзіны. Прышыць маркіраваныя бакі шаліка і пояса пачынаючы з пазначанай сярэдзіны. Прашыць каля 10 см з кожнага боку, злёгку нацягваючы пояс. Прышыць тры гузікі ўздоўж краю левай полачкі шаліка насупраць петляў на правай полачцы. Прышыць гузік да краю пояса насупраць пятлі. Схаваць канцы нітак.

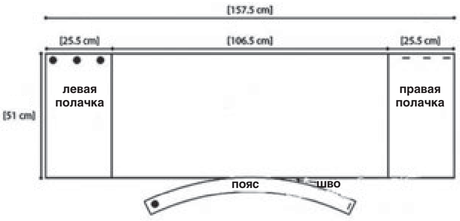

БЯДА БЕЗ ДЗЯЦЕЙ, АЛЕ Ж БЯДА І З ДЗЕЦЬМІ (БЕЛАРУСКАЯ НАРОДНАЯ ПРЫМАЎКА).

ШАЛЁНАЯ ГІЕНА

Куды рушыць Польшча?

Польшча пачынае прымусовую мілітарызацыю насельніцтва. У Мінабароны краіны запусцілі навучальны праект для цывільных «Трэніруйся як салдат» у рамках створанай восенню праграмы трэніровак выхаднога дня, паведаміў тэлеканал СТБ. Новы праект разлічаны на 16 дзён навучання практычным навыкам вайскоўца. Пры гэтым праграма заканчваецца ваеннай прысягай, а кожны ўдзельнік атрымае ўзнагароду за навучанне ў якасці радавога салдата запасу. Акрамя таго, як паведаміла Міністэрства нацыянальнай абароны краіны, да такой «добраахвотнай мабілізацыі» прыцягваюцца асобы ва ўзросце ад 15 гадоў. Куды ж рушыць Польшча?

Варожыя заявы

На адным з палігонаў Узброеных Сіл міністр абароны Беларусі Віктар Хрэнін заявіў, што агрэсіўная настроенасць кіраўніцтва Польшчы супраць нашай краіны выяўляецца і ў заявах, і ў рашэннях, што прымаюцца, паведаміла БелТА. «Прэм'ер-міністр Польшчы ў Вашынгтоне зрабіў вельмі небяспечную заяву, якая сур'ёзна паўплывае на структуру ўсіх міжнародных адносін. Паводле яго слоў, старая Еўропа ўжо не тая і патрэбна новая Еўропа, якую гатовая ўзначаліць Польшча. Гледзячы на гэта, як мы павінны рэагаваць? Верыць, што яны хочуць для нас чагосьці добрага? Варожыя заявы і агрэсіўная настроенасць кіраўніцтва нашай заходняй суседкі супраць нашай краіны выяўляецца і ў іх заявах, і ў рашэннях, якія прымаюцца», — лічыць Віктар Хрэнін.

Міністр абароны Беларусі адзначыў намер палякаў стварыць самае магутнае войска ў Еўропе і павелічэнне колькасці польскай арміі да 300 тысяч чалавек. «Акрамя таго, туды плануюцца пастаўкі ўзбраенняў як з Амерыкі, так і з Рэспублікі Карэя. Мы таксама бачым, як у іх рыхтуецца ваенная інфраструктура, ствараюцца новыя воінскія часці і брыгады, пра якія раней нават не казалі. Усё гэта на нашым напрамку. Можна адзначыць колькасць ваенных вучэнняў і разведвальную дзейнасць, якая вядзецца супраць нас. Усё гэта з'яўляецца індыкатарамі своечасовай падрыхтоўкі да вайны. Мы разумеем, што ў дадзенай сітуацыі на пагрозу прымянення сілы мы будзем рэагаваць толькі сілай», — заявіў міністр абароны.

У Беларусі самым сур'ёзным чынам апасаюцца агрэсіўных дзеянняў польскага кіраўніцтва. Аб гэтым заявіў прэс-сакратар знешнепалітычнага ведамства Анатоль Глаз. «Фінансуюць экстрэмістаў, рыхтуюць нейкія баявыя дружыны супраць беларускага насельніцтва, праводзяць актыўную мілітарызацыю. Гэта ж відавочныя і ўсім вядомыя факты. Пры гэтым дзеянні бягучага ўрада (Польшчы. — **«Зв.»**) часам фанатычныя, не вызначаюцца логікай і рацыянальнасцю, а таму не заўсёды прадказальныя», — заўважыў Анатоль Глаз.

Прадстаўнік беларускага МЗС нагадаў, як польскі бок закрыў пункты пропуску на граніцы з Беларуссю на шкоду ўласнаму насельніцтву і бізнесу. «Скажу больш. Нядаўна Савет міністраў Польшчы прыняў рашэнне аб невыкананні адносна нашай краіны палажэнняў Дагавора аб звычайных узброеных сілах у Еўропе (ДЗУСЕ). Відавочнае жаданне яшчэ больш схаваць ад свайго найбліжэйшага суседа інфармацыю аб сваіх узброеных сілах. Нагадаю: гэты дакумент ацэнены Генасамблеяй ААН як «краевугольны камень еўрапейскай бяспекі». Ён, хоць і састарэлы, але ўсё ж хоць бы трохі вызначаў ваенны баланс. І вось польскі ўрад зусім свядома разбурае апошнія юрыдычныя апоры еўрапейскай сістэмы бяспекі. Мініруе ўсю Еўропу», — адзначыў прэс-сакратар.

Анатоль Глаз падкрэсліў, што Беларусь не зацікаўленая ў эскалацыі. «Большасць краін Еўропы не зацікаўленая ў эскалацыі і гаворыць, што спрабуюць хоць неяк захаваць нетрывалы баланс у рэгіёне. Было вельмі шмат шуму і крыткі, калі Расія з зусім лагічных прычын прыпыніла дзеянне ДЗУСЕ. Вось цяпер паглядзім, наколькі шумна адрэагуюць еўрапейскія сталіцы на адназначна дэструктыўны крок польскага ўрада. Адпаведную інфармацыю мы да іх давядзём», — заявіў дыпламат.

«Будзе таксама цікава выслухаць пункт гледжання НАТА аб тым, як такая пазіцыя суадносіцца з пастаянна дэкларуемай альянсам прыхільнасцю кантролю над узбраеннямі і транспарэнтнасці ў ваеннай сферы. Відавочна, што Польшчы неабходна перагледзець сваё рашэнне і вярнуцца да паўнацэннага і добрасумленнага выканання ДЗУСЕ. Мы ж заўсёды гатовыя да канструктыўнага і ўзаемапаважлівага дыялогу», — падкрэсліў у МЗС.

Патрэбна партыя міру

«Амерыканізацыя» знешняй палітыкі Польшчы паставіла краіну ў небяспечную блізкасць да сутыкнення з Расіяй. Цяпер польская дзяржава адчайна мае патрэбу ў партыі міру, якая не дазволіць Вашынгтону ўцягнуць Варшаву ва ўкраінскі канфлікт. Такое меркаванне выказаў польскі гісторык і аглядальнік Міхал Крупа ў артыкуле для амерыканскага часопіса Chronicles.

Крупа ў сваім артыкуле прыводзіць словы амерыканскага палітолага Гордана Хана, які вельмі дакладна акрэсліў ролю Польшчы ў цяперашнім канфлікце ва Украіне. «Польшча дзейнічае як галоўны падпальшчык у рэгіёне», — заявіў Хан. На думку Крупы, амерыканскі эксперт цалкам мае рацыю. З пачатку ўкраінскага канфлікту Варшава стала самым заўзятым прыхільнікам Кіева ў НАТА і ЕС. Ствараецца ўражанне, што ў Вашынгтоне асабліва радуюцца таму, што польскія палітыкі перасягнулі саміх сябе ў антырасійскай істэрыі і ліслівым дагадджанні перад Кіевам.

Аднак «амерыканізацыя» знешняй палітыкі Польшчы паставіла краіну ў небяспечную блізкасць да сутыкнення з Расіяй, адзначае Крупа. Аказалася, што ўрад Злучаных Штатаў з'яўляецца тым саюзнікам, які насамрэч рады, што палякі ахвяруюць усім дзеля аслаблення свайго так званага ворага ў асобе Расіі.

Крупа адзначае, што сёння ў Польшчы дзейнічае вялікая партыя вайны, якая прадстаўляе інтарэсы англасаксаў. Гэтая партыя ўцягвае краіну ў канфлікт Расіі і Украіны. «У чым Польшча мае страшэнную патрэбу, дык гэта ў партыі міру: групах людзей і арганізацый, якія будуць устрымліваць нашу краіну ад расійска-ўкраінскага канфлікту. Тых, хто будзе цвёрда супраціўляцца вашынгтонскаму балоту, якое атручвае галовы палітыкаў у яго еўрапейскіх сатэлітах, уключаючы Варшаву», — піша аўтар.

Пры гэтым Крупа прызнае, што сёння ў Польшчы небяспечна выказвацца за мір. Ён прыводзіць як прыклад вядомага польскага палітолага Лешака Сыкульскага, які запусціў польскі антываенны рух, накіраваны на стварэнне міжпартыйнай платформы, закліканай супрацьстаяць ваяўнічай палітыцы ўрада Польшчы. Пасля таго ён не толькі пазбавіўся пасады выкладчыка ў каледжы, дзе чытаў лекцыі па працягу многіх гадоў, але і стаў ахвярай ненавісніцкай кампаніі ў польскіх СМІ, якія назвалі яго рускай марыянеткай. І гэта толькі таму, што Сыкульскі выступаў за мір.

«Сапраўды, у Польшчы патрабуецца мужнасць, каб публічна выступаць за тое, каб «даць міру шанц». Ваенная атмасфера дамінуе ў выступленнях вядучых экспертаў (часта непасрэдна нанятых замежным капіталам) і большай часткі польскага палітычнага класа», — піша Крупа.

І ўсё ж грамадскасць у Польшчы па-ранейшаму скептычна ставіцца да безумоўнай падтрымкі Украіны, калі не сказаць больш. Паводле нядаўняй справаздачы Варшаўскага ўніверсітэта, відавочная большасць палякаў выступае супраць адпраўкі ва Украіну польскіх жаўнераў у рамках місіі НАТА. Больш за тое, студэнцкае апытанне, праведзенае Кракаўскім педагагічным універсітэтам, паказвае, што, калі вайна перамесціцца на польскую тэрыторыю, 31 працэнт палякаў збяжыць на Захад. Толькі кожны пяты гатовы ўдзельнічаць у баявых дзеяннях. Такім чынам, польскае грамадства не імкнецца да прамога сутыкнення з ядзернай Расіяй, нягледзячы на масіраваную прапагандысцкую кампанію, якую вядзе так званая партыя вайны, заключае эксперт.

Польскі гісторык і аглядальнік Міхал Крупа заявіў, што амерыканізацыя знешняй палітыкі небяспечна наблізіла Варшаву да вайны з Масквой. Пры гэтым у самім Вашынгтоне неакансерватары могуць ганарыцца тым, што польскія палітыкі перасягнулі сябе ў антырасійскіх настроях і пазіцыі паддобрывання перад Украінай, адзначыў ён у артыкуле, апублікаваным Chronicles. Цалкам можна чакаць, што Варшава давядзе ўсё гэта да абсалютной крайнасці і ўрэшце будзе выглядаць проста вясковым дурнем, лічыць гісторык.

На яго думку, Расія выйграе ва ўкраінскім канфлікце, Польшчы ж цяпер патрабуецца з'яўленне партыі міру, інакш яна не ўстаіць ад умяшання ў супрацьстаянне. Як адзначыў Крупа, грамадзянскія намаганні палякаў у імя міру трэба накіраваць на тое, каб улады Варшавы не аказаліся ў пастцы з-за ЗША. Уяўны саюзнік у Вашынгтоне цешыцца ахвярам палякаў дзеля аслаблення Расіі, папярэдзіў гісторык.

Паранойя ў дзеянні

Жаданне Польшчы адрадзіць Рэч Паспалітую ў ранейшых межах з'яўляецца не больш чым «звышкаштоўнай параноідальнай ідэяй» палякаў. Такі пункт гледжання на YouTube-канале БелТА выказаў галоўны рэдактар інфармацыйна-аналітычнага сайта «Альтэрнатыва» Андрэй Ваджра. «На мой погляд, палякі пераацэньваюць свае сілы. Калі разглядаць гэта ў гістарычнай рэтраспектыве, фанабэрыя і празмерныя амбіцыі палякаў загубілі Рэч Паспалітую. І цяпер палякі паўтараюць тую ж самую памылку. Яны страчвалі сваю дзяржаўнасць ужо некалькі разоў менавіта на хвалі празмерных амбіцый і нацыянальнай польскай фанабэрыі. Гэта нічому іх не навучыла. Звышкаштоўная параноідальная ідэя палякаў аб Польшчы «ад мора да мора» з'явілася з падачы амерыканцаў. Бо гэтай ідэі ўжо не год і не два. І гэтая ідэя «міжмор'я» амерыканцамі культывавалася свядома», — падкрэсліў Андрэй Ваджра.

Цяпер, адзначыў украінскі журналіст, палякі зноў бачаць у Расіі свайго галоўнага ворага. «Але ўступаць у прамое сутыкненне з Расіяй любому з гэтых усходнееўрапейскіх лімітрофаў — гэта падпісаць сабе смяротны прысуд. Бо палякі цудоўна бачаць, што адбываецца з Украінай. Але ў русафобскім ачмурэнні, у нянавісці да беларусаў, якіх яны, як і ўкраінцаў, лічаць сваімі халопамі, яны зноў прасоўваюць гэтую гісторыю, спрабуюць зноў стварыць Рэч Паспалітую. Цяпер у іх проста здарыўся чарговы прыступ параноідальнага трызнення», — пераказаны журналіст.

На думку Андрэя Ваджры, калі б палякі добра падумалі і паглядзелі на Украіну, то зразумелі б, што і там мыслілі тымі ж катэгорыямі. «Цяпер Польшча — гэта Украіна Усходняй Еўропы. Калі Украіну вычарпаюць, — а засталося нядоўга — то па амерыканскай логіцы Польшча стане другой Украінай», — адзначыў эксперт.

Нарошчваючы ваенны бюджэт, Польшча спрабуе ўцягнуць Беларусь у гонку ўзбраенняў. Такі пункт гледжання на YouTube-канале БелТА выказаў палітолаг Аляксандр Шпакоўскі. «Прэзідэнт у Пасланні агучыў даныя айчыннай разведкі аб закрытых нарадах НАТА, дзе асноўнымі застрэльшчыкамі былі палякі. Польскі міністр абароны Блашчак заклікаў сваіх калег рыхтавацца да адкрыцця другога фронту ў Беларусі. Гэта была закрытая нарада, але нездарма кажуць, што балбатун — знаходка для шпіёна. «І гэтым балбатуном аказаўся польскі пасол у Францыі. Ён проста сказаў, што калі Украіна прайграе вайну, то Польшча ўступіць у баявыя дзеянні з Расіяй. Узнікаюць пытанні, дзе і на якім тэатры яны збіраюцца ваяваць. Гэта можа быць Калінінградская вобласць, але там ядзерная зброя ўжо ёсць. Альбо гэта тэрыторыя Беларусі», — сказаў Аляксандр Шпакоўскі.

Палітолаг падкрэсліў, што польскі вайсковы бюджэт, які сёлета складае 21 млрд еўра, усё яшчэ працягваюць нарошчваць. «Зразумела, што нас спрабуюць уцягнуць у гонку ўзбраенняў. Прычым у сапերніка рэсурсаў куды больш. І неабходны сіметрычны адказ. Такім эканамічна выгадным і сіметрычным адказам стала размяшчэнне ядзернай зброі», — упэўнены Аляксандр Шпакоўскі.

Жаба ў кіпені

Мілітарызацыя Польшчы небяспечная не толькі для Расіі, але і для іншых краін Еўропы, лічыць эксперт Ігар Каравулаў. Калі ўлады Польшчы сапраўды пашыраць тэрыторыю краіны за кошт заходніх рэгіёнаў Украіны, гэта стане праблемай не толькі для Расіі і Беларусі, але і для краін Еўропы. Пра гэта vz.ru распавёў публіцыст Ігар Каравулаў. У прыватнасці, турбавацца павінны жыхары Германіі. Не сакрэт, што нядаўна польскія палітыкі зноў пачалі патрабаваць ад немцаў рэпарацый за шкоду, прычыненую ў гады Другой сусветнай вайны. Першапачаткова многія палічылі дзеянні Варшавы нахабствам, аднак цяпер пачала праяўляцца дальнабачнасць. Аслабленая Германія, якую пазбавілі расійскіх энергарэсурсаў, будзе падтрымліваць польскія амбіцыі.

Акрамя таго, праблемы ўзнікнуць у Чэхіі і Літвы. Аднак інстынкт самазахавання ў кіруючых еўрапейскіх эліт не працуе. «Стратэгі НАТА вельмі задаволеныя тым, што ім удалося ператварыць Украіну ў таран супраць Расіі, але Украіна ізаляваная ад сваіх спонсараў усходнееўрапейскім буферам. Гульня ў мілітарызацыю Польшчы была б для іх прынцыпова больш небяспечнай», — рэзюмаваў эксперт.

Газета Mysl Polska параўноўвае польскае грамадства з жабай, якую павольна вараць, паступова павышаючы тэмпературу вады. І перш чым жаба зразумее, што адбываецца, яна развітаецца з жыццём. Пры гэтым, паводле выдання, палякаў рыхтуюць да магчымай вайны — гэтак жа, як тое не раз ужо было ў гісторыі. Аўтар артыкула нагадвае, што яшчэ ў XIX стагоддзі французы верылі: каб прыцягнуць палякаў на свой бок, дастаткова ім лісlівіць. «Такім немудрагелістым спосабам Напалеон займеў адданых саюзнікаў», — адзначае Mysl Polska. Сучасная прапаганда — і цяпер яна зыходзіць і ад самой Варшавы — «працуе па тых жа лякалах».

Пётр ДУНЬКО.

Наименование банка:

ОАО «НКФО «ЕРИП»

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
31 марта 2023 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	31.03.2023	31.12.2022
1	2	3	4	5
1	**АКТИВЫ**			
2	Денежные средства	1101	-	-
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	2 289	2 421
5	Средства в банках	1104	55 090	49 648
6	Ценные бумаги	1105	-	-
7	Кредиты клиентам	1106	-	-
8	Производные финансовые активы	1107	-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	861	861
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	7 367	7 717
11	Доходные вложения в материальные активы	1110	-	-
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111	-	-
13	Отложенные налоговые активы	1112	-	-
14	Прочие активы	1113	2 733	3 777
15	ИТОГО активы	11	68 340	64 424
16	**ОБЯЗАТЕЛЬСТВА**			
17	Средства Национального банка	1201	-	-
18	Средства банков	1202	-	-
19	Средства клиентов	1203	2 236	2 350
20	Ценные бумаги банка	1204	-	-
21	Производные финансовые обязательства	1205	-	-
22	Отложенные налоговые обязательства	1206	-	-
23	Прочие обязательства	1207	5 897	2 498
24	ВСЕГО обязательства	120	8 133	4 848
25	**СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ**			
26	Уставный фонд	1211	35 192	35 192
27	Эмиссионный доход	1212	-	-
28	Резервный фонд	1213	2 541	1 774
29	Фонды переоценки статей баланса	1214	-	-
30	Накопленная прибыль	1215	22 474	22 610
31	ВСЕГО собственный капитал	121	60 207	59 576
32	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	68 340	64 424

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ
31 марта 2023 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	31.03.2023	31.03.2022
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	976	1 267
2	Процентные расходы	2012	-	5
3	Чистые процентные доходы	201	976	1 262
4	Комиссионные доходы	2021	8 466	7 472
5	Комиссионные расходы	2022	2	2
6	Чистые комиссионные доходы	202	8 464	7 470
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	-	38
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	-	-
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	-	-
11	Чистые отчисления в резервы	207	28	8
12	Прочие доходы	208	532	402
13	Операционные расходы	209	4 584	4 542
14	Прочие расходы	210	86	82
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	5 274	4 540
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	1 398	1 161
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	3 876	3 379

Председатель Правления В.А. Драгун

Главный бухгалтер Н.И. Базылевич

Дата подписания: 05 апреля 2023 г.

Информация об ОАО «Витебсклес» и его деятельности за 2022 год

4. Доля государства в уставном фонде эмитента (всего в %):		0
Вид собственности	Количество акций, шт.	Доля в уставном фонде, %
республиканская		
коммунальная всего:	0	0
в том числе:	x	x
областная		
районная		
городская		

5-6. Информация о дивидендах и акциях:

Показатель	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Количество акционеров, всего	лиц	1631	1631
в том числе: юридических лиц	лиц	9	9
из них нерезидентов Республики Беларусь	лиц		
в том числе: физических лиц	лиц	1622	1622
из них нерезидентов Республики Беларусь	лиц	1	2
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	тысяч рублей		
Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде	тысяч рублей		
Дивиденды, приходящиеся на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей		
Дивиденды, приходящиеся на одну привилегированную акцию (включая налоги) первого типа ___	рублей		
Дивиденды, приходящиеся на одну привилегированную акцию (включая налоги) второго типа ___	рублей		
Дивиденды, фактически выплаченные на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей		
Дивиденды, фактически выплаченные на одну привилегированную акцию (включая налоги) первого типа ___	рублей		
Дивиденды, фактически выплаченные на одну привилегированную акцию (включая налоги) второго типа ___	рублей		
Период, за который выплачивались дивиденды	месяц, квартал, год		X
Дата (даты) принятия решений о выплате дивидендов	число, месяц, год		X
Срок (сроки) выплаты дивидендов	число, месяц, год		X
Обеспеченность акции имуществом общества	рублей	0,06	0,05
Количество акций, находящихся на балансе общества, – всего	штук		

Акции, поступившие в распоряжение общества			Акции, приобретенные в целях сокращения общего количества	
Дата зачисления акций на счет «депо» общества	Количество акций, шт.	Срок реализации акций, поступивших в распоряжение общества	Дата зачисления акций на счет «депо» общества	Количество акций, шт.
Всего	**0**			**0**

7. Отдельные финансовые результаты деятельности открытого акционерного общества:

Показатель	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	22121,00	22579,00
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг, управленческие расходы; расходы на реализацию	тысяч рублей	21617,00	22157,00
Прибыль (убыток) до налогообложения – всего (Прибыль (убыток) отчетного периода)	тысяч рублей	0,00	3,00
в том числе: прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	504,00	422,00
прочие доходы и расходы по текущей деятельности	тысяч рублей	27,00	-58,00
прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	тысяч рублей	-531,00	-361,00
Налог на прибыль; изменение отложенных налоговых активов; изменение отложенных налоговых обязательств; прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода); прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	тысяч рублей	0,00	0,00
Чистая прибыль (убыток)	тысяч рублей	0,00	3,00
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	тысяч рублей	-358,00	-359,00
Долгосрочная дебиторская задолженность	тысяч рублей		
Долгосрочные обязательства	тысяч рублей	3103,00	3550,00
8. Среднесписочная численность работающих	человек	297	312

9. Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг (только в составе годового отчета): лесозаготовки 83,7 %.

10. Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утверждался годовой бухгалтерский баланс за отчетный год: 16 марта 2023 года.

Дата подготовки аудиторского заключения по бухгалтерской (финансовой) отчетности: 28 февраля 2023 года.

Наименование аудиторской организации (фамилия, собственное имя, отчество (если таковое имеется) индивидуального предпринимателя), местонахождение (место жительства), дата государственной регистрации, регистрационный номер в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей: Общество с ограниченной ответственностью «Белросаудит», 220020, г. Минск, пр-т Победителей, 89, к. 3, пом. 4, тел.: (+37517) 203-20-36, 203-17-02. Зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 600506719 решением Мингорисполкома от 28.04.2000 г. № 465. УНП 600506719

Период, за который проводился аудит: 2022 год.

Аудиторское мнение о достоверности бухгалтерской (финансовой) отчетности, а в случае выявленных нарушений в бухгалтерской (финансовой) отчетности – сведения о данных нарушениях: Бухгалтерская отчетность достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ОАО «Витебсклес» на 31.12.2022 года,а также финансовые результаты его деятельности и изменение его финансового положения, в том числе движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Дата и источник опубликования аудиторского заключения по бухгалтерской (финансовой) отчетности в полном объеме: 12.04.2023 ЕПФР.

13. Сведения о применении открытым акционерным обществом Свода правил корпоративного поведения (только в составе годового отчета): Применяются.

14. Адрес официального сайта открытого акционерного общества в глобальной компьютерной сети Интернет: vitebskles.by

Информация о ОАО «Минский домостроительный комбинат» и его деятельности за 2022 г.

Доля государства в уставном фонде эмитента (всего в %):

Вид собственности	Количество акций, шт.	Доля в уставном фонде, %
Республиканская	-	-
Коммунальная всего:	1522950	85,2558
В том числе:	X	X
областная	-	-
районная	-	-
городская	1522950	85,2558

Информация о дивидендах и акциях:

Показатель	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Количество акционеров, всего	лиц	3214	3109
В том числе: юридических лиц	лиц	1	1
Из них нерезидентов Республики Беларусь	лиц	0	0
В том числе: физических лиц	лиц	3213	3108
Из них нерезидентов Республики Беларусь	лиц	5	5
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	тысяч рублей	-	155,99
Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде	тысяч рублей	-	155,99
Дивиденды, приходящиеся на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей	-	0,087320
Дивиденды, приходящиеся на одну привилегированную акцию (включая налоги) первого типа___	рублей	-	-
Дивиденды, приходящиеся на одну привилегированную акцию (включая налоги) второго типа___	рублей	-	-
Дивиденды, фактически выплаченные на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей	-	-
Дивиденды, фактически выплаченные на одну привилегированную акцию (включая налоги) первого типа___	рублей	-	-
Дивиденды, фактически выплаченные на одну привилегированную акцию (включая налоги) второго типа___	рублей	-	-
Период, за который выплачивались дивиденды	месяц, квартал, год	-	X
Дата (даты) принятия решений о выплате дивидендов	число, месяц, год	-	X
Срок (сроки) выплаты дивидендов	число, месяц, год	-	X
Количество акций находящихся на балансе общества, – всего	штук	0	0

Отдельные финансовые результаты деятельности открытого акционерного общества:

Показатель	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	26976	18197
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг, управленческие расходы; расходы на реализацию	тысяч рублей	28596	21901
Прибыль (убыток) до налогообложения – всего (Прибыль (убыток) отчетного периода)	тысяч рублей	-1779	-5406
в том числе: прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	-1620	-3704
Прочие доходы и расходы по текущей деятельности	тысяч рублей	-198	-1600
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	тысяч рублей	39	-102
Налог на прибыль; изменение отложенных налоговых активов; изменение отложенных налоговых обязательств; прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода); прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	тысяч рублей	-	3
Чистая прибыль (убыток)	тысяч рублей	-1779	-5409
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	тысяч рублей	6024	7872
Долгосрочная дебиторская задолженность	тысяч рублей	-	-
Долгосрочные обязательства	тысяч рублей	58683	31816
Среднесписочная численность работающих	человек	597	613

Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг (только в составе годового отчета): 41200 – ОБЩЕЕ СТРОИТЕЛЬСТВО ЗДАНИЙ – 98,95 %.

Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утверждался годовой бухгалтерский баланс за отчетный год: 30 марта 2023 г.

Дата подготовки аудиторского заключения по бухгалтерской (финансовой) отчетности: 27 февраля 2023 г.

Наименование аудиторской организации (фамилия, собственное имя, отчество (если таковое имеется) индивидуального предпринимателя), местонахождения (место жительства), дата государственной регистрации, регистрационный номер в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей: ЗАО «МастерАудит и Консультации», Республика Беларусь, г. Минск, пр-т Партизанский, 45, пом. 2-Н, дата регистрации 28.04.2010, регистрационный номер в ЕГР 191373133.

Период, за который проводился аудит: с 01.01.2022 по 31.12.2022 г.

Аудиторское мнение о достоверности бухгалтерской (финансовой) отчетности, а в случае выявленных нарушений в бухгалтерской (финансовой) отчетности – сведения о данных нарушений: бухгалтерская отчетность ОАО «Минский домостроительный комбинат» достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ОАО «Минский домостроительный комбинат» по состоянию на 31.12.2022 года, а также финансовые результаты его деятельности и изменение финансового положения, в том числе движение денежных средств, за 2022 год.

ЗАО Банк ВТБ (Беларусь)

Республика Беларусь, 220007, г. Минск, ул. Московская, 14.
Тел.: (+375 17) 309 15 15, (+375 29) 309 15 15, (+375 33) 309 15 15

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС 31 марта 2023 г.

ЗАО Банк ВТБ (Беларусь)

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	2023 год	2022 год
1	2	3	4	5
1	**АКТИВЫ**			
2	Денежные средства	1101	98 509	69 585
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	236 733	108 190
5	Средства в банках	1104	154 755	193 593
6	Ценные бумаги	1105	174 795	177 056
7	Кредиты клиентам	1106	1 196 002	1 186 921
8	Производные финансовые активы	1107	172	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	2 296	2 296
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	71 572	70 416
11	Доходные вложения в материальные активы	1110	1 045	1 049
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111	1 202	461
13	Отложенные налоговые активы	1112	210	210
14	Прочие активы	1113	22 197	27 468
15	ИТОГО активы	11	1 959 488	1 837 245
16	**ОБЯЗАТЕЛЬСТВА**			
17	Средства Национального банка	1201	-	-
18	Средства банков	1202	199 951	203 901
19	Средства клиентов	1203	1 171 998	1 122 267
20	Ценные бумаги банка	1204	50 480	6 521
21	Производные финансовые обязательства	1205	1 523	1 222
22	Отложенные налоговые обязательства	1206	-	-
23	Прочие обязательства	1207	74 068	58 628
24	ВСЕГО обязательства	120	1 498 020	1 392 539
25	**СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ**			
26	Уставный фонд	1211	117 562	117 562
27	Эмиссионный доход	1212	3 432	3 432
28	Резервный фонд	1213	23 111	18 360
29	Фонды переоценки статей баланса	1214	25 645	25 649
30	Накопленная прибыль	1215	291 718	279 703
31	ВСЕГО собственный капитал	121	461 468	444 706
32	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	1 959 488	1 837 245

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ март 2023 г.

ЗАО Банк ВТБ (Беларусь)

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	2023 год	2022 год
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	53 110	53 996
2	Процентные расходы	2012	21 594	24 880
3	Чистые процентные доходы	201	31 516	29 116
4	Комиссионные доходы	2021	12 531	10 801
5	Комиссионные расходы	2022	1 231	1 722
6	Чистые комиссионные доходы	202	11 300	9 079
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	1 614	211
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	12 607	(7 356)
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	(2 314)	12 955
11	Чистые отчисления в резервы	207	3 279	13 293
12	Прочие доходы	208	1 048	5 738
13	Операционные расходы	209	25 419	20 663
14	Прочие расходы	210	779	758
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	26 294	15 029
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	9 532	4 149
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	16 762	10 880

Исполняющий обязанности Председателя Правления — В.К. Лиходиевский

Главный бухгалтер — Л.Д. Левданская

Дата подписания: 05 апреля 2023 г.

Финансовая отчетность в полном объеме размещена на сайте банка по адресу: www.vtb.by

УНП 101165625

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению открытого акционерного общества «Мозырский ДОК» (продавец) извещает о проведении 11 мая 2023 года открытого повторного аукциона со снижением цены на 80 % по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, 2-й этаж

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20 %), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20 %), бел. руб.
Условие продажи: Победитель аукционных торгов дополнительно возмещает расходы по предпродажной подготовке: по определению рыночной стоимости в сумме **324,00** бел. руб.			
1	**Капитальное строение с инв. № 331/С-45500** общей площадью **241,3 кв. м,** назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – **контора**. Адрес: Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. 9 Мая, 58. **Информация о земельном участке:** расположен на земельном участке с кадастровым номером **321450100004001278** общей площадью **0,2072 га (право постоянного пользования). Местоположение (адрес):** Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. 9 Мая, 58. **Целевое назначение земельного участка:** для размещения объектов административного назначения	**9 672,00**	967,20

Порядок ознакомления с имуществом (осмотр) и заключение договора купли-продажи осуществляется по контактному тел. **8 (044) 757-56-50, директор филиала – Звертовский Сергей Григорьевич. Для участия в аукционе необходимо: 1.** Оплатить задаток на расчетный счет **Продавца торгов (ОАО «Мозырский ДОК»):** р/с BY72 AKBB 3012 0142 7309 3330 0000, БИК AKBBBY2X, ОАО «АСБ Беларусбанк» ЦБУ № 317, УНП 490617960, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № 1. **2.** Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно **с 20 апреля 2023 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00. Прием заявлений для участия в аукционе **заканчивается 5 мая 2023 г. в 16.00 включительно.** Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату услуг (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента подписания протокола, а также возместить Продавцу затраты за публикацию в газете «Звязда» в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение **30 (тридцати) календарных дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона. **Условия оплаты:** 50 % цены продажи объекта в течение 10 рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи; остальные 50 % цены продажи объекта в течение 30 рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи. **Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 08.12.2022 г. № 241 (29863). Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы». Контактные данные: 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 651-22-19, 8 (029) 341-15-45.**

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению открытого акционерного общества «Мозырский ДОК» (продавец) извещает о проведении 24 мая 2023 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, 2-й этаж

Условие продажи: Победитель аукционных торгов дополнительно возмещает расходы по предпродажной подготовке: по определению рыночной стоимости в сумме **14 867,29** бел. руб.			
2	**Капитальное строение с инв. № 331/С-45501** общей площадью **190,6 кв. м**, назначение – здание специализированное для общественного питания, наименование – **столовая**. **Адрес:** Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. Рабочая, 1Б/1. **Капитальное строение с инв. № 331/С-52992** общей площадью **99,3 кв. м**, назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – **контора диспетчерская**. **Адрес:** Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. Рабочая, 1Б/3. **Капитальное строение с инв. № 331/С-52999** общей площадью **165,1 кв. м**, назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – **контора ЛПХ. Общепит**. **Адрес:** Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. Рабочая, 1Б/2. **Капитальное строение с инв. № 331/С-52994** общей площадью **2 кв. м**, назначение – сооружение специализированное водохозяйственного назначения, наименование – **водонапорная башня**. **Адрес:** Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. Рабочая, водонапорная башня на территории производственной базы ф-ла ОАО «Мозырский ДОК» Ельский леспромхоз. **Капитальное строение с инв. № 331/С-52991** общей площадью **4 кв. м**, назначение – сооружение специализированное водохозяйственного назначения, наименование – **артезианская скважина**. **Адрес:** Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. Рабочая, артезианская скважина на территории производственной базы ОАО «Мозырский ДОК» Ельский леспромхоз. **Капитальное строение с инв. № 331/С-53011** общей площадью **205,5 кв. м**, назначение – здание специализированное для ремонта и (или) технического обслуживания автомобилей (в т. ч. автомобильные заправочные, зарядные и газонаполнительные станции), наименование – **гараж мастерская (кирпич)**. **Адрес:** Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. Рабочая, 1Б/11. **Капитальное строение с инв. № 331/С-45502** общей площадью **220,7 кв. м**, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – **склад общепита**. **Адрес:** Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. Рабочая, 1Б/16. **Капитальное строение с инв. № 331/С-53000** общей площадью **139,2 кв. м**, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – **склад запчастей**. **Адрес:** Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. Рабочая, 1Б/15. **Капитальное строение с инв. № 331/С-52998** общей площадью **6,1 кв. м**, назначение – здание специализированное для ремонта и (или) технического обслуживания автомобилей (в т. ч. автомобильные заправочные, зарядные и газонаполнительные станции), наименование – **здание заправочное (колонки)**. **Адрес:** Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. Рабочая, 1Б/23. **Капитальное строение с инв. № 331/С-52996** общей площадью **27,4 кв. м**, назначение – здание специализированного иного назначения, наименование – **здание пилоточки**. **Адрес:** Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. Рабочая, 1Б/14. **Капитальное строение с инв. № 331/С-52997** общей площадью **29,3 кв. м**, назначение – здание специализированного складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – **здание склада масел**. **Адрес:** Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. Рабочая, 1Б/22. **Капитальное строение с инв. № 331/С-52995** общей площадью **13,3 кв. м**, назначение – здание специализированное для ремонта и (или) технического обслуживания автомобилей (в т. ч. автомобильные заправочные, зарядные и газонаполнительные станции), наименование – **здание заправочное**. **Капитальное строение с инв. № 330/С-361496** общей площадью **207,9 кв. м**, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – **центральный склад № 1**. **Адрес:** Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. Рабочая, 1Б/4. **Капитальное строение с инв. № 331/С-52993** общей площадью **54,5 кв. м**, назначение – здание специализированное иного назначения, наименование – **здание водогрейки**. **Адрес:** Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. Рабочая, 1Б/8. **Капитальное строение с инв. № 331/С-53001** общей площадью **1 072,7 кв. м**, назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель, наименование – **лесопильный цех**. **Адрес:** Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. Рабочая, 1Б/12. **Капитальное строение с инв. № 331/С-45498** общей площадью **872,4 кв. м**, назначение – здание специализированное для ремонта и (или) технического обслуживания автомобилей (в т. ч. автомобильные заправочные, зарядные и газонаполнительные станции), наименование – **ремонтно-механическая мастерская**. **Адрес:** Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. Рабочая, 1Б/6. **Капитальное строение с инв. № 331/С-52989** общей площадью **76,6 кв. м**, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – **центральный склад № 2. Адрес:** Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. Рабочая, 1Б/5. **Капитальное строение с инв. № 331/С-52990** общей площадью **122,8 кв. м**, назначение – сооружение специализированное складов, хранилищ, наименование – **овощехранилище**. **Адрес:** Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. Рабочая, 1Б/13. **Капитальное строение с инв. № 331/С-53018** общей площадью **154,1 кв. м**, назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – **навес участка изготовления обрезных пиломатериалов из полубруса**. **Адрес:** Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. Рабочая, навес участка изготовления обрезных пиломатериалов из полубруса на территории производственной базы ф-ла ОАО «Мозырский ДОК» Ельский леспромхоз. **Капитальное строение с инв. № 331/С-53017** протяженностью **667,5 м**, назначение – сооружение специализированное водохозяйственного назначения, наименование – **водопроводная сеть с колонками**. **Адрес:** Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. Рабочая (производственная база ф-ла ОАО «Мозырский ДОК» Ельский леспромхоз). **Информация о земельном участке:** расположен на земельном участке с кадастровым номером **321450100001000320** общей площадью **11,4829 га** – для обслуживания зданий и сооружений филиала Ельский леспромхоз ОАО «Мозырский деревообрабатывающий комбинат». **Право постоянного пользования**. **Адрес:** Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. Рабочая. **Капитальное строение с инв. № 331/С-53021** протяженностью **763,5 м**, назначение – сооружение специализированное железнодорожного транспорта, наименование – **подъездной путь ж. д. Ельск**. **Адрес:** Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. Рабочая, подъездной путь от стрелочного перевода до тупикового упора на территории производственной базы ф-ла ОАО «Мозырский ДОК» Ельский леспромхоз. **Информация о земельном участке:** расположен на земельном участке с кадастровым номером **321450100001001930** общей площадью **0,1366 га** – для строительства и подъездного железнодорожного пути «Подъездной путь ж. д. Ельск». **Право постоянного пользования**. **Адрес:** Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. Рабочая. **Капитальное строение с инв. № 331/С-32358** общей площадью **212,5 кв. м**, назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – **административно-бытовой корпус**. **Адрес:** Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. Рабочая, 1Г. **Информация о земельном участке:** расположен на земельном участке с кадастровым номером **321450100001000506** общей площадью **0,0676 га** – для строительства и обслуживания административно-бытового корпуса. **Право постоянного пользования**. **Адрес:** Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. Рабочая, 1Г. **В состав лота входит:** трансформаторная подстанция КТП-74, тип КТП-250-10-81 У1 (зав. № 287834), 1984 г. в., трансформатор силовой ТМ-250/10-66У1 (зав. № 712933), 1978 г. в.	**1 160 160,00**	58 008,00

Продавец: ОАО «Мозырский ДОК». 247760, г. Мозырь, ул. Социалистическая, 120а. **Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона.**

Порядок ознакомления с имуществом (осмотр) и заключение договора купли-продажи осуществляется по контактному тел. **8 (0236) 37-54-46 – Екатерина Геннадьевна.**

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет **Продавца торгов (ОАО «Мозырский ДОК»):** Р/с BY72 AKBB 3012 0142 7309 3330 0000, БИК AKBBBY2X, ОАО «АСБ Беларусбанк» ЦБУ № 317, УНП 490617960, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № 2.

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно **с 20 апреля 2023 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Прием заявлений для участия в аукционе **заканчивается 22 мая 2023 г. в 16.00 включительно.** Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату услуг (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента подписания протокола, а также возместить Продавцу затраты за публикацию в газете «Звязда» в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение **60 (шестидесяти) календарных дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона.

Условия оплаты: 50 % цены продажи объекта в течение 10 рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи; 50 % цены продажи объекта в течение 30 рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайтах: организатора аукциона – www.expert-usluga.by (раздел «Аукционы»); Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь www.gki.gov.by/ в разделе «Продажа/Аренда имущества», далее – «Продажа и аренда государственной недвижимости. Единая база».

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».

Контактные данные: 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 651-22-19, 8 (029) 341-15-45.

Крынічка

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

Як правільна стрыгчы і абразаць расліны

У любым садзе заўсёды ёсць што абрэзаць: прыбраць непатрэбную галінку, направіць форму куста ці дрэва, аблягчыць крону, зменшыць вышыню, падраўнаваць жывую агароджу — падстаў узяцца за прыладу вялікае мноства. Але над усімі правіламі і тэхнічнымі прыёмамі абрэзкі стаіць прынцып: не нашкодзь. Перш чым узяцца за зброю, памятайце — дрэвы і кусты жывыя!

Што ёсць што

Перад тым як распачаць рашучыя дзеянні, давайце разбяромся ў тэрміналогіі:

- **Стрыжка** мае на ўвазе зняцце зялёнай масы па прыросце бягучага года.
- **Абрэзванне** — гэта выдаленне асобных галін або ствалоў.

Напрыклад, падраўноўваць жывую агароджу — значыць падстрыгчы. Прарэдзіць крону дрэва — зрабіць абрэзванне.

Калі казаць пра фігурную стрыжку, тут варта памятаць: адны культуры растуць так хутка, што для падтрымання зададзенай формы неабходна працаваць нажніцамі ўсё лета, іншыя, наадварот, так павольна, што чакаць напаўнення формы давядзецца гадамі.

Важна: *маладая расліна, якая актыўна расце, хутка страціць штучную форму, а дарослая — будзе трымаць доўга.*

Ідэальная форма для расліны — падабенства з яе прыроднай. Калі абрысы кроны першапачаткова імкнуцца да шара — падкрэсліце гэтую акругласць.

З шарападобнай кроны таксама добра атрымліваюцца кубы. Калі форма кроны выцягнутая, нібы ракета, лепш абраць цыліндр або выцягнуты конус. Калі выконваеш прынцып падабенства — стрыжка і трымаецца добра, і выглядае арганічна.

Калі стрыгчы?

Абрэзванне можна рабіць, калі сярэднясутачная тэмпература паветра большая за -4°C. Але і тут не ўсё так адназначна. Напрыклад, іглічныя можна стрыгчы практычна ўвесь сезон, за выключэннем невялікага перыяду актыўнага смолацячэння, якое ў некаторых відаў назіраецца ранняй вясной.

Лісцвяныя ў большасці сваёй нельга стрыгчы ў перыяд актыўнага руху соку, калі прачынаюцца пупышкі і распускаецца лісце. Стрыжка ў такі час можа скончыцца нават гібеллю расліны. Напрыклад, дрэвападобныя і мяцёлчатыя гартэнзіі будуць так моцна «плакаць», калі іх кранучь у гэты перыяд, што, хутчэй за ўсё, высахнуць. Таму, як толькі дрэвы і кусты пайшлі ў рост, лепш не рызыкаваць і даць ім цалкам раскрыць новую лістоту.

Пладовыя дрэвы лепш не чапаць у перыяд распускання лісця, а вось улетку, калі спее ўраджай, можна займацца і стрыжкай, і абрэзкай. Так, пры гэтым частка пладоў загіне, затое тыя, што застануцца, будуць буйнейшымі і больш салодкімі.

Восеньская стрыжка патрабуе аналізу стану прыросту, пачынаць працэдуру варта, калі новы прырост паспее адрасці і адраўнець.

Кардынальнае абрэзванне і стрыжку, якая фармуе, варта перанесці на вясну, а ўвосень лепш абмежавацца ўмеранай абрэзкай прадстаўнікоў лісцвяных парод.

Важна: *вясновае абрэзванне стымулюе ўтварэнне парасткаў, а летняе — тармозіць.*

Для стрыжкі і абрэзвання варта абраць неэкстрэмальнае надвор'е. Нельга выконваць гэткую работу ў моцную спякоту, моцны вецер і пад моцным дажджом.

Як стрыгчы?

Памятайце: за адзін раз можна прыбіраць да адной трэціны зялёнай масы расліны. Здаровыя асобіны з такой «стратай вагі» справяцца без цяжкасці, а вось хворыя і аслабленыя лепш наогул не чапаць. Пасля стрыжкі і кусты, і дрэвы трэба добра паліць і падкарміць угнаеннямі па сезоне.

Для таго каб зрэз зацягнуўся хутка і праз пашкоджаную паверхню не трапіла інфекцыя, значна большае значэнне мае якасць зрэзу ці спілу, а не наступная яго апрацоўка.

Па-першае, калі выдаляеце шкілетныя галіны, нельга пакідаць пянькі без пупышак. Зрэз павінен быць выкананы пад правільным вуглом.

Па-другое, зрэз павінен быць гладкі, без шчарбін, а зрабіць такі можна толькі вельмі вострай прыладай.

Варта памятаць і тое, што некаторыя садовыя расліны могуць выдзяляць ядавіты сок пры стрыжцы. Напрыклад, туя заходняя або ядловец казацкі. Таму пры рабоце з імі варта засцерагчы адкрытыя ўчасткі цела вопраткай, а пасля працэдуры — старанна вымыць рукі з мылам.

Фармаванне расліны

У куста ў міжвузеллі размешчаны дзве пупышкі. Калі мы хочам, каб ён не быў разгалісты, а, наадварот, трымаў форму, то выдаляем парастак з вонкавай пупышкі. Калі мы хочам, каб куст быў больш пышным і разгалістым, выдаляем парастак, які ідзе з унутранай пупышкі.

Для пладовага дрэва важна, каб яго галіны былі гарызантальнымі, тады яно лепш пладаносіць. І можна надаць напрамак галінам за кошт правільнага абрэзвання. Мы абразаем парастак, які ідзе наверх. Абрэзванне на ўнутраную пупышку добра выкарыстоўваць, калі расліны пачынаюць перашкаджаць адна адной. Мы надаём галінам патрэбны напрамак.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	5.58	20.20	14.22
Віцебск —	5.45	20.13	14.28
Магілёў —	5.48	20.10	14.22
Гомель —	5.49	20.03	14.14
Гродна —	6.14	20.34	14.20
Брэст —	6.18	20.31	14.13

Месяц

Маладзік у 7.12.
Месяц у сузор'і Цяльца.

Імяніны

Пр. *Акуліны, Гаўрылы, Георгія, Данілы.*
К. *Агнешкі, Амалі, Тэадора, Часлава, Шымана.*

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

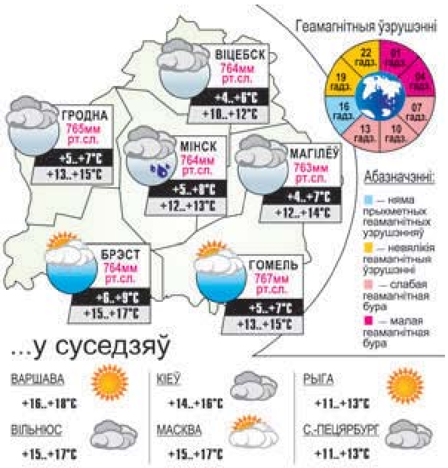

Даты | Падзеі | Людзі

20 КРАСАВІКА

У краіне

1758 год — нарадзіўся Іасафат Булгак, беларускі царкоўны дзеяч, доктар тэалогіі і кананічнага права. Вучыўся ў Жыровіцкай базыльянскай школе і ў Рыме. Выкладаў у манастырскіх школах у Беразвечы (цяпер — Глыбоцкі раён) і Жыровічах. У 1790—1799 гг. — епіскап тураўскі, у 1799—1828 гг. — епіскап брэсцкі. У 1817—1838 гг. — грэка-каталіцкі мітрапаліт кіеўскі, з 1818-га — старшыня 2-га (уніяцкага) дэпартамента Рымска-каталіцкай духоўнай калегіі ў Пецярбургу, з 1828-га — старшыня асобнай Грэка-каталіцкай калегіі. З 1833-га — архіепіскап полацкі.

1908 год — нарадзіўся (Дуброўна) Якаў Шабсеевіч Шур, расійскі фізік, член-карэспандэнт АН СССР, адзін са стваральнікаў уральскай навуковай школы магнітолагаў. Аўтар навуковых прац па фізіцы магнітных з'яў. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР.

1923 год — нарадзіўся (Жлобінскі раён) Сяргей Пятровіч Анішчанка, Герой Савецкага Саюза (пасмяротна). У Вялікую Айчынную вайну сувязны, партызан брыгады «Жалязняк», з восені 1943-га — у Чырвонай Арміі. Вызначыўся пры вызваленні Рагачоўскага раёна: 24—25 чэрвеня 1944-га пад агнём ворага з групай байцоў пераплыў раку Друць у вёсцы Каласы, закідаў гранатамі варожую траншэю, захапіў плацдарм. Загінуў у баі на тэрыторыі Польшчы ў 1944-м.

1928 год — нарадзіўся Анатоль Іосіфавіч Яблонскі, беларускі матэматык, доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар. Аўтар навуковых прац па тэорыі дыферэнцыяльных ураўненняў.

1978 год — у Мінску адкрыты Палац культуры і спорту чыгуначнікаў (пабудаваны па праекце архітэктара Лідзіі Анікінай).

У свеце

1888 год — нарадзіўся Мікалай Якаўлевіч Агніўцаў, рускі паэт Сярэбранага веку і драматург. Таксама вядомы як аўтар кніг для дзяцей.

1933 год — выдавецтва «Маладая гвардыя» па ініцыятыве Аляксея Горкага распачала выпуск першай універсальнай біяграфічнай серыі «Жыццё выдатных людзей». У гэты дзень выйшла ў свет першая кніга серыі — «Генрых Гейнэ» Аляксандра Дэйча.

1958 год — нарадзіўся Вячаслаў Аляксандравіч Фяцісаў, заслужаны майстар спорту па хакеі з шайбай, заслужаны трэнер Расіі, трохразовы алімпійскі чэмпіён, сямікратовы чэмпіён свету.

Так гаварыў...

БЕРНАРД ШОУ:

«Самая вялікая чалавечая дурасць — боязь. Боязь здзейсніць учынак, пагаварыць, прызнацца. Мы заўсёды нечага баімся і таму так часта прайграём».

УСМІХНЕМСЯ

У сучасным мастацтве разабрацца лёгка: што вісіць на сцяне — жывапіс, што можна ўбачыць ззаду — скульптура.

У будні ты будзіш дзіця ў садок, а ў выхадныя ён табе помсціць за гэта.

Дырэктар пільна разглядае новую сакратарку.

— Чацвёра дзяцей, — кажа яму на вуху начальнік аддзела кадраў.

— Не можа быць! У такой маладзенькай ужо чацвёра дзяцей?

— Не ў яе — у вас.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчанне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмная – 311 17 13 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

прыём рэкламы тэл./факс: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 11.432. Індэкс 63850. Зак. № 869.

Нумар падпісаны ў 19.30 19 красавіка 2023 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12